

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2022–2023

Kaupunginhallitus 9.11.2020 § 313
Kaupunginvaltuusto 16.11.2020 § 70

1 TALOUSARVION 2021 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2022–2023 RAKENNE JA TAUSTA	5
1.1 Talousarvion sitovuus	6
1.2 Tilivelvolliset	6
2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET	8
4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	14
4.1 Väestörakenne ja sen muutokset.....	14
4.2 Väestönmuutokset.....	16
4.3 Työllisyys	18
5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	19
5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2021.....	20
5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen	23
5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys	25
5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2021 sekä taloussuunnitteluvuosiin.....	27
6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN	30
6.1 Kaupunkikonsernin tavoitteet	30
6.2 Keiturin Sote Oy.....	31
6.3 Virtain Energia Oy.....	32
6.4 Virtain Yrityspalvelu Oy.....	32
6.5 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot.....	33
6.5.1 Linjatie 1 ja Linjatie 5	33
6.6 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	33
6.7 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi	34
6.8 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit	34
6.9 Virtain Jäähalli Oy.....	34
6.10 Osakkuusyhteisöt.....	35
6.11 Liikelaitos Marttinen	35
7 KÄYTTÖTALOUSOSA	37
7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	39
7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	39
7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA	40
7.4 HALLINTO- JA ELINVOIMAOSASTO	41
7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA	45
7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue	47
7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue	48
7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue	49
7.5.4 Hammashuollon tulosalue.....	50
7.5.5 Sosiaalityön tulosalue.....	50
7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue	51
7.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue	52
7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA	55
7.6.1 Hallinnon tulosalue	57
7.6.2 Koulutoimen hallinto.....	57
7.6.3 Perusopetuksen tulosalue.....	57

7.6.4 Lukiokoulutuksen tulosalue	58
7.6.5 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue	59
7.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue	59
7.6.7 Liikuntatoimen tulosalue	60
7.6.8 Lasten päivähoidon tulosalue	60
7.7 MERIKANTO-OPISTO	63
7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	66
7.8.1 Hallinnon tulosalue	68
7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue	68
7.8.3 Vesihuoltolaitoksen tulosalue	69
8 TULOSLASKELMAOSA	72
8.1 Verotulot ja valtionosuudet	72
8.1.1 Kunnallisvero	73
8.1.2 Yhteisövero	74
8.1.3 Kiinteistövero	74
8.1.4 Valtionosuudet	75
8.1.5 Talousarvion ja –suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma	78
8.2 Tuloslaskelma	79
9 INVESTOINTIOSA	82
9.1 Hankeryhmät	83
9.2 Hankkeet	86
10 RAHOITUSOSA	88
11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA	91
12 YHTEENVETO HANKKEISTA	93
13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2020–2026	94
14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ v. 2021	96
15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2021	97
16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAikkojen määrä ja mitoitus 2021	98
17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2021	99
18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2021	111
19 TASAPAINOTTAMISOHJELMAN MUKAISET TOIMENPITEET	112

1 TALOUSARVION 2021 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2022–2023 RAKENNE JA TAUSTA

Kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja taloussuunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto. Valtiovarainministeriön Kuntatieto-ohjelmaan kuuluva JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma -suositus on hyväksytty 26.10.2016. Suositus on voimassa toistaiseksi. Tällä suosituksella eli yhteisen rakenteen määrittelyllä edistetään uuden kuntalain kunnille luomaa velvoitetta (109 §) julkaista talousarvio- ja taloussuunnitelmätiedot yleisessä tietoverkossa (omilla nettisivuillaan) sekä varmistetaan osaltaan tiedon julkaisu yhdenmukaisessa formaatissa tiedon jatkoehdyntämistä varten. Erityisesti yhdenmukaista tietojen esittämistä tarvitaan kuntatalousohjelman tietopohjaan ja kehittämiseen liittyen.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalousoosan avulla valtuusto ohjaa kaupungin palvelutoimintaa. Käyttötalousoosassa valtuusto asettaa toimielimille ja niiden alaisille tehtäväalueille strategiaan ja hyväksytyihin toimenpideohjelmiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten kaupungin tilikaudelle jaksotettu tulorahoitus riittää palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosan avulla ohjataan kaupungin investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelmavuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa rahavirtojen vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarviomuutoksista päättää valtuusto.

Eduskunta hyväksyi uuden kuntalain ja muut siihen liittyvät lait 13.3.2015 ja tasavallan presidentti vahvisti lait 10.4.2015. Kuntalaki (410/2015) on tullut voimaan 1.5.2015 kuitenkin siten, että merkittävää osaa laista on sovellettu vasta 1.6.2017 lukien, jolloin uusi kuntavaalikausi alkoi.

Kuntalakiuudistuksen myötä kuntalakiuudistuksen tuomat keskeisimmät talousarvion sisältömuutokset:

- Talousarviossa on huomioitava aiempaa tarkemmin kuntakonsernin näkökulma sekä vastuut ja velvoitteet.
- Talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa eli talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta.
- Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä. Erillinen toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi on poistunut, jolloin tasapainottamistoimenpiteet esitetään taloussuunnitelmassa.

1.1 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin toimielimiä ja viranhaltijoita.

Käyttötalousosassa valtuusto myöntää toimielimille tulosalueittain määrärahat ja asettaa toimielintasolla toiminnalliset tavoitteet. Käyttötalouden sitova määräraha kullekin tulosalueelle on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Toimielin voi tehdä muutoksia tulosalueen menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli toimintakate pysyy samana. Toimielimen tulee jakaa valtuuston asettamat sitovat operatiiviset tavoitteet tulosalueille ja edelleen tulosyksiköille ja kustannuspaikoille.

Nuorisokeskus Marttinen on ollut kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta. Liikelaitos Marttisen talousarvio on esitetty liitteenä. Nuorisokeskus Marttiselle on asetettu vuodelle 2021 + 10 000 euron tulostavoite. Virtain kaupunki antaa Perinnekylään sitovana avustuksena 50 000 euron avustuksen Perinnekylän toimintaan sekä vuosittaiseen peruskorjaukseen sekä 150.000 euron avustuksen kunnallisen nuorisotyön hoitamiseen. Talousarviossa on esitetty valtuustoon nähden Marttisen sitovat toiminnalliset tavoitteet. Liikelaitoksen talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää johtokunta. Johtokunnan on talousarvionmuutosta hyväksyessään otettava huomioon valtuuston liikelaitokselle asettamat tavoitteet ja liikelaitosta sitovat erät kunnan talousarviossa. Rahoitusbudjetissa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat kunnan ja liikelaitoksen keskinäisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä eriä ei ole vuodelle 2021.

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden tavoitteet ovat sitovia. Yhtiökokousedustaja on vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden kokouksissa.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat (sekä tuloarviot että menomäärärahat) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

Verotulot

Valtionosuudet

Rahoitustulot ja -menot

Satunnaiset erät

Tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelman osalta suunnitelmapoistot ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia.

1.2 Tilivelvolliset

Kuntalain 75 §:n mukaisesti tilivelvollisina pidetään kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäseniä, esittelijöitä sekä tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita. Edellä mainittujen lisäksi tilivelvollisina voidaan pitää itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisuus rajaa ne henkilöt, joiden kohdalla on erikseen tehtävä tilinpäätöksen yhteydessä päätös siitä, voidaanko heille myöntää vastuuvapaus vai kohdistetaanko heihin joku muistutus. Tilivelvollisuudella tarkoitetaan oikeudellisen vastuunalaisuuden lisäksi vastuunalaisuutta tehokkaasta johtamisesta tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vahvistaessaan talousarvion valtuusto hyväksyy tilivelvolliset.

Tilivelvollisia ovat:

Käyttötalous

Toimielin

Kaupunginvaltuusto

Tarkastuslautakunta

Hallinto- ja elinvoimaosasto

Keskusvaalilautakunta

Sivistyslautakunta

koulutoimen hallinto, perusopetus, lukiokoulutus

hallinto, varhaiskasvatus ja vapaa-aika

Merikanto-opisto

Teknisten palveluiden lautakunta

Perusturvalautakunta

Liikelaitos Marttinen

kaupunginjohtaja

kaupunginjohtaja

kaupunginjohtaja

hallintojohtaja

yhtenäiskoulun rehtori

sivistystoimen johtaja

Merikanto-opiston rehtori

tekninen johtaja

sosiaali- ja terveystoimen johtaja

liikelaitoksen toimitusjohtaja

Investointiosa

Hallinto- ja elinvoimaosasto

Perusturvalautakunta

Teknisten palveluiden lautakunta

Sivistyslautakunta

Liikelaitos Marttinen

kaupunginjohtaja

sosiaali- ja terveystoimen johtaja

tekninen johtaja

sivistystoimenjohtaja

liikelaitoksen toimitusjohtaja

Rahoitusosa ja Tuloslaskelmaosa

kaupunginjohtaja

2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET

Sote-uudistus

Sote-uudistuksen tavoitteena on kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen palvelut, parantaa turvallisuutta, palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua. Uudistuksella on merkittävä vaikutus kuntiin ja kuntatalouteen. Uudistus vaikuttaa keskeisesti kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen.

Hallituksen esityksen mukaisesti kuntien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät siirtyisivät 21 sote-maakunnalle vuodesta 2023 alkaen. Sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö ja sisäministeriö pyysivät 15. kesäkuuta 2020 lausuntoja hallituksen esitysluonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Lausuntoja annettiin yhteensä 804. Myös Virtain kaupunki lausui asiasta.

Sote-ministerityöryhmä on käynyt läpi sote-uudistuksen lausuntokierroksella saadut lausuntopalautteet ja tehnyt linjauksia sekä muutoksia hallituksen esitysluonnokseen. Hallituksen linjausten mukaiset muutokset sisältävä lakiluonnos on toimitettu lainsäädännön arviointineuvostolle. Hallitus viimeistelee lakiesityksen lopulliseen muotoon lainsäädännön arviointineuvoston palautteen jälkeen. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle joulukuussa 2020.

Kiinteistöverouudistus

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan, siten että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyy aiemmin suunnitellusta vuodelta, koska linjauksia varten tarvitaan lisää tietopohjaa ja analyysiä vaikutuksista. Osittaisuudistuksella luonnonsuojelualueet vapautettaisiin kiinteistöverosta kuitenkin jo vuonna 2021, ja samalla alennettaisiin merituulivoimaloiden kiinteistöverotusta.

Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Valtiovarainministeriössä vireillä olevan uudistuksen peruslähdekohtia on se, että tämänhetkiset kiinteistöjen verotusarvot perustuvat pitkälti vanhentuneisiin verotusarvon määräytymisperusteisiin, eivätkä ne kuvaa riittävän hyvin rakennusten ja maa-alueiden hintojen eriytymistä. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on aikaisempaa selkeämpi ja läpinäkyvämpi arvostamisjärjestelmä, joka on myös mahdollista pitää aiempaa tehokkaammin ajantasaisena. Tarkoituksena ei ole vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon. Tämän takia verotusarvojen vaihteluvälejä tarkistettaisiin uudistuksen yhteydessä niin, että kunnat voivat asettaa kiinteistöveroprosenttinsa siten, että verokertymä pysyy aiempien vuosien tasolla.

Hallitusohjelman mukaan uudistusta arvioidaan kohtuullisten muutosten näkökulmasta ennen kuin se annetaan. Lisäksi hallitusohjelman mukaan selvitetään, miten verovelvollisen alhainen maksukyky voidaan ottaa huomioon. Kiinteistöverotusta ei laajenneta maa- ja metsätalousmaahan.

Kuntalain muuttaminen

Uudistettua kuntalakia (410/2015) on sovellettu kokonaisuudessaan vuonna 2017 alkaneen valtuustokauden alusta. Lakia on jo muutettu muutamaan otteeseen. Lakiin on lisätty muun muassa valituslupamenettelyä sekä kunnan toiminnan, talouden ja palvelutuotannon tietojen tuottamista ja toimittamista koskeva sääntely. Muutokset tulivat voimaan vuoden 2020 alusta. Lakiin on aiemmin muun muassa lisätty luku poikkeuksellisissa hallinnollisissa vaikeuksissa olevaa kuntaa koskevasta selvitysmenettelystä sekä muutettu erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksiä koskevaa pykälää (nk. kriisikuntakriteerit).

Kuntalakia on tarkoitus muuttaa väliaikaisesti alijäämän kattamista koskevan määräajan muuttamisen osalta. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan kunta voisi hakea valtiovarainministeriöltä alijäämän kattamiskaudelle pidentystä, jos kunta ei koronavirusepidemiasta aiheutuvista taloudellisista vaikeuksista johtuen voisi kattaa taseeseen

kertynyttä alijäämää laissa säädettyssä määräajassa. Lakia sovellettaisiin myös kuntayhtymään. Esityksen mukaan valtiovarainministeriö voisi kunnan hakemuksesta päättää, että kunnan tulee kattaa taseeseen kertynyt alijäämä enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voitaisiin siten käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien niiden kuntien osalta, joille olisi myönnetty momentin mukainen määräaika.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, jotta kunnat voisivat ottaa asian huomioon vuoden 2021 talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa. Laki olisi voimassa 31.12.2025 asti. Tällä hetkellä (26.10.2020) hallituksen esitys on hallintovaliokunnan käsittelyssä.

Kuntarakennelain muuttaminen

Kuntarakennelakiin esitettävää harkinnanvaraista yhdistymisavustusta voisi hakea kahdesta tai useammasta kunnasta muodostunut, vapaaehtoisesti yhdistynyt uusi kunta. Lisäksi hallitus ehdottaa, että uusi kunta voisi saada korvausta mahdollisesta valtionosuuksien vähenemisestä.

Tavoitteena on poistaa kuntien vapaaehtoisten yhdistymisten taloudellisia esteitä ja edistää elinvoimaisen ja toimintakykyisen kuntarakenteen muodostumista hallitusohjelman mukaisesti. Lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2021 alusta, jolloin tukea voidaan myöntää vuoden 2022 alusta voimaan tuleviin kuntien yhdistyksiin.

Oppivelvollisuuden laajentaminen

Hallitusohjelman mukaisesti oppivelvollisuusikä korotetaan 18 ikävuoteen. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Lisäksi toisen asteen valmistavia koulutuksia ja nivelvaiheen ohjausta kehitetään. Oppivelvollisuuden alkamisajankohtaa ei muuteta.

Uudistuksessa on tarkoitus säätää uusi oppivelvollisuuslaki, johon kootaan oppivelvollisuutta koskevat säännökset samalla kun oppivelvollisuutta koskevat säännökset poistetaan perusopetuslaista. Perusopetuksen päättymisen jälkeen tulisi velvollisuus hakeutua toisen asteen koulutukseen. Toisen asteen koulutus suoritettaisiin ensisijaisesti lukiokoulutuksessa tai toisen asteen tutkintotavoitteisessa koulutuksessa, mutta myös erilaisissa nivelvaiheen tai valmistavissa koulutuksissa. Perusopetuksen järjestäjälle tulisi velvoite ohjata ja varmistaa oppilaan siirtyminen toisen asteen koulutukseen. Viimesijainen vastuu nuoresta olisi asuinkunnalla, jos oppivelvollinen nuori jää ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää aloittamansa opinnot.

Hallituksen esitys laiksi oppivelvollisuudesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi on ollut lausuntokierroksella keväällä 2020 ja lausuntokierroksen perusteella tehtyjen muutosten jälkeen hallituksen esitys eduskunnalle on tarkoitus antaa budjettilakina syksyllä 2020. Laki tulisi voimaan ikäluokka kerrallaan 1.8.2021 alkaen, ja se koskisi ensimmäisen kerran perusopetuksen keväällä 2021 päättäviä (vuonna 2005 syntyneet). Hallituksen esitys eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi on ilmoitettu täysistunnossa 16.10.2020.

Varhaiskasvatuslain uudistaminen

Varhaiskasvatuksen osalta muutoksia säädöksissä on tapahtunut viime vuosien aikana lukuisia. Viimeisimmät muutokset ovat elokuulta 2020. Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2020 siltä osin, että lapsen varhaiskasvatusoikeutta ei enää rajata miltei osin 20 tuntiin viikossa. Myös päiväkodin henkilöstön ja lasten välinen suhdeluku pieneni. Päiväkodissa saa olla yhtä kasvattajaa kohden jatkossa seitsemän yli kolmevuotiasta nykyisen kahdeksan sijaan.

Maan hallituksen lainsäädäntösuunnitelman mukaan varhaiskasvatuslain 36 §:ä esitetään muutettavaksi. Esitys tarkentaisi päiväkodin henkilöstön mitoituksista poikkeamisen alaa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi varhaiskasvatuksen henkilöstön velvollisuudesta ilmoittaa havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta sekä toimenpiteistä ilmoituksen johdosta.

Lisäksi hallitusohjelman mukaisesti tulevina vuosina varhaiskasvatukseen kehitetään soveltuva tuen rakenne. Varhaiskasvatuslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi tuen rakenne, jonka voimaantulo olisi vuonna 2022. Kyseessä

on uusi rakenteellinen toimi varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon vahvistamiseksi. Vuonna 2021 varoja käytetään tuen rakenteen kehittämistyöhön. Toimenpiteen sisältö ja kuntatalousvaikutukset selviävät valmistelun edetessä.

Työllisyyspalveluiden hallinnon kehittäminen

Hallitusohjelmakirjausten mukaisesti kuntien järjestämisvastuuta TE-palveluissa vahvistetaan. Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistetään työllisyyden kuntakokeilut, joissa jatketaan ja laajennetaan vuoden 2018 lopussa päättyneiden alueellisten työllisyyskokeilujen toimintamallia. Hallitus antoi esityksen laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeiluista eduskunnalle kesäkuussa 2020.

Kokeilujen on tarkoitus käynnistyä 1.1.2021 ja ne päättyvät 30.6.2023. Ratkaisut pysyvistä palvelurakenteista tehdään hallituskauden aikana. Virrat on mukana Pirkanmaan yhteisessä kuntakokeilussa.

Työllisyyskokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Tavoitteena on edistää työllisyyttä työnhakijoiden palvelua parantamalla. Palvelujen asiakaslähtöisyys vahvistuu, kun työllisyys-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelut sovitetaan yhteen työnhakijan työllistymisen tueksi nykyistä paremmin. Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa kokeilualueiden TE-toimistoissa.

Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta. Lisäksi pyritään hyödyntämään niin valtion kuin kuntakentän resurssit työllisyyden hoidossa. Valtiolta siirtyy kuntien työnjohdon alle henkilöstöresursseja sekä päätösoikeutta työllisyysmäärärahojen käyttöön hankkeiden asiakasvolyymin mukaisesti. usi lukiolaki (voimaan 1.8.2019) vahvistaa yksilöllisempiä ja joustavampia opintopolkuja. Tämä vaatii lisää ohjausta ja tukea. Lisäksi laki lisää oppiainerajat ylittäviä opintoja sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa.

Vanhuspalvelulain uudistus

Vanhuspalvelulain uudistamisen ensimmäisessä vaiheessa säädettiin ympärivuorokautisen hoidon henkilöstön vähimmäismitoituksesta. Mitoituksen tulisi tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon yksiköissä olla vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Samalla selkeytettiin työnjakoa muun muassa tukipalvelujen osalta sekä säädettiin kansallisen toimintakyvyn arviointijärjestelmän käyttöönotosta. Laki tulee voimaan 1.10.2020. Silloin henkilöstömitoituksen tulee olla kaikissa edellä mainituissa yksiköissä vähintään 0,5. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohden. Vähimmäismitoitusta 0,7 sovelletaan täysimääräisesti 1.4.2023 päättyvän siirtymäajan jälkeen. Tällöin kunnilla on myös velvollisuus käyttää RAI-arviointijärjestelmää.

Uudistuksen toisessa vaiheessa vanhuspalvelulakiin tehtäisiin iäkkäiden palvelujen uudistamistyöryhmän ehdotusten pohjalta muut iäkkäiden palvelujen laatua parantavat muutokset muun muassa kotihoidon ja omaishoidon laadun ja riittävyyden turvaamiseksi.

Asiakasmaksulain kokonaisuudistus

Hallitusohjelman mukaan asiakasmaksulaki uudistetaan tavoitteena hoidon esteiden poistaminen ja terveyden tasa-arvon lisääminen muun muassa maksuttomuutta laajentamalla ja kohtuullistamalla maksuja. Esityksen mukaan hoitajavastaanotot tulisivat maksuttomiksi perusterveydenhuollossa ja poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta ei enää perittäisi maksuja alaikäisiltä asiakkailta. Mielenterveyspalvelujen maksuttomuutta perusterveydenhuollossa selkiytettäisiin ja tartuntatauteihin liittyvän hoidon, tutkimuksen ja lääkkeiden maksuttomuutta

laajennettaisiin tietyiltä osilta. Maksukattoa laajennettaisiin suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Lisäksi asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea, kerryttäisivät jatkossa maksukattoa. Pitkäaikaishoidon asiakasmaksut määräytyisivät jatkossakin asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisten sosiaalihuoltolain nojalla järjestettävien asumispalvelujen asiakasmaksut määräytyisivät pääsääntöisesti yhdenmukaisin perustein. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksuihin sovellettaisiin pitkälti yhdenmukaisia määräytymisperusteita.

Hallitus on antanut esityksensä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain uudistamiseksi 17.9.2020 ja lakiesitys on tällä hetkellä (26.10.2020) sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan käsittelyssä. Lakimuutokset olisi tarkoitus tulla voimaan 1.7.2021.

Tartuntatautilain muuttaminen ja väliaikainen muuttaminen Covid-19

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tartuntatautilakia. Osa muutoksista on tarkoitettu olemaan voimassa Covid-19 –epidemiaan liittyen väliaikaisesti. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi velvoittavasta sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden (julkiset ja yksityiset) ohjauksesta. Lisäksi säädettäisiin elinkeinotoiminnassa käytettävien asiakastilojen käytön rajoittamisesta tietyin edellytyksin. Samassa yhteydessä on tarpeen täsmentää nykyisiä ihmisten välisiä kontakteja (yleisötilaisuus, yleinen kokous, muu vastaava kokoontuminen) koskevien rajoitteiden sisältöä ja niitä koskevia viranomaismenettelyjä. Lisäksi tehtäisiin muutamia muita täsmennyksiä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2020 ja olemaan voimassa 28.2.2021 saakka.

Terveydenhuoltolain muuttaminen (hoitotakuu)

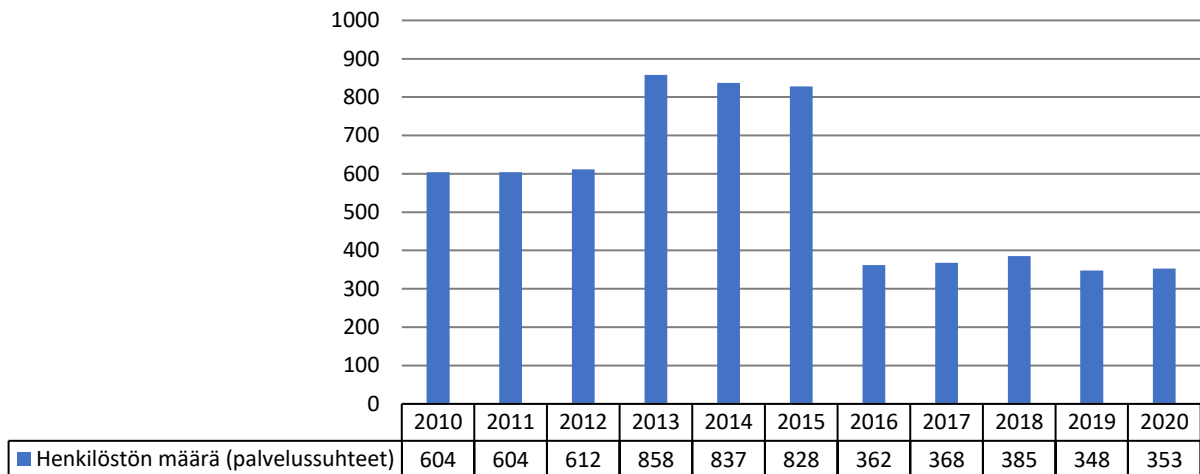
Hallitusohjelman tavoitteena on, että hoitotakuuta tiukennetaan perusterveydenhuollossa niin, että jatkossa kii-reettömässä tapauksessa hoitoon pääsee viikon (7 pv) sisällä hoidon tarpeen arvioinnista.

Lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttaminen

Maan hallituksen lainsäädäntösuunnitelman mukaan lakia lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta esitetään muutettavaksi siten, että alle kolme kuukautta kestävässä palvelusuhteissa työnantajalla olisi mahdollisuus selvittää henkilön rikostaustaa ennen palvelukseen ottamista.

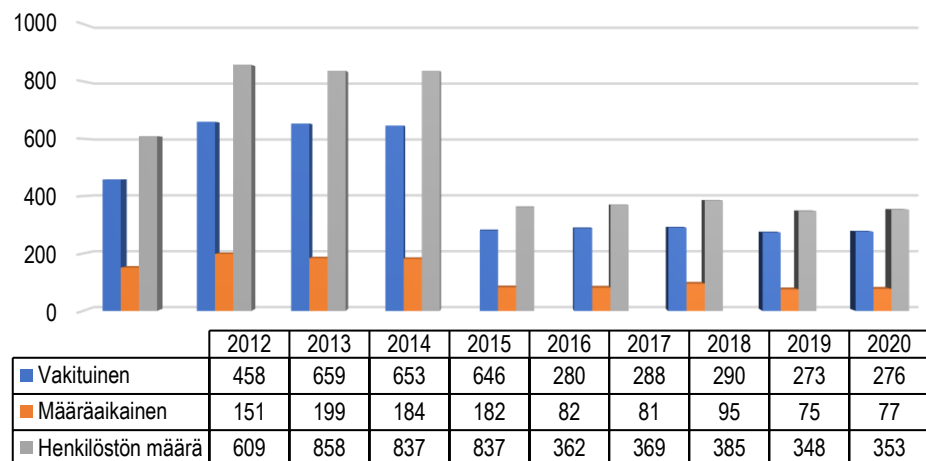
3 HENKILÖSTÖKATSAUS

Kaupungin henkilöstön määrä on esitetty 20.10.2020 sekä tilinpäätöshetkien tilanteen mukaisesti. Siihen sisältyvät kaikki kyseisenä ajankohtana voimassa olevat palvelussuhteet sisältäen vakinaiset ja määräaikaiset työntekijät, työllistetyt ja oppisopimuksella työskentelevät sekä pidemmällä työvapailta olevat. Vuodesta 2016 alkaen vähennyksenä näkyy lisäksi Keiturin Sote Oy:n 1.3.2016 ja Virtain Energia Oy:n 1.1.2016 palvelukseen siirtyneet työntekijät ja vuonna 2017 Attendo Oy:n palvelukseen siirtyneet työntekijät. Lisäksi lukumäärissä ei ole kansalaisopiston opettaja (37) heidän vähäisten työtuntiansa määrän takia

Virtain kaupungin henkilöstömäärä

Kaupungin palveluksessa olevan vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä on esitetty alla olevassa kaaviossa. Lokakuun 2020 tilanteessa on kasvua tilinpäätöshetkeen 2019 verrattuna viiden henkilön verran. Osastoittain henkilöstömäärissä on sekä kasvua että alenemaa.

Virtain kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 20.10.2020

Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä on pitkään pysynyt melko samalla tasolla (75 – 78 % koko henkilöstöstä).

Vuoden 2018 aikana otettiin käyttöön Smartum –saldo henkilöstölle, jota voi käyttää liikunta- ja kulttuuripalveluihin. Etuus on ollut käytössä siitä alkaen ja on edelleen mukana talousarviossa 2021.

Virtain kaupunki on pitkään ollut mukana Kunta 10 –tutkimuksessa, joka toteutettiin jälleen vuonna 2020. Virtain kaupunkikonsernin strategiassa vuosille 2018 – 2021 yhtenä kivijalkana on Henkilöstö, mikä näkyy osastojen operatiivisissa tavoitteissa muun muassa henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin parantamiseen liittyvinä tavoitteina ja toimenpiteinä.

Vuonna 2019 on hyväksytty henkilöstösuunnitelma vuosille 2019 – 2021, joka sisältää hallintokuntien henkilöstöä koskevia tavoitteita, jotka toteutetaan suunnittelukaudella. Vuodelle 2021 asetetuissa hallinto- ja elinvoimaosaston tavoitteissa on mukana koulutus- ja henkilöstösuunnitelman päivittäminen, jonka yhteydessä tulee kiinnittää huomioita vuoden 2020 Kunta 10 –kyselyn tuloksiin ja niiden johdosta tehtäviin toimenpiteisiin.

Vuonna 2021 yhtenä henkilöstöhallinnon painopisteenä on vuoden 2020 lopulla käyttöön tulevan uuden henkilöstöhallinnon järjestelmän laaja-alaisen hyödyntämisen jalkauttaminen ja sen avulla vähentämään henkilöstön työkuormaa sekä osittain muuttamaan työnkuvaa rutiinien suorittamisesta enemmän asiantuntija- ja esimiestyöhön.

Kuten edellä on kerrottu, on henkilöstömäärässä tapahtunut viime vuosina useita muutoksia. Alla olevassa taulukossa on kuvattu muutoksia myös palkkakulujen kehityksen sekä muutettuna henkilöstön määrä vastaamaan kokoaikaisen henkilökunnan määrää. Vuonna 2019 palkkamenojen ja henkilöstömäärän alenemiseen vaikuttaa erityisesti hammashuollon henkilöstön siirtyminen Keiturin Sote Oy:n palvelukseen. Vuoden 2021 talousarviossa palkkakustannukset nousevat sekä palkankorotusten että henkilövaihdosten johdosta. Kasvua henkilöstökuluissa on erityisesti sivistystoimessa sekä teknisten palveluiden osastoilla, joissa molemmissa tapahtuu muutoksia työjärjestelyissä yhtenäiskoulun käyttöönoton yhteydessä. Erityisesti sivistystoimessa yhtenäiskoulun valmistumisen pitäisi kuitenkin pidemmällä aikavälillä tuoda tehostumista ja säästöjä.

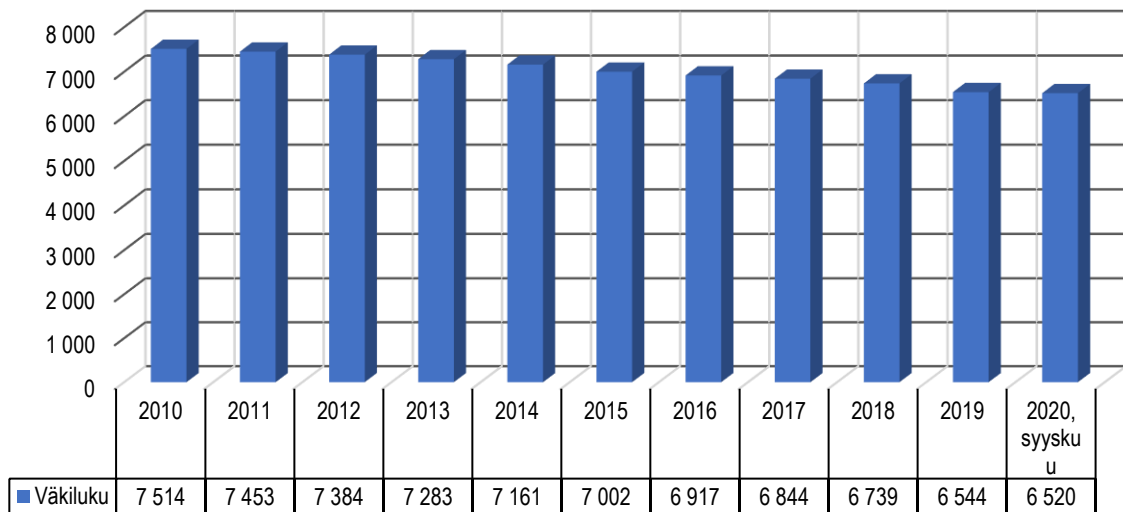
	TA2021	TA2020	TP2019	TP2018	TP2017
Palkat ja palkkiot	12 898 894	12 176 571	12 455 025	12 576 447	12 116 530
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	722 323	-278 454	-121 422	459 917	-2 193 860
Henkilöstömäärä kokoaikaisiksi muutettuna	337,5	334	325	357	339
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	4	9	-32	18	7
Henkilöstömäärä, Virrat	333	329	320	347	330
Henkilöstömäärä, Ruovesi	5	5	5	10	9

4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

4.1 Väestörakenne ja sen muutokset

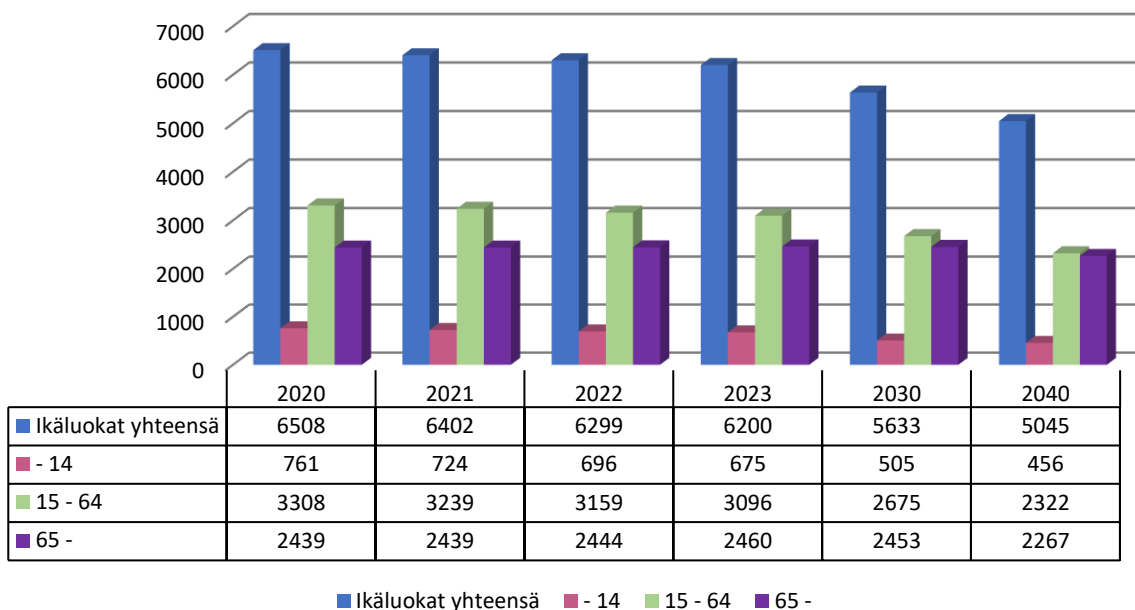
Virtain kaupungin väkiluku oli 31.12.2019 6544 (Tilastokeskus) ja 31.12.2018 6739. Väkiluku on vähentynyt 195 asukkaalla vuoden aikana (-2,9 %). Väkilukuennuste on yhä aleneva kuluvalle vuodelle sekä ennustevuosille. Syyskuun 2020 lopussa Virroilla oli 6520 asukasta (tilanne 30.9.2020) eli laskua vuoden vaihteesta on tapahtunut 24 asukkaan verran.

Väkiluvun kehitys, 31.12.

Tilastokeskus on laatinut vuonna 2019 uuden väestöennusteen vuoteen 2040 saakka. Ennusteessa väestöennusteet laskivat koko maassa edelliseen ennusteeseen verrattuna, mutta muutos oli erityisen suuri Virroilla sekä muilla vastaavilla asukasluvultaan alenevilla alueilla. Ennusteen mukaan Virtain asukasluku alenee 1,6 prosenttiyksikön vuosivauhtia. Ennusteen mukaan Virroilla on asukkaita vuonna 2021 6402, vuonna 2030 5633 ja vuonna 2040 5047. Alla oleva kuvio havainnollistaa tilastokeskuksen ennustetta. Sen lisäksi, että väestökehitys on aleneva, se on myös käännytynyt epäsuhtaiseksi siten, että työikäisten ja lasten määrä on käännytynyt laskuun ja ikääntyvän väestön (yli 65-vuotiaiden) määrä on käännytynyt kasvuun.

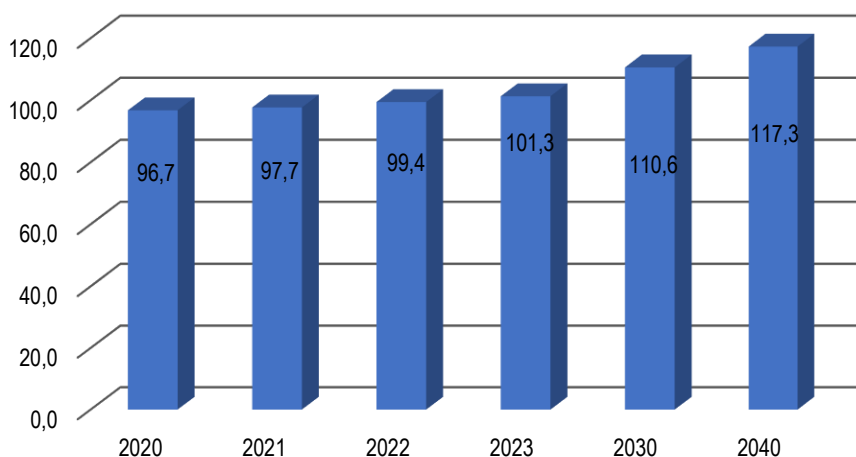
Edellä mainitun kaltainen kehitys tarkoittaa kaupungin talouden näkökulmasta sitä, että kun palvelutuotantoa keskitetään ikääntyneille suunnattuihin palveluihin samalla kun palvelujen rahoittamiseen osallistuva joukko (työikäisten määrä) pienenee. Tämä asettaa haasteita kunnan taloudelle ja myös toiminnalliselle ympäristölle.

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työkäistä kohden, nousee lähitulevaisuudessa. Huoltosuhteen avulla voidaan tarkastella palvelujen rahoittamisen näkökulmaa. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa tilastokeskuksen viimeisimmän ennusteen mukaan. Väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2018 lopussa koko maassa 60,8. Ennusteen mukaan 65 huollettavan raja ylittyisi vuonna 2032 ja vuonna 2040 koko maan huoltosuhde olisi 66,4. (Lähde: Tilastokeskus)

Virtain huoltosuhteen ennuste on kuvattu alla olevassa kuviossa. Väestörakenteen kehitys johtaa siihen, että huoltosuhde kasvaa ja Virroilla on sataa työllistä kohden tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2023 jo 100,3 ei-työkäistä sataa työllistä kohden.

Väestöllinen huoltosuhde Virroilla

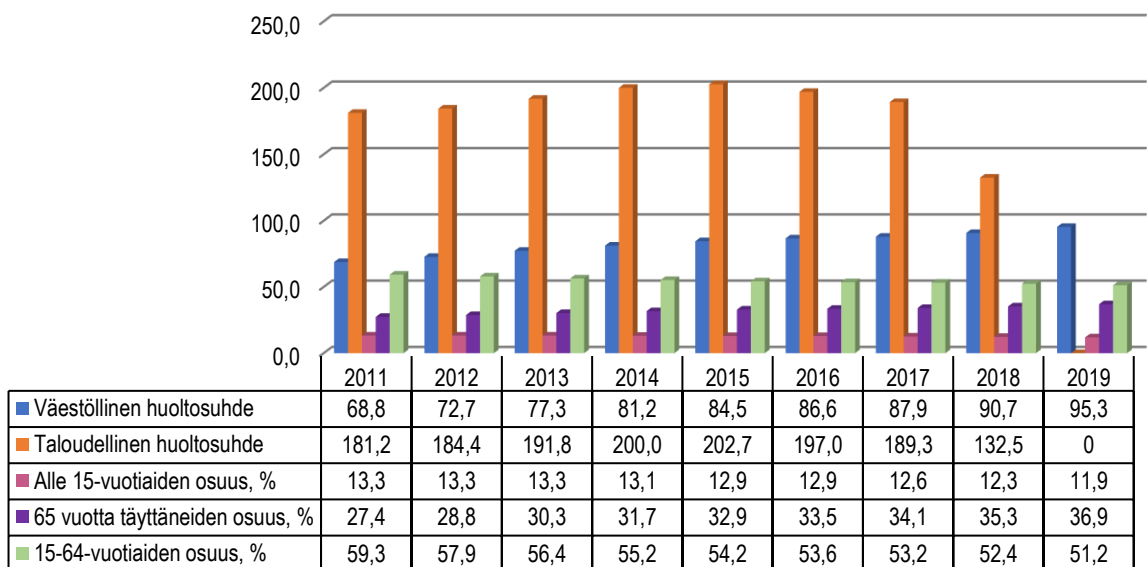
Työssäkävyn ja työvoiman ulkopuolisen väestön välistä suhdetta kuvataan puolestaan taloudellisen huoltosuhteen avulla. *Taloudellinen huoltosuhde* mittaa sitä, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Työvoiman ulkopuolella oleviin lasketaan 0–14 –vuotiaat, opiskelijat, varusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. hoitovapaalla olevat. Työllisiä ovat puolestaan kaikki 18–74 -

vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Taloudellinen huoltosuhte ilmoitetaan indeksilukuna, joka lasketaan jakamalla työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä työllisten määrällä ja kertomalla saatu luku sadalla. Vuonna 2018 taloudellinen huoltosuhte koheni hieman koko Suomessa edellisestä vuodesta. Vuonna 2018 Suomessa sataa työssäkäyvää kohden oli 133 ei-työssäkäyvää henkilöä, kun vuotta aiemmin lukumäärä oli 137 henkilöä. Myös Virroilla tilanne hieman kohentui. Vuonna 2018 sataa työssäkäyvää kohden oli 183 ei-työssäkäyvää vuoden 2017 vastaavan luvun ollessa 189. Suhteellisesti muutos oli samansuuruinen koko maassa ja Virroilla. Taloudellisen huoltosuhteen myönteiseen kehitykseen on vaikuttanut muun muassa viime vuosien kohentunut työllisyystilanne.

Virtain haasteena on edelleen kehittää vetovoimatekijöitä, joiden avulla saadaan houkutelua työkäistä väestöä kaupunkiin. Alla olevassa kuviossa ei näy vielä vuoden 2019 taloudellisen huoltosuhteen lukua, sillä sitä ei ollut päivitetty tilastokeskuksen uusimpaan päivitykseen (19.5.2020) vielä lokakuussa 2020.

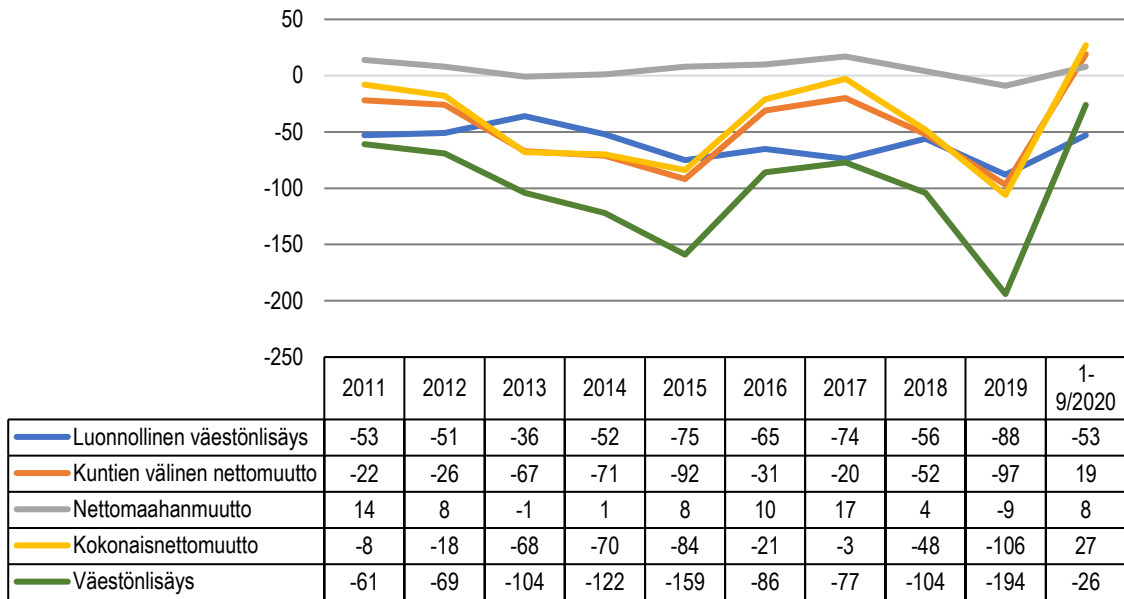
Olemme sitoutuneet elinkeino-ohjelmaan, jonka yhtenä tavoitteena on väestön määrän säilyttäminen vähintään vuoden 2016 tasolla. Myös kaupunkistrategiassa on linjattu, että väkiluvun väheneminen tulee saada pysäytettyä. Tähän on pyritty vaikuttamaan mm. kaupunginvaltuuston vuonna 2020 hyväksymän elinvoimapaketin avulla.

Virtain väestön tunnuslukuja

4.2 Väestönmuutokset

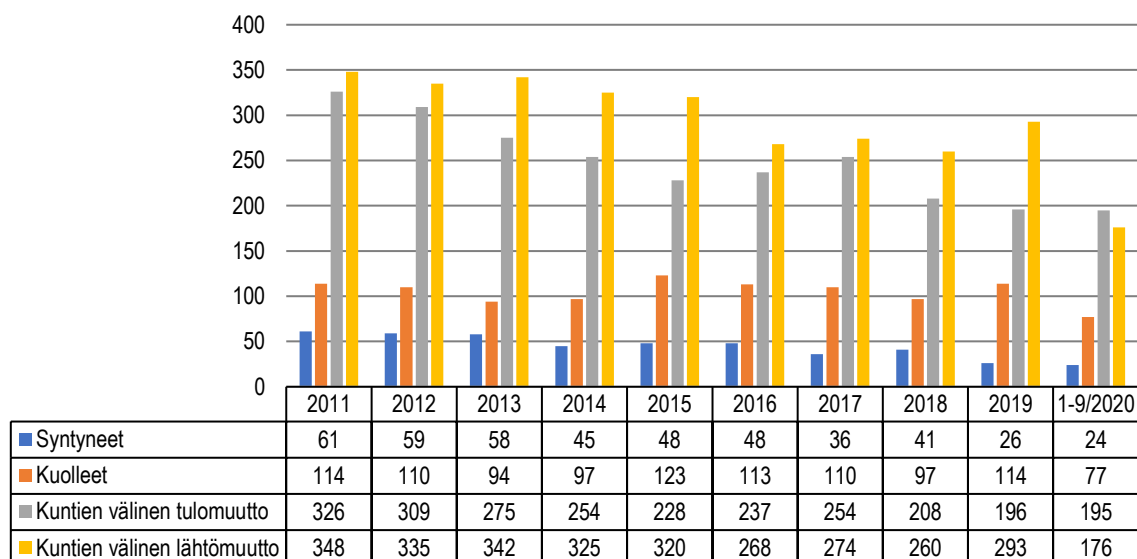
Väestönmuutokseen vaikuttaa useat eri tekijät. Luonnollinen väestönlisäys tai –vähennys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Kuntien välisessä nettomuutossa huomioidaan Suomen kuntien välinen lähtömuutto ja tulo-
muutto ja nettomaahanmuutossa maastamuutto ja maahanmuutto. Alla olevassa taulukossa on esitetty Virtain väestönmuutos. Vuosina 2018 ja 2019 väestön väheneminen on kiihtynyt sekä luonnollisen väestönlisäyksen, kuntien välisen nettomuuton sekä nettomaahanmuuton osalta, alkuvuonna 2020 kehitys oli myönteistä ja väkiluku pysyi samalla tasolla, mutta väheneminen on hieman kesän jälkeen kiihtynyt. (Lähde: Tilastokeskus)

Vuoden 2020 kuluessa muuttoliike on ollut Virtain näkökulmasta positiivista sekä kuntien välisen nettomuuton että nettomaahanmuuton ollessa positiivisia syyskuun lopun tilanteessa. Vuoden 2019 aikana kehitys oli negatiivista, Virroilta muutti pois 293 asukasta vastaavan luvun ollessa vuonna 2018 260 asukasta. Virroille muutti vuonna 2019 196 asukasta. Vuonna 2018 muuttajia oli 208, joten tulomuuttajien lukumäärä aleni 12 hengellä. Virtain kaupungin kokonaisväestönkehitys on jatkunut negatiivisena.

Tilastokeskuksen väestönmuutostietojen mukaan koko maassa syntyneiden määrän väheneminen jatkoi edelleen voimakkaana. Vuonna 2019 lapsia syntyi 45 613. Syntyneiden määrä on alentunut yhdeksänä vuonna peräkkäin. Vuonna 2019 syntyneitä oli 1 964 lasta eli 4,1 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2018. Vuonna 2018 syntyneiden määrä laski 5,5 %.

Viime vuosina syntyneiden määrä Virroilla on vaihdellut vuoden 2019 26 lapsesta hieman alle 50 lapseen. Vuonna 2020 on syyskuun loppuun mennessä syntynyt 24 lasta, joten vuoden 2019 lukema tullaan ylittämään. Luonnollisen väestönlisäyksen sekä kuntien välisen nettomuuton tekijät vuosina 2011 – 9/2020 on kuvattu alla. (Lähde: Tilastokeskus)

4.3 Työllisyys

Vuoden 2020 keväästä työttömyys on ollut kasvusta koronaepidemian aiheuttamien rajoitusten johdosta. Pirkanmaan ELY-keskuksen ja TE-keskuksen tuottaman syyskuun (2020) työllisyyskatsauksen mukaan Työttömien työnhakijoiden lukumäärä oli Pirkanmaalla vuoden 2020 syyskuussa kasvanut 40 prosenttia verrattuna vuoden 2019 syyskuuhun. Tilanne on kuitenkin hieman kohentunut viimeaikoina. Syyskuussa uusia avoimia työpaikkoja oli yli 500 kpl enemmän kuin vuotta aiemmin, eli kaikkiaan 6 907 kpl. Työttömiä työnhakijoita Pirkanmaalla oli vuoden 2020 syyskuussa 30037 henkilöä, kasvua vuositasolla 8600 henkilöllä. Työttömyysaste oli 12,3 prosenttia (8,8 % v. 2019). Vastaavasti koko maassa työttömyysaste oli keskimäärin 12,0 prosenttia (8,6 % v. 2019). Pirkanmaan työttömyysaste on siten hieman koko maata korkeampi. Virroilla työttömyysaste oli syyskuussa 9,2 %, kun vuoden 2019 syyskuussa vastaava luku oli 7,0 %. Työttömien työnhakijoiden määrä on Virroilla kasvanut syyskuun lopussa 28,7 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Koko Pirkanmaalla työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut keskimäärin 40 %.

Rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat edelleen haaste. Rakennetyöttömyys on Pirkanmaalla edelleen kasvanut vuoden 2019 syyskuuhun verrattuna muutoksen ollessa 2645 henkilöä/21 %. Pitkäaikaistyöttömyys on puolestaan noussut Pirkanmaalla 32,9 % vuoden 2019 syyskuuhun verrattuna. Virroilla sekä rakennetyöttömien että pitkäaikaistyöttömien määrä on niinkään kasvanut vuoden takaiseen verrattuna. Virroilla rakennetyöttömiä oli syyskuun 2019 tilanteessa 114 henkilöä vastaavan luvun ollessa kuluvan vuoden syyskuussa 132 henkilöä, kasvua on siten tullut 18 henkilön (15,8 %) verran. Pitkäaikaistyöttömien määrä puolestaan on syyskuun tilanteessa kasvanut vuodentakaiseen verrattuna (55,9 %/19 henkilöä). Virtain työttömistä alle 25-vuotiaita oli 22 (09/2019, 22) ja yli 50-vuotiaita 117 henkilöä (09/2019, 98).

Syyskuun lopussa avoimia työpaikkoja oli 271 (-1 %) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Virtain osalta uusien avointen työpaikkojen määrä oli syyskuussa 28, mikä on yhdeksän paikkaa vähemmän kuin syyskuussa 2019. Kaikenkaikkiaan Virroilla oli syyskuussa 2020 avoimia työpaikkoja 43 kpl (33 kpl 9/2019) Syyskuun 2020 aikana uusien työpaikkojen osalta eniten kasvua vuositasolla oli palvelu- ja myyntityöntekijöiden sekä muiden työntekijöiden työpaikoissa. Palvelu-/myyntialalla isoin kasvu todettiin lähihoitajien (+63) ja myyjien (+62) työpaikoissa. Muissa työntekijöissä eniten kasvua oli siivoojien paikoissa: +200.

5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu pohjautuu valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (5.10.2020) esitettyyn taloudelliseen katsaukseen (Valtiovarainministeriön julkaisu 2020:20). Talouden suhdannenäkymiä tarkastellaan vuosina 2020 - 2022.

Ennusteeseen vaikuttaa merkittävästi käynnissä olevaan Koronapandemiaan liittyvät muutokset. Ennuste perustuu olettaamaan, että koronapandemia hiipuu vähitellen pois ja merkittäviä rajoituksia ei enää tehdä. Ennusteen julkaisemisen jälkeen tartuntatilanteessa on kuitenkin tapahtunut merkittäviä muutoksia huonompaan suuntaan ja uusista rajoituksista on jo jouduttu päättämään. Pandemian toinen aalto on jo käynnissä Euroopassa ja myös Suomessa tartuntojen määrän kasvu on kiihtynyt lokakuun aikana. Muutosten johdosta ennusteen toteutumiseen liittyy merkittävää epävarmuutta.

Suomen talous on supistunut kolme vuosineljännestä peräkkäin. Merkittävin tekijä vuoden 2020 toisella neljänneksellä oli koronapandemia, mutta Suomen talous ajautui taantumaan jo ennen kuin pandemia, sen etenemiseen liittyvä epävarmuus sekä sen leviämistä hillitsevät sulkutoimet iskivät ulkomaankauppaan, yritysten tuotantoon ja investointeihin, työllisyyteen ja kotitalouksien kulutukseen. Talous kuitenkin alkoi kasvaa kesän aikana ja ilman merkittäviä rajoituksia tai pandemiatilanteen heikkenemistä kasvu jatkuisi ensi vuonna keskimäärin 2,5 %:n vauhtia. Suomi on toistaiseksi selviytynyt pandemian aiheuttamista taloudellisista vaikutuksista vähäisemmin vaurioin kuin useimmat muista Euroopan talouksista. Kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n 13.10.2020 julkaiseman ennusteen mukaan myös maailmantalous selviytyisi pandemiasta odotettua paremmin tuoreen ennusteen ollessa hieman aiempia ennusteita positiivisempi, mihin vaikuttaa erityisesti valtioiden ja keskuspankkien odotettua voimakkaammat tukitoimet. Odotettavissa kuitenkin on, että vasta tehokas hoito ja rokote selkiyttävät näkymiä, minkä jälkeen talouden kasvu voi olla merkittävästi voimakkaampaa.

Talouden toipuminen on kuluvan vuoden loppupuolelta alkaen hidasta taloudenpitäjien alhaisen luottamuksen sekä epävarmuuden kasvun seurauksena. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bruttokansantuote alenee 4,5 % vuonna 2020. Julkisten menojen kasvu tukee talouskasvua, mutta yleinen epävarmuus supistaa yksityistä kulutusta ja investointeja. Talous toipuu alkuvuoden pysähdyksestä asteittain. Nopeimmin koronapandemiasta palautuu yksityinen kulutus, mutta yksityisten palveluiden kulutuksen kasvu jää edelleen vaisuksi. Investointien toipumista heikentää myös asuinrakentamisen väheneminen. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vasta ensi vuoden puolella. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2,6 % vuonna 2021 ja 1,7 % vuonna 2022.

Julkisen talous heikkenee voimakkaasti vuonna 2020. Julkisen talouden alijäämä kasvaa 18 mrd. euroon ja julkisyhteisöjen velka noin 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Lähivuosina julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino pienenee, kun talous elpyy ja hallituksen päättämät koronapandemiaan liittyvät väliaikaiset tukitoimet päättyvät. Julkinen talous pysyy kuitenkin tuntuvasti alijäämäisenä, ja velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Koronapandemia johti syvään maailmantalouden taantumaan, mutta monet indikaattorit viittaavat talouden elpymiseen kuluvan vuoden kolmannesta neljänneksestä lähtien. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan maailmantalous supistuisi 6,1 % tänä vuonna ja elpyisi 5,5 prosenttiin ensi vuonna. IMF:n tuoreen ennusteen mukaan maailmantalous supistuisi vuonna 2020 noin 4,4 %.

Työllisyyden ennakoitaan supistuvan 2 % vuonna 2020 ja alkavan kohentua vuoden 2021 loppupuolella. Työttömyysasteen odotetaan nousevan 8,2 prosenttiin vuonna 2021. Työllisyyden odotetaan ennustekaudella kohenevan vähitellen, mutta jäävän 71,9 prosenttiin vuonna 2024.

Vuonna 2020 solmittujen uusien työehtosopimusten mukaan nimellispalkkoja on sovittu korotettavaksi vajaat 1,5 % ja ansiotason odotetaan kohoavan 1,7 % vuonna 2020. Työehtosopimukset sisältävät korotuksia myös vuodelle 2021 joiden yhdessä taloudellisen toimeliaisuuden kehityksen kanssa odotetaan nostavan ansiotasoindeksiä vuonna 2021 noin 2,5 %.

Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatioksi ennustetaan 0,4 % vuonna 2020. Kulutuskysynnän merkittävä supistuminen sekä epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä hillitsevät inflaatiota myös tulevina vuosina.

5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2021

Kuntatalouden näkymien tarkastelu perustuu pääasiassa Valtiovarainministeriön julkaisemaan Kuntatalousohjelmaan (Valtiovarainministeriön julkaisu – 2020:64). Kuntatalousohjelma vuodelle 2021 on laadittu vuotta 2021 koskevan valtion talousarvioesityksen (TAE) valmistelun yhteydessä. Laadittu ohjelma tarkentaa keväällä 2020 julkaistua, vuosia 2021–2024 koskevaa kuntatalousohjelmaa (Valtiovarainministeriön julkaisu – 2020:30). Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Ohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Kuntatalouden tilaa ja hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia kuntien talouteen kuvataan ohjelmassa uusimman käytössä olevan tiedon pohjalta. Hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu ohjelmassa niiltä osin kuin toimenpiteistä on olemassa hallituksen päätökset ja toimenpiteiden vaikutukset ovat tiedossa. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta.

Keskeiset huomiot kuntatalouden tilasta

Kuntatalouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa Suomeen levinnyt koronaviruspandemia ja sitä seuranneet hallituksen asettamat rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana akuutista kriisistä selviämiseen. Tukitoimet ovat kohentaneet kuntatalouden tilaa merkittävästi vuonna 2020. Kuntatalouden haasteena on kuitenkin sopeutuminen kohti koronakriisin jälkeistä aikaa ja kohti normaalia rahoitusuraa.

Kuntatalouden suurin ongelma koronakriisin tuomien lisähaasteiden lisäksi on jo pitkään jatkunut tulo- ja meno-kehityksen rakenteellinen epäsuhta. Ikäihmisten määrän kasvu on jo monen vuoden ajan lisännyt palvelutarvetta ja sote-menoja, ja tämä kehitys tulee jatkumaan alkavalla vuosikymmenellä. Samanaikaisesti työikäisen väestön määrän pieneneminen heikentää veropohjaa. Demografinen muutos lisäksi eriyttää erikokoisten ja olosuhteiltaan erilaisten kuntien talouskehitystä.

Vuoden 2019 tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalouden toimintakate heikkeni noin 1,3 mrd. euroa ja vuosikate noin 0,3 mrd. euroa. Vaikka kuntien talouden keskeiset tunnusluvut heikkenivät, verorahoituksessa oli kuitenkin myönteistä kehitystä. Kuntatalouden lainakanta jatkoi kasvuaan 2,5 mrd. eurolla yhteensä 21,9 mrd. euroon. Myös kuntakonsernien vuosikate heikkeni edelleen ja lainakanta kasvoi selvästi. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä nousi vuonna 2019 65:een (vuonna 2018 44). Eriyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (ns. kriisikuntamenettely) tunnusluvut täyttyivät kuudessa kunnassa. Määrä kasvoi vuonna 2019 yhdellä kunnalla. Menettelyyn tulevien kuntien määrä on kuitenkin pysynyt odotettua matalammalla tasolla.

Keväällä 2020 Suomeen levinnyt koronaviruspandemia sekä sitä seuranneet hallituksen maaliskuussa asettamat rajoitustoimet vaikuttivat merkittävästi koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Tilanne vaikutti keväällä aikana voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä niiden tuottamisen

tapaan. Samanaikaisesti kuntien verotulot putosivat, myynti- ja maksutulot vähenivät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon menot kasvoivat kuntien ja sairaanhoitopiirien valmistautuessa koronapotilaiden hoitoon. Myös kiireetöntä hoitoa lykättiin osittain kuntien ja kuntayhtymien, osittain asiakkaiden toimesta.

Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulostruktuureista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista. Työllisyyden ja yritystoiminnan näkökulmasta pandemian alkuvaiheessa keväällä 2020 vaikutukset kohdistuivat erityisesti kuntiin, joiden elinkeinorakenteessa palvelu-, logistiikka-, tapahtuma- ja matkailualan merkitys on suuri, toisin sanoen suuriin kaupunkeihin sekä pienempiin matkailusta riippuvaisiin kuntiin.

Vuoden 2020 kuntatalouden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa selvästi kevään 2020 kuntatalousohjelmassa esitettyä vahvemmaksi. Vahvistumisen taustalla ovat merkittävimpänä tekijänä hallituksen kuntataloutta vahvistavat tukitoimet peruspalvelujen järjestämisen turvaamiseksi ja kuntatalouden aktiivisuuden ylläpitämiseksi. Myös verotulojen kehitys on ollut keväällä ennustettua parempaa. Tukitoimien ansiosta kuntatalous vahvistuu selvästi poikkeuksellisen heikkoon viime vuoteen verrattuna, mutta toiminnan ja investointien rahavirta pysyy silti negatiivisena ollen noin -0,8 mrd. euroa.

Valtion kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet vuonna 2021

Valtio turvaa peruspalvelujen järjestämistä jatkamalla kuntatalouden tukitoimia vuonna 2021. Peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan 300 milj. euron lisäys, josta 20 milj. euroa kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen, ja yhteisöveron jako-osuuden korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Lisäksi kuntakonsernien kertyneen alijäämän kattamiskauden väliaikaisella pidentämisellä koskevalla kuntalain muutoksella helpotetaan kaikkien kuntien tilannetta ja annetaan lisäaikaa talouden sopeuttamiselle.

Koronavirustilanteeseen välittömästi liittyvät kustannukset esimerkiksi testaukseen, jäljittämiseen ja potilaiden hoitoon liittyen korvataan kunnille täysimääräisesti. Tähän varataan vuonna 2021 yhteensä 1,66 mrd. euroa.

Muutokset kuntien tehtävissä ja velvoitteissa

Vuonna 2021 jatketaan peruspalveluiden kehittämistä pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti. Kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan täysimääräinen rahoitus, jolloin uudistusten toteuttaminen ei vaikuta kuntataloutta heikentävästi.

Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen, mikä laajentaa oikeutta saada maksutonta opetusta. Hankkeeseen kohdennetaan lisärahoitusta 22 milj. euroa vuonna 2021. Lisäksi oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan. Vanhuspalvelujen hoitohenkilöstön vähimmäismitoituksen nostamiseen kohdennetaan 53 milj. euroa vuonna 2021, ja lisäksi siihen liittyen lähihoitajien koulutuksen lisäämiseen osoitetaan 20 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakia uudistetaan, minkä arvioidaan vähentävän maksutuloja 17 milj. eurolla vuonna 2021. Kuntien valtionosuuksiin tehdään vastaava lisäys. Varhaiskasvatuksen kehittämiseen kohdennetaan 15 milj. euroa. Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan, mikä vähentää kuntien maksutuloja vuositasolla 70 milj. eurolla. Muutos tulee voimaan 1.8.2021, joten maksutulojen alenema on vuonna 2021 vain 30 milj. euroa. Maksutulojen menetys kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pysyvästi kahdella prosenttiyksiköllä.

Valtion toimenpiteet vahvistavat kokonaisuutena kuntataloutta 865 milj. eurolla vuonna 2021 vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Kuntataloutta vahvistavat erityisesti valtionosuuksien määräaikainen 300 milj. euron korotus ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksen jatkaminen vuodelle 2021. Suuri osa kuntataloutta vahvistavista toiminnoista on määräaikaisia, mutta hallitus päätti budjettiriihen yhteydessä käynnistää myös kuntapolitiikan tulevaisuuden suuntaviivojen valmistelutyön.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta valmistellaan. Uudistus siirtäisi sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimen tehtävät kunnilta perustettaville sote-maakunnille. Sote- uudistuksen vaikutukset kuntatalouteen otetaan huomioon kuntatalousohjelmassa siinä vaiheessa, kun uudistusta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle.

Kuntatalouden kehitysarvio

Valtiovarainministeriön kansantalousosastolla laaditaan kuntatalouden kehitysarvio sekä kansantalouden tilinpidon että kuntien kirjanpidon käsittein keskenään johdonmukaisesti. Kuntatalousohjelmassa kuvataan koko kuntatalouden kehitysnäkymiä kuntien kirjanpidon käsittein. Kehitysarvio on painelaskelma, jossa yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet on huomioitu. Arvio ei näin ollen sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia eikä kuntien veroprosenttien muutoksia vuosille 2021 –2024.

Vaikka koronapandemia ei ole ohi, kuntatalouden näkymiä arvioitaessa lähtökohtaisena oletuksena on, että koronatilanne pysyy Suomessa hallinnassa eikä uusia, kevään 2020 kaltaisia laajoja sulkutoimenpiteitä tule. On kuitenkin selvää, että koronan aiheuttamia talousvaikutuksia kanavoituu kuntatalouteen myös ensi vuonna. Hybridistrategian edellyttämä testaus lisää kuntien menoja, mutta valtio korvaa testauksesta aiheutuneet kustannukset kunnille täysimääräisesti. Monet kiireettömän hoidon toimenpiteet siirrettiin tai peruttiin koronatartuntojen uhan ja varautumisen edellyttämän terveydenhuollon resurssien riittävyyden vuoksi tuleville vuosille. Vaikka hoitojonojen purkamisen on ehditty jo aloittaa, siirtyy vuoden 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon hoitovelkaa tuleville vuosille. Lisäksi kuntatalouden tilannetta haastaa talouden hidaskäynnin ja menojen sopeuttamisen vaikeus nykytilanteessa, jonka kesto on vaikea vielä arvioida.

Talouden hidaskäynnin yhdessä väestön ikääntymisen ja rakennuskannan iästä ja muuttoliikkeestä aiheutuvien investointipaineiden kanssa pitävät kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon mittavana koko ennustejakson.

Valtion budjettiriihessä päättämät tukitoimet vahvistavat kuntataloutta myös ensi vuonna. Kuntatalouden tulos on ensi vuonna lähellä tasapainoa, mutta investointitason pysyessä korkeana toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee painelaskelman mukaan noin -2 mrd. euroon. Vuoden 2021 jälkeen valtion koronatilanteeseen liittyvät tukitoimet poistuvat ja toiminnan ja investointien rahavirta jää kehyskauden lopussa runsaat 2 mrd. euroa negatiiviseksi. Siksi myös kuntatalouden lainakanta jatkaa painelaskelmassa ripeää kasvuaan ja uhkaa kasvaa noin 33 mrd. euroon vuonna 2024.

Kuntatalouden näkökulmasta koronakriisistä ollaan siirtymässä akuutin kriisin jälkeiseen aikaan. Jatkossa vaikutukset riippuvat monilta osin paitsi koronavirustapauksien määrästä eri alueilla, myös mahdollisista uusista rajoitustoimista sekä kansainvälisen talouden kehityksestä. Myös kuluttajien varovaisuudella ja esimerkiksi matkailun elpymisellä on vaikutusta erityisesti suurten kaupunkien ja matkailusta riippuvaisten kuntien tilanteeseen. Voidaan arvioida, että koronapandemian alueelliset vaikutukset tulevat vaihtelevaan myös tulevina vuosina merkittävästi. Siten tarve kuntasektorin kestävyttä parantaviin rakenteellisiin uudistuksiin korostuu entisestään. Rakenteellisten uudistusten lisäksi kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös kuntien omia tuottavuuksia ja sopeutustoimia.

Kuntatalousohjelman yhteydessä laadittujen kuntakohtaisten painelaskelmien perusteella talouden sopeutus- ja investointipaine on lähivuosina suuri kaikissa kuntakoryhmissä. Laskelmassa kuntien talouden tasapainoa arvioidaan toiminnan ja investointien rahavirta -käsitteen avulla. Yksinkertaistettuna tunnusluku ilmaisee negatiivisena paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen ja positiivisena laskennallista mahdollisuutta muun muassa lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin alentamiseen.

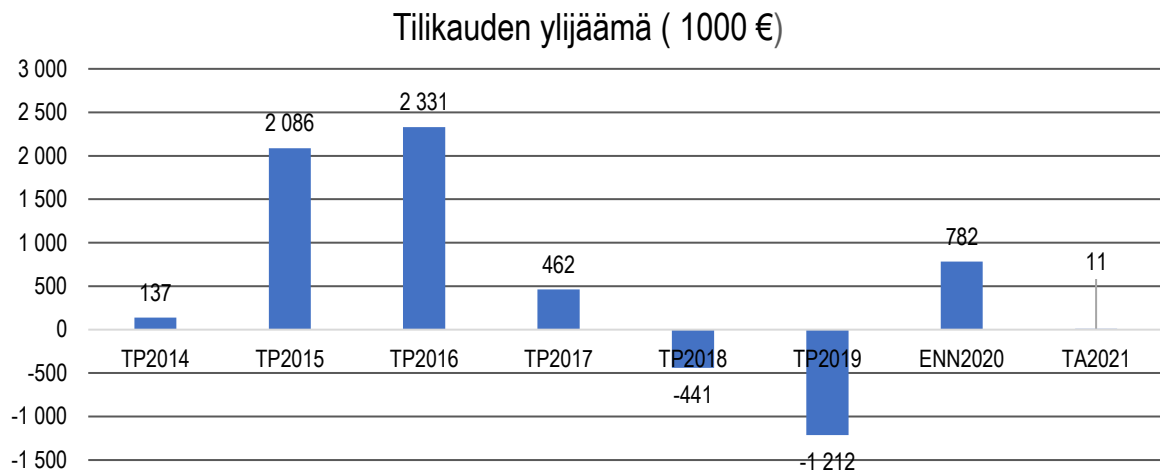
Laskelman perusteella toiminnan ja investointien rahavirta vaihtelee merkittävästi kuntakoryhmittäin, mutta pysyy kaikissa kuntakoryhmissä lähivuosina negatiivisena.

Kuntien toiminnan ja investointien rahavirran muutokset voidaan suhteuttaa myös kunnallisveroprosentin yksikötuottoon ja veroprosentin laskennalliseen korotuspaineeseen tai mahdollisuuteen alentaa veroprosenttia. Koska toiminnan ja investointien rahavirta pysyy lähivuosina kaikissa kuntakoryhmissä negatiivisena, on kaikilla kunnilla laskennallisesti painetta veroprosentin korottamiseen. Vuonna 2021 merkittävin kunnallisveron korotuspaine kohdistuu 20 000–40 000 asukkaan kuntiin. Tarkastelukauden lopulla korotuspaine on edelleen suurin alle 20 000–40 000 asukkaan kunnissa ja pienin yli 100 000 asukkaan kuntakoryhmissä. On kuitenkin syytä huomioida, että kuntakoryhmien sisällä ja yksittäisen kuntien välillä veroprosentin korotuspaine vaihtelee merkittävästi. Tätä selittää kunnallisveroprosentin tuoton voimakas kunkohtainen vaihtelu.

Painelaskelman perusteella negatiivisen vuosikatteen ja alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan lähivuosina. Vuonna 2020 vuosikatteen arvioidaan olevan negatiivinen vain 13 kunnalla, mutta vuonna 2021 jo 39 kunnalla ja tarkastelukauden lopulla 66 kunnalla. Myös alijäämäisten kuntien lukumäärän arvioidaan kasvavan selvästi. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä näyttäisi kasvavan erityisesti 2 000–5 000 asukkaan kuntakoryhmissä, ja alle 2 000 asukkaan kunnista puolella vuosikate olisi negatiivinen vuonna 2024.

5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen

Taloushallinnon tavoitteena on antaa kunnan päätöksentekijöille hyvää ja havainnollista tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Keskeisenä keinona on tilinpäätösinformaatio. Alla olevassa kuviossa on esitetty tilikausien yli- ja alijäämien kehitys vuosina tilinpäätöstietojen 2014–2019 mukaisesti sekä ennusteet vuosille 2020 ja 2021.

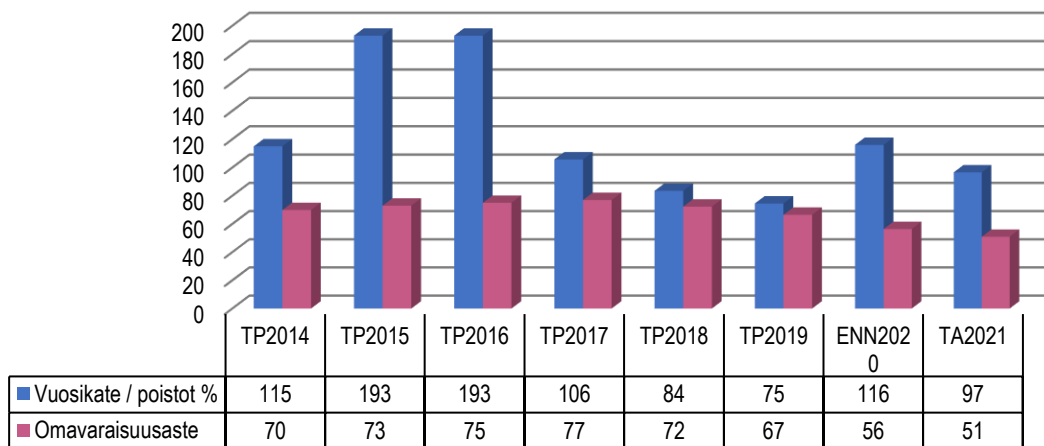

Usean ylijäämäisen tilikauden jälkeen vuodet 2018 ja 2019 painuivat alijäämäisiksi. Vuosi 2014 oli maltillisesti ylijäämäinen ja vuosien 2015 ja 2016 tilinpäätökset olivatkin jo yli 2 miljoonaa euroa ylijäämäisiä. Vuonna 2017 tulosta rasittivat kertaluonteiset n. 2,1 miljoonan euron arvonalentumiset purettavista kiinteistöistä, joista huolimatta päädyttiin kuitenkin ylijäämäiseen tilikauteen. Vuosina 2018 ja 2019 alijäämässä näkyvät kasvaneet käyttömenot erityisesti koulujen väistötilojen osalta, kustannuspaine sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä kertaluonteiset rakennusten purkukustannukset. Menopaineiden lisäksi alijäämään vaikuttavat heilahtelut verotulojen kertymässä sekä alentunut valtionosuus. Aikaisempien vuosien ylijäämäiset tilinpäätökset ovat kuitenkin kerryttäneet ylijäämää ja mahdollistaneet investoinnit ilman merkittävää velkaantumista. Virtain kaupungin taloudellinen tilanne on siten haasteista huolimatta edelleen hyvä. Talousarvion 2021 tulokseen tuo kustannuspainetta erityisesti erikoissairaanhoidon menojen kasvu ja toisaalta helpottaa valtionosuuden pysyminen hyvällä tasolla sekä kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuuden tilapäinen korotus. Lisäksi vuonna 2019 käynnistetyn tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet vaikuttavat positiivisesti käyttömenoihin. Talousarviossa 2021 kertaluonteisten rakennusten purkukustannukset alenevat edelleen viime vuosista ollen 0,068 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 tilinpäätösennusteeseen sisältyy purkukustannuksia yhteensä noin 0,053 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 toteuma on monin tavoin

poikkeuksellinen, eikä sitä voi suoraan verrata muihin vuosiin. Koronaepidemia on vaikuttanut merkittävästi sekä menoihin että tuloihin. Toimintatuotot ovat jääneet normaalitasosta, koska palveluja ei ole voitu järjestää suunnitellusti, mikä on alentanut myös menoja. Toisaalta lisämenoja on aiheutunut mm. koronatestauksesta sekä suojavarusteiden ja hoitotarvikkeiden hankinnasta. Valtionosuuksiin on tullut useita lisäyksiä, verotulojen jäädessä puolestaan hieman ennakoitua alhaisemmalle tasolle. Tämän hetken ennusteen mukaan vuosi 2020 olisi noin 0,782 miljoonaa ylijäämäinen ja vuosi 2021 olisi noin 0,011 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

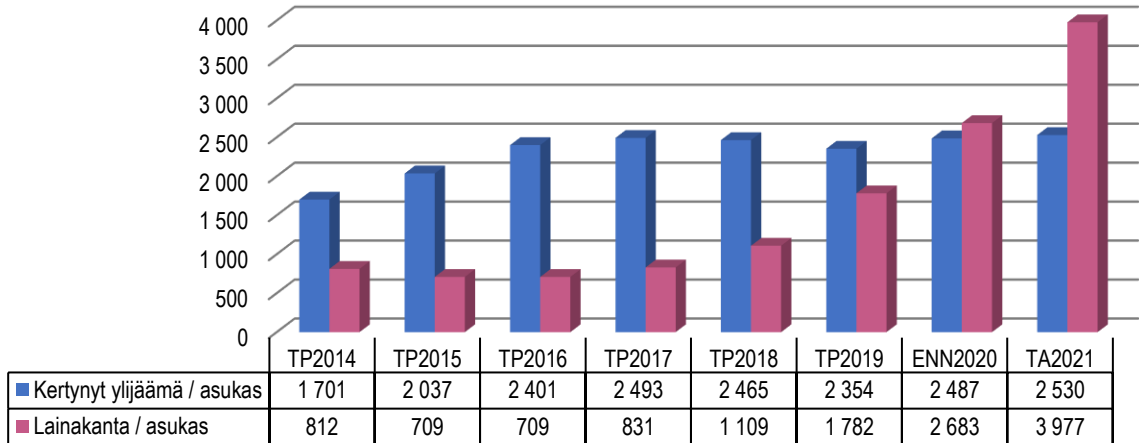
Tunnusluku vuosikate/poistot kertoo vuosikatteen osuuden poistojen kokonaismäärästä. Talous on kestävällä tasolla ilman lisälainottoa, jos vuosikate riittää kattamaan poistot kokonaisuudessaan eli tunnusluku on 100 % tai sen yli. Tilinpäätöksissä vuosilta 2014 – 2017 tämä toteutui, mutta tilinpäätöksissä 2018 - 2019 tunnusluku jäi alle 100 %:n. Ennusteiden mukaan tunnusluku olisi jälleen yli 100 %:n vuonna 2020, mutta jäisi hieman alle 100 %:n vuonna 2021. Alitus johtuu vuosikatteen jäämisestä aiempaa alhaisemmalle tasolle käyttömenojen kasvun sekä tulopohjan heikkenemisen johdosta sekä toisaalta poistojen kasvaessa yhtenäiskouluinvestoinnin valmistuessa.

Omavaraisuusaste kertoo oman pääoman suhteesta koko pääomaan. Vuosien 2015 - 2017 hyvien tuloksien ansiosta omavaraisuusaste nousi. Vuosina 2018 - 2019 omavaraisuusaste hieman laski alijäämäisestä tilinpäätöksestä sekä lainamäärän kasvusta johtuen. Vuosina 2020 - 2021 omavaraisuusaste tulee todennäköisesti edelleen alenemaan johtuen investointien edellyttämästä lainanotosta. Omavaraisuusasteeseen vaikuttavat myös muiden tase-erien kehitys, joita ei budjetoida, joten ennustaminen on hieman epätarkempaa. Kriisikunnalla tunnusluku on alle 50 %.

Virtain kaupungilla on kertynyttä ylijäämää per asukas 31.12.2019 tilanteessa 2 356 euroa. Kertyneen ylijäämän määrä on kuntiin verrattuna keskimääräistä tasoa parempi.

Vuoden 2019 aikana kokonaislainamäärä kasvoi. Vuoden 2020 aikana lisälainaa on nostettu 5,0 miljoonaa euroa. Loppuvuonna tullaan mahdollisesti nostamaan vielä lyhytaikaista kuntatodistusluottoa ja alkuvuonna 2021 yhtenäiskoulun rakentamiseen kohdistuvaa pitkäaikaista lainaa. Lainamäärä per asukas on Virroilla pitkään ollut alhainen, vuoden 2020 loppuun mennessä lainamäärä tulee nousemaan ennusteen mukaan 2 683 euroon/asukas, kun lainamäärä per asukas on kunnissa keskimäärin 3 342 euroa/asukas (tilinpäätökset 2019). Talousarviovuoden ja taloussuunnitteluvuosien aikana on nähtävissä lainamäärän kasvu kaupungin investoidessa merkittävästi myös lähivuosina ja laina per asukas tulee todennäköisesti nousemaan kuntien keskiarvoon tai lähelle sitä. Todennäköisesti myös kuntien keskimääräinen lainakanta tulee lähivuosina nousemaan edelleen, koska kuntien investointitarpeet ovat korkeat ja kuntien velkaantumisen ennakoidaan olevan kasvussa.

5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys

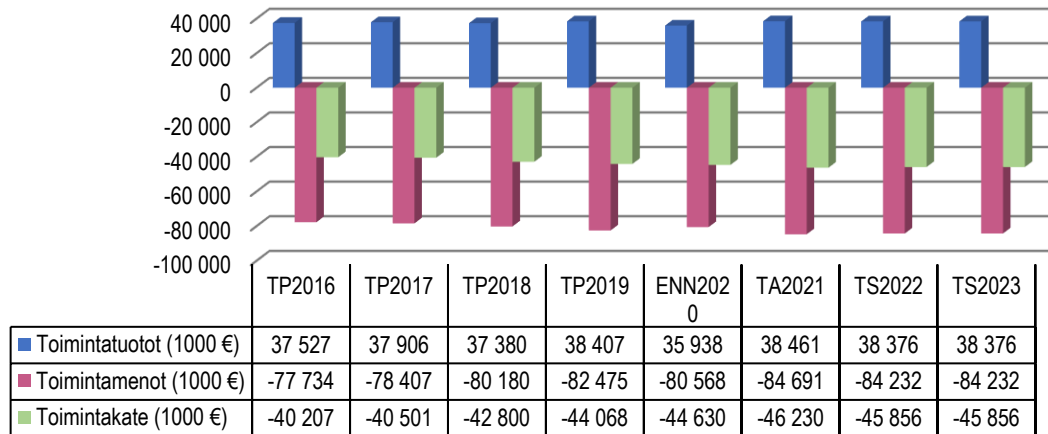
Toimintakatteella tarkoitetaan toimintatulojen ja –menojen erotusta. Toimintakatteeseen vaikuttavat asukasluvun muutos, väestön ikärakenteen kehitys ja tehtävien lisäykset sekä vähennykset. Tutkimusten mukaan toimintatulojen ja -menojen erotus, toimintakate, on parempi tapa arvioida talouden kehitystä tulevaisuuteen kuin yksittäisten toimintatulojen ja –menojen tarkastelu.

Toimintakatteen vuosittainen kehitys kertoo siitä, paljonko enemmän (tai vähemmän) kyseisenä vuonna palvelutuotannosta jää maksettavaksi verorahoituksella (verotulot + valtionosuudet). Vuodesta 2016 alkaen toimintakate on vuosittain kasvanut. Vuosina 2018 ja 2019 toimintakatteeseen vaikuttavat osaltaan merkittävät kertaluonteiset purkukustannukset, mutta myös työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset ja kilpailukykysovimukseen liittyvien menoleikkausten päättyminen. Vuoden 2020 maltillisemmassa kasvussa näkyy tasapainottamisohjelman toteuttaminen sekä aiempia vuosia vähäisemmät purkukustannukset. Vuonna 2021 kasvua aiheuttavat puolestaan erikoissairaanhoidon ja henkilöstökulujen kasvu. Toimintamenojen kasvun pitäminen maltillisena on talouden kantokyvyn peruslähtökohta tilanteessa, jossa toimintatuotot eivät kasva, verotulokertymä kasvaa hitaasti ja valtionosuudet ovat tulevaisuudessa epävarmat.

Alla on kuvattu toimintakatteen kehitys vuodesta 2016 talousarviovuoteen 2021 saakka.

Toimintakatteen kehitys	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	ENN2020	TA2021
Toimintakate, 1000 €	-40 207	-40 501	-42 799	-44 068	-44 630	-46 229
Muutos %	3,4 %	0,7 %	5,7 %	3,0 %	1,3 %	3,6 %

Toimintatuottojen, -kuluja ja –katteen kehitys vuodesta 2015 alkaen.

Toimintatuotot suhteessa toimintakuluihin olivat tilinpäätöksessä 2019 noin 20,2 % (ilman Ruoveden vaikutusta). Tämän osan toiminnasta saatavilla tuloilla voidaan rahoittaa ja loppu on rahoitettava verorahoituksella. Toimintatuotoista merkittävä osuus muodostuu Ruoveden maksuosuudesta sosiaali- ja terveystalouksista jolloin palvelutuotannon menojen muutos vaikuttaa suoraan maksuosuuteen. Toimintamenot ovat viime vuosina kasvaneet väistötilakustannusten, purkukustannusten sekä sosiaali- ja terveystalouksien menojen kasvun johdosta. Suunnitteluvuosina menojen kasvua hillitään tasapainottamisohjelman mukaisilla toimenpiteillä sekä yhtenäiskoulun valmistumisen myötä alentuville käyttömenoilla väistötilojen jäädessä pois käytöstä. Talousarviovuonna 2021 menojen kasvu ilman kertaluonteisia purkukustannuksia on noin 5,0 %.

5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2021 sekä taloussuunnitteluvuosiin

Talousarviovuosi 2021 on taloudelliselta kantokyvyltään vuoden 2020 ennustetta heikompi. Kantokykyyn vaikuttaa erityisesti toimintamenojen kasvu. Talousarviovuoden valtionosuusennuste on hieman korkeampi kuin vuoden 2020 valtionosuuden ennuste. Menot kasvavat erityisesti erikoissairaanhoidossa sekä sosiaalityössä. Toiminnalliset muutokset ja valtionosuuden kasvu mahdollistavat palvelutuotannon säilyttämisen pääsääntöisesti ennallaan.

Kaupungin talousarvion kannalta haasteellisimmat erät liittyvät lastensuojeluun, erikoissairaanhoidon sekä kehitysvammahuollon ja ikääntyneiden asumispalveluihin. Asumis- ja laitoshoidon lisääntynyt paikkatarve voi syntyä hyvinkin äkkinäisesti (esim. lastensuojelun osalta) eikä sen kokonaismäärää voida talousarviossa täysin ennustaa.

Vuodelle 2021 toimintaan liittyy seuraavia organisatorisia tai muita muutoksia:

- 1 Yhtenäiskoulu otetaan käyttöön syksyllä 2021. Valmistumisella on merkittävä vaikutus keskustan alueen oppilaille ja opettajille kuten myös teknisen toimen henkilöstölle. Valmistuminen tuo muutoksia myös varhaiskasvatuksen toimintaan esiopetuksen siirtyessä päiväkodilta yhtenäiskoululle.
- 2 Vuonna 2020 päätettiin siirtää lupapalvelulautakunnan alainen toiminta osaksi hallinto- ja elinvoimaosastoa. Talousarviovuoden 2021 aikana toimintaa kehitetään edelleen tukemaan kaupungin elinvoiman kehittämistä.
- 3 Vuoden 2021 aikana jatketaan valmistelua teollisuushallien siirtämiseksi kaupungilta Virtain Yrityspalvelut Oy:lle sekä kaupungin asuinrakennusten siirtämiseksi Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloille.

Haasteet taloussuunnitteluvuosina

Vuoden 2021 haasteena on edelleen ikärakenteen tuoma kasvanut yli 65-vuotiaiden tehostetun palveluasumisen tarve. Vuonna 2018 valmistunut Vihriälän ryhmäkoti on tuonut helpotusta paikkatarpeeseen, mutta myös lisännyt haasteita käyttötalouteen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on lokakuussa 2020 julkaissut laatusuosituksen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023 : Tavoitteena ikäystävällinen Suomi. Laatusuosituksen tavoitteena on mahdollistaa hyvä ikääntyminen sekä laadukkaat ja vaikuttavat palvelut niitä tarvitseville iäkkäille henkilöille. Ehdotetut toimet luovat pohjaa ikäystävälliselle yhteiskunnalle. Laatusuositus tukee ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (nk. vanhuspalvelulaki 980/2012) toimeenpanoa ja siihen tehtyjä uudistuksia sekä hallitusohjelman linjauksia. Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto ovat aiemmin antaneet iäkkäiden ihmisten palvelujen kehittämistä koskevan laatusuosituksen vuosina 2001, 2008, 2013 ja 2017. Laatusuosituksen valmistelussa on otettu huomioon ohjauksen ja toimintaympäristössä meneillään olevat muutokset sekä hyödynnetty käytettävissä olevaa tutkimustietoa.

Valtakunnallisena tavoitteena on ollut, että asumispalvelujen piirissä olisi noin 8 % yli 75-vuotiaista. Alla olevassa taulukossa on esitetty Sotkanet –palvelusta saadut tiedot vuoden 2018 toteutuneesta tilanteesta Virroilla ja koko maassa.

	Vuosi 2018	
	tot. Koko maa	tot. Virrat
Tehostetussa palveluasumisessa	7,6 %	10,2 %
Kotona asuvat	91,1 %	87,6 %
Omaishoidon tuen piirissä	4,8 %	3,4 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä	11,3 %	9,7 %
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat	1,3 %	1,8 %

Kuten taulukosta nähdään, Virroilla kotona asuvien määrä on hieman koko maata alhaisempi mihin vaikuttaa muun muassa pitkät etäisyydet. Vuonna 2018 Virroilla tehostetun palveluasumisen piirissä olevien määrä on kasvanut Vihriäläkodin valmistumisen myötä ja kotona asuvien ja laitoshoidossa olevien määrä alentunut. Tämänhetkisen tilanteen mukaan Virroilla tehostetun palveluasumisen piirissä onkin 13,9 % yli 75-vuotiaista. Laskennallisessa paikkatarpeessa on kuitenkin huomioitu se, että Virroilla tehostetun palveluasumisen tarve on hieman koko maata korkeampi muun muassa pitkien etäisyyksien johdosta.

Paikkatarve valtakunnallisten suositusten mukaan laskettuna (lähde Sotkanet 2017)	2021	2030, ennuste	2040 ennuste
yli 75-vuotiaiden määrä	1171	1464	1458
Kotona asuu 90–92 %	1054	1318	1312
Kotona asuvista säännöllinen kotihoito 10 - 12 %	116	145	144
9 % tarvitsee tehostettua palveluasumista	105	132	131
2 % asuu vanhainkodeissa	23	29	29
Paikkatarve yhteensä vanhainkoti ja palveluasuminen	129	161	160

Vuonna 2021 paikkamääriin ei ole tulossa olennaisia muutoksia vuoteen 2020 verrattuna. Kuten edellä on mainittu, tällä hetkellä tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon piirissä on yllä olevaa laskelmaa enemmän asiakkaita. Mikäli kehitys jatkuu samansuuntaisena, tulee tarvittavien paikkojen määrä edelleen kasvamaan, mikä tarkoittaa myös taloudellisten haasteiden kasvamista joko omien paikkojen lisärakentamisen tai ostopalvelujen lisäämisen muodossa. Ulkopuolisten palveluntuottajien osalta paikkamäärä vaihtelee hieman tarpeen mukaan, mutta on viime vuosina vakiintunut hieman yli 60 paikkaan huolimatta Vihriälä-kodin valmistumisesta. Vuoden 2021 paikat ovat seuraavat:

	Laitushoito	Tehostettu palveluasuminen	Tuettu asuminen	Yhteensä
Keiturinpuiston vanhainkoti	18	40	-	58
Vihriälä-koti	-	30	-	30
Ulkopuoliset palveluntuottajat	-	62	1	63
Yhteensä	18	132	1	151

Vuosien 2018 - 2020 toimintamenoissa onkin nähtävissä, että ikäihmisten palveluissa menot ovat kasvaneet joutuessa paikkojen lisäyksistä. Vähennystä paikkamääriin on viime vuosina syntynyt Keiturinpuiston toiminnan painottuessa aiempaa enemmän tehostettuun palveluasumiseen laitoshoidon sijasta. Ulkopuolisilta ostettavat paikat eivät ole kuitenkaan vähentyneet odotetusti. On huomioitava, että ikääntyneiden määrän kasvu lisää myös kotihoidon tarvetta, joka myös pitkien etäisyyksien kunnassa lisää kotihoidon kustannuksia noin 500 000 eurolla vuoteen 2030 mennessä.

Ikäihmisten palvelujen kustannuspaineen lisäksi haasteita aiheuttaa syntyvyyden väheneminen, minkä johdosta koulujen oppilasmäärät ja päivähoitoa tarvitsevien määrät tulevat edelleen alenemaan. Tämä aiheuttaa tarpeen opetustoimen ja varhaiskasvatuksen sopeuttamiseksi tarvetta vastaavalle tasolle. Oppilasmäärän aleneminen ja toisaalta väistötiloista aiheutuva kustannusten nousu näkyvät jo oppilaskohtaisten kustannusten voimakkaana kasvuna viime vuosina sekä talousarviossa 2021. Toimenpiteisiin on jo ryhdytty, mutta niitä tullaan tarvitsemaan edelleen, koska syntyvyys näyttää alenevan aiemmin ennakoitua jyrkemmin. Yhtenäiskoulun valmistuminen tulee vähentämään kustannuksia hieman väistötilojen poistussa, mutta ei yksin riitä alentamaan yksikkökustannuksia, mikäli oppilasmäärä laskee ennakoidusti.

Kustannusten kasvu näkyikin sekä talousarviossa 2021 sekä taloussuunnitteluvuosina, jotka ovat kaikki alijäämisiä. Väestörakenteen vinoutuminen aiheuttaa myös sen, että verotulot tulevat väistämättä laskemaan, mikä korostaa menojen tasapainottamistarvetta.

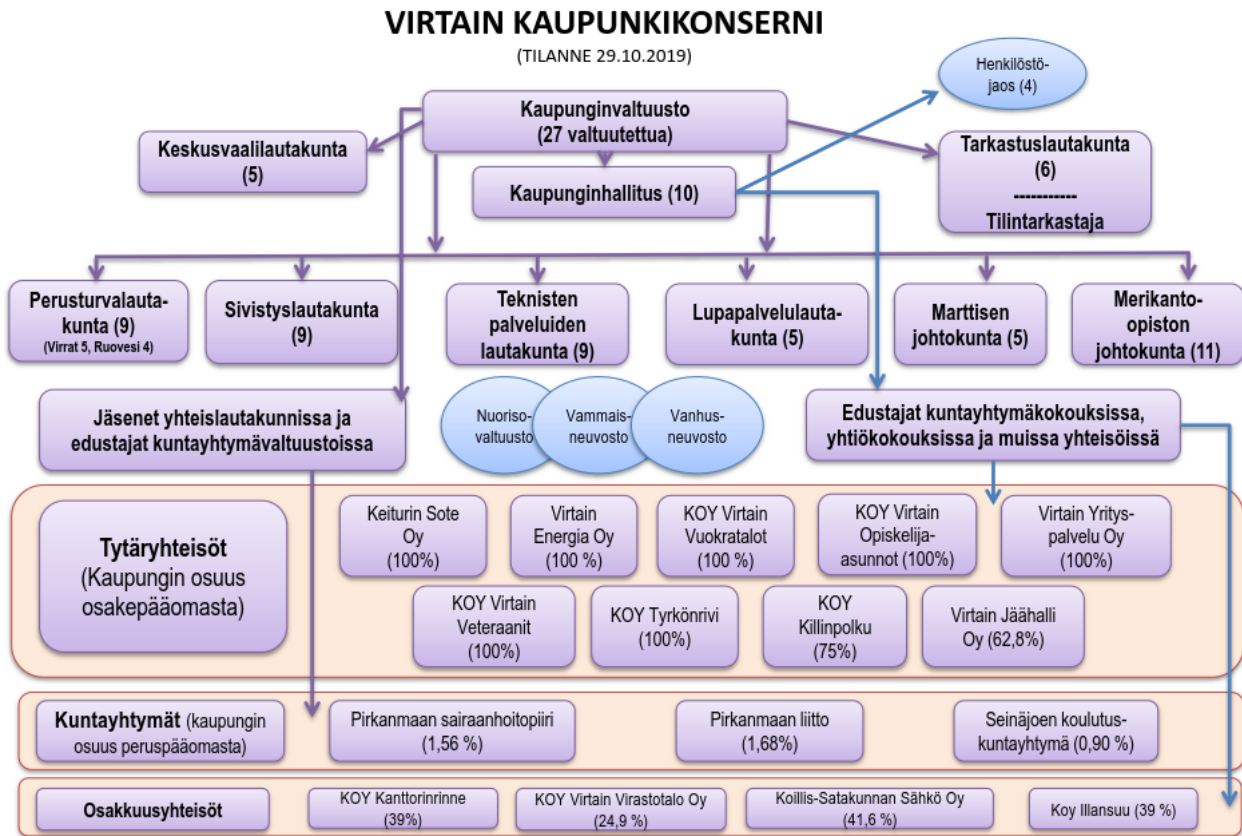
Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen vaikutus Virtain kaupungin talouteen

Talousarvio ja –suunnitelma laaditaan voimassaolevan lainsäädännön mukaan. Valmisteilla oleva soteuudistus tulisi toteutuessaan voimaan aikaisintaan vuoden 2023 alusta alkaen. Toteutuessaan uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia koko kuntatalouteen. Nyt laadittavassa talousarviossa vuoden 2023 taloussuunnitelma on laadittu vielä voimassaolevan lainsäädännön mukaan ja siten siihen sisältyy edelleen myös mahdollisesti hyvinvointialueille siirtyvä toiminta. On kuitenkin hyvä tiedostaa jo tässä vaiheessa millaiselta kunnan talous näyttäisi uudistuksen jälkeen. Valtiovarainministeriö on laatinut alustavia rahoituslaskelmia kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituksesta. Laskelmat ovat vielä hyvin alustavia ja niitä päivitetään useaan otteeseen mm. kustannustietojen päivittäessä. Lisäksi koronaepidemia lisää laskelmiin liittyvää epävarmuutta. Seuraavassa on esitetty valtiovarainministeriön laskelmien sekä vuoden 2023 taloussuunnitelman pohjalta uudistuksen vaikutusta Virtain kaupungin talouteen. Laskelmassa verotulot ja valtionosuudet on huomioitu valtiovarainministeriön laskelman perusteella. Toimintamenot ja –tuotot on huomioitu taloussuunnitelman 2023 pohjalta siten, että niistä on poistettu maakunnalle siirtyvien toimintojen tuotot ja kulut. Kuntaan jäävän toiminnan osalta on poistettu siirtyvään toimintaan liittyvät tulot kuten tukitoimintojen veloitukset. Sosiaali- ja terveystalouden kiinteistöjen tuotot on huomioitu nykytasolla. Luvuissa on huomioitu siirtymätasaus siltä osin kuin sen olisi tarkoitus jäädä pysyväksi.

(1 000 euroa)	TP2019	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023	Uusi malli
Toimintatuotot	38 407	35 938	38 461	38 376	38 376	10 113
Toimintakulut	-82 478	-80 568	-84 691	-84 232	-84 232	-24 681
Toimintakate	-44 071	-44 630	-46 230	-45 856	-45 856	-14 568
Verotulot	22 919	22 588	23 804	23 168	23 437	11 030
Kunnallisvero	18 558	17 921	18 621	18 358	18 756	7 621
Kiinteistövero	1 914	1 887	1 887	1 887	1 887	1 768
Yhteisövero	2 447	2 780	3 296	2 923	2 794	1 641
Valtionosuudet	23 198	26 246	26 402	26 121	26 121	7 204
Rahoitustuotot ja –kulut	695	195	45	-85	-66	-66
Vuosikate	2 741	4 399	4 021	3 348	3 636	3 600
Poistot ja arvonalentumiset	-3 746	-3 761	-4 168	-4 351	-4 351	-4 194
Satunnaiset erät	-358					
Tilikauden tulos	-1 363	638	-147	-1 003	-715	-594
Tilinpäätössiirrot	144	144	158	177	177	177
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 219	782	11	-826	-538	-417

6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN

Kaupunki omistaa 100 % omistussuhteella Keiturin Sote Oy:n, Virtain Energia Oy:n, Kiinteistö Oy Virtain Vuokralatol, Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit, Kiinteistö Oy Tyrkönrivin, Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolan ja Virtain Yrityspalvelut Oy:n. Lisäksi kaupungilla on 75 % omistusosuus Kiinteistö Oy Killinpolusta ja 62,8 % omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä. Virtain kaupungin konserni on kuvattu alla olevassa kaaviossa.

6.1 Kaupunkikonsernin tavoitteet

Valtuusto linjaa **kuntastrategiassa** kunnan omistajapolitiikan. Konserniyhtiöillä on aina jokin kunnan toimintaan liittyvä strateginen tavoite ja ne toteuttavat kunnan kokonaisuuden perustuen tuloksellisesti omistajan tavoitteita. Kokonaisedun määrittelyä selkeyttää se, että valtuusto kuntastrategiaa ja siihen liittyvää omistajapolitiikkaa koskevassa päätöksenteossään selkeästi määrittää ne pitkän aikavälin tavoitteet, joita kunnalla on omistuksiinsa liittyen.

Virtain kaupungin konsernin talousarvion tavoitteiden lähtökohdaksi on kaupunginvaltuuston 19.2.2018 hyväksymä kaupunkistrategia ja siitä johdetut tavoitteet omistajan näkökulmasta. Virtain kaupungin strategian Onnistu Virroilla - Tiekartta tulevaisuuteen kivijalat ovat henkilöstö ja talous.

Keskeisiä tavoitteita, joita strategian avulla mitataan, ovat:

Onnistuva Virrat - Virroilla pysäytetään väkiluvun väheneminen vuoteen 2021 mennessä

Kumppanien kanssa vahva Virrat - Virroilla pidetään kumppanien kanssa palvelut lähellä

Vastuullinen Virrat - Virroilla huolehditaan vastuullisesti kaikista kuntalaisista

Uudistuva Virrat - Virroilla uudistetaan toimintatapoja, toteutetaan kokeiluja ja hyväksytään myös niihin liittyviä riskejä.

Strategiassa on lisäksi asetettu mittareita kaupunkikonsernin kehityksen osalta. Omistajapoliittisissa linjauksissa on asetettu tavoitteita konserniyhtiöille.

Seuraavassa on asetettu taloudellisia tunnuslukutavoitteita kuntakonsernille keskeisten tunnuslukujen osalta. Tulevina vuosina konsernin tunnusluvuissa tulee tapahtumaan heikkenemistä, koska emokunnan velkaisuus kasvaa merkittävien investointien myötä. Myös Pirkanmaan sairaanhoitopiirin velkaisuus kasvaa ja vuosikate heikkenee Koronaepidemian johdosta. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin osuus konsernin veloista on noin 24 %. Tavoitteet on asetettu perustuen tilinpäätökseen 2019, emokaupungin talousarvioon sekä konserniyhtiöiden talousarvioihin.

Konsernille asetetut tavoitteet	TP 2019	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Konsernin toimintatulot / toimintamenot %	54,8 %	> 55 %	> 55 %	> 55 %
Konsernin vuosikate % poistoista	96,9 %	> 100 %	> 100 %	> 100 %
Konsernin omavaraisuusaste %	55,9 %	> 55 %	> 55 %	> 55 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus %	41,4 %	< 50 %	< 50 %	< 50 %
Konsernin korolliset lainat/asukas, euroa	3 749 €	< 7 000 €	< 7 000 €	< 7 000 €

6.2 Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy tuottaa terveydenhuoltolaissa (1326/2010) sekä sosiaalihuoltolainsäädännössä kunnan järjestämisvastuulle määrättyjen ja itsehallinnon nojalla itselleen ottamiensa tehtävien tuottamisen palvelutuotantona siten kuin niistä on määrätty lainsäädännössä, asetuksissa ja kuntien toimintaa valvovien viranomaisten ohjeissa ja suosituksissa. Palvelut tuotetaan lähipalveluina Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alueen kuntalaisille.

Keiturin Sote Oy:n hallituksessa on kuusi jäsentä ja yhtiön toimitusjohtajana on 4.3.2019 alkaen toiminut Jari Kolkkinen.

Palvelutuotannosta on sovittu Virtain kaupungin, perusturvalautakunnan ja Keiturin Sote Oy:n välisellä palvelusopimuksella. Sopimus on voimassa määräajan 15 vuotta, alkaa 1.1.2016 ja päättyy 31.12.2030. Tämän jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana sopimuksena.

Virtain kaupunki päättää asiakasmaksujen periaatteista sekä niiden tasosta ja myöntää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaisen alennuksen tai vapautuksen maksusta. Asiakasmaksuihin sisältyvät annettuun palveluun liittyvät käyntimaksut, ylläpito- ja palvelumaksut, ateriat sekä vuokrat, mitkä mihinkin palveluun liittyvät. Palveluntuottaja laskuttaa maksut. Asiakasmaksut tulevat Virtain kaupungin hyväksi. Kaupunki maksaa palvelutuotannosta yhtiölle.

Sopimuksen tarkoituksena on turvata laadukkaita lähipalvelut ja työpaikat Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan maantieteellisellä alueella. Sopimuksen tavoitteena ovat lähipalveluiden laadun ja saatavuuden säilyttäminen vähintään nykytasolla, asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden tuottaminen, palvelurakenteen tasapainoinen ylläpito ja kehittäminen huomioiden julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat, alueen elinvoimaisuuden tukeminen ja kustannuskehityksen hallinta.

Mittari	Tavoite 2021
Tilikauden tulos	≥ 0
Tilauksen toteutuminen	Sovitussa tilaussummassa pysyminen tai sen alittaminen

Tilauksen toteutuminen	Tilattujen palveluiden toteuttaminen laadukkaasti hoitotakuun ja muiden lakisääteisten velvoitteiden mukaisesti.
-------------------------------	--

6.3 Virtain Energia Oy

Kuntalain 2 a §:n mukaan kunnan hoitaessa 2 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Tehdyn arvion perusteella kaupungin tuli yhtiöittää kaukolämpöliiketoiminta sekä teollisuuskiinteistöjen vuokraustoiminta.

Virtain kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.6.2015 188 § perustanut lämpölaiteosastoiminnan yhtiöittämistä varten kaupungin 100 % omistaman Virtain Energia Oy:n. Yhtiön hallitukseen on valittu kolme jäsentä ja yhtiön toimitusjohtajaksi Virtain kaupungin maanrakennusmestari 1.6.2017 alkaen toistaiseksi voimassaolevalla sopimuksella.

Virtain Energia Oy tuottaa jatkossa kaukolämpöliiketoiminnan kaupungilta vuokraamissaan toimitiloissa ja kaukolämpöverkossa. Yhtiön liikevaihto on noin 2,3 miljoonaa euroa, josta 0,5 miljoonaa euroa kaupungin tilojen lämmityksestä. Vuodelle 2021 ei ole esitetty muutoksia kaukolämmön hintaan. Yhtiön budjetoitu tulos ennen veroja on noin +46 600 euroa.

Vuoden 2021 aikana on tarkoituksena uusien valvomon tietokoneet ja ohjelmisto sekä Kattila K3:n pohjatuhkakuljettimen peruskorjaus. Investoinneissa on lisäksi varauduttu uusien liittymien rakentamiseen.

Mittari	Tavoite 2021
Tilikauden tulos	≥ 37.000
Lämmön toimitusvarmuus	Ei merkittäviä häiriöitä lämmön toimituksessa
Uusien liittymien määrä	≥ 3

6.4 Virtain Yrityspalvelu Oy

Virtain Yrityspalvelu Oy toimii vuokraten teollisuustiloja yrityksille. Hallitus koostuu neljästä jäsenestä ilman varajäseniä. Virtain Yrityspalvelu Oy:lle tullaan rekrytoimaan toimitusjohtaja, jonka on tarkoitus hoitaa myös Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalojen sekä Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntojen toimitusjohtajuutta.

Yhtiöllä on omistuksessaan seitsemän vuokrattavaa kiinteistöä, joista suurin osa on vuokralla tuotannollisessa toiminnassa. Vuoden 2016 alusta alkaen kaupungin omistamat teollisuuskiinteistöt on välivuokrattu Virtain Yrityspalvelu Oy:lle, joka hoitaa vuokraamisen kaupungin puolesta. Viime vuosina yhtiön talous on kehittynyt myönteisesti ja yhtiö on tehnyt vuosittain positiivisen tuloksen, myös vuonna 2020 yhtiön tulos on muodostumassa positiiviseksi. Yhtiön tilat ovat pääosin vuokrattuna. Yhtiölle on vuonna 2020 valmistunut uusi halli, jonka vuokralainen tulee lunastaman itselleen. Kaupungin omistamien teollisuushallien siirtoa Virtain Yrityspalvelu Oy:lle on valmisteltu vuonna 2020 ja se on tarkoitus toteuttaa vuoden 2021 aikana.

Mittari	Tavoite 2021
Tilikauden tulos	≥ 20.000
Vuokrausaste	100 %
Teollisuushallien siirto kaupungilta yhtiölle	Toteutunut vuonna 2021

6.5 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot

Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloilla on lokakuussa 2020 yhteensä 233 vuokrattavaa huoneistoa neljästätoista kiinteistössä. Vuokrausaste on merkittävästi noussut edellisvuodesta ollen 85 % (ed. vuonna 78 %). Yhtiöllä on lisäksi tyhjiillään Louhenkatu 4:ssä sijaitseva rivitalo, joka on aikaisemmin ollut kehitysvammaisten autetun asuminen käytössä sekä Koivulantie 2:ssa sijaitseva tyhjiillään oleva kerrostalo, joita ei ole huomioitu vuokrausasteen laskennassa. Tyhjiillään olevien rakennusten mahdollinen jatkokäyttö tai purkaminen on vielä avoinna.

Vuokrat vuodelle 2021 säilyvät ennallaan. Talousarviossa ennakoidut kustannusten nousut ovat maltillisia. Tulostavoitteena vuodelle 2021 on ylijäämäinen tulos. Vuonna 2020 on selvitetty vaihtoehtoja kaupungin omistamien vuokra-asuntojen siirrosta Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloille. Suunnitelma toteuttamisesta tulee olla valmis vuoden 2021 aikana.

Mittari	Tavoite 2021
Tilikauden tulos	≥ 0
Vuokrausaste	90 %

6.5.1 Linjatie 1 ja Linjatie 5

Linjatie 1 ja 5 vuokrataso pidetään ennallaan. Vuokraustilanne on kummassakin kohentunut vuoden takaiseen verrattuna. Vuokrausaste lokakuussa 2020 oli molemmissa 100 % (ed. vuosi 83 % Linjatie 1 ja 75 % Linjatie 5).

Kaikista kohteista tehdään evl:n mukaiset maksimipoistot.

6.6 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat

Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat muodostuvat kolmesta talosta, A, B ja C. Vuonna 2015 B-talo muutettiin ikääntyneiden päivätoiminnan käyttöön sekä kotihoidon tiloiksi. Opiskelija-asuntoloiden suhteen vuosi 2019 on ollut edelleen taloudellisesti vaikea. Tuotot eivät riitä vuonna 2020 kulujen kattamiseen ja tilikauden tulos vaipuu negatiiviseksi ilman kaupungin myöntämän avustuksen vaikutusta. Vaikka B-talon osalta koti- ja vanhustyö maksaa vuokraa koko talosta, kahden muun talon käyttöasteen heikko tilanne vie myös vuoden 2020 tappiolliseksi. Yhtiön oma pääoma on negatiivinen, mistä on tehty osakeyhtiölain mukainen ilmoitus kaupparekisteriin. Vuokratasoa on alennettu elokuun 2017 alusta alkaen, mutta se ei ole toistaiseksi tuonut toivottua lisäystä käyttöasteeseen.

Opiskelijoiden määrän väheneminen viime vuosina on johtanut siihen, että tarjontaa on selvästi kysyntää enemmän. Vuonna 2021 Virroilla jatketaan runsasta ja monipuolista tapahtumatarjontaa. Virtain keskustassa haaste on majoituspaikkojen vähäisyys. Kesähotellitoiminta on jatkunut kesän 2020 ja sopimus kesähotellitoiminnasta on voimassa vuoteen 2021 saakka. Kesähotelli Domus tarjoaa matkailijoille majoitustilaa Virtain keskustassa opiskelija-asuntoloiden tiloissa kesäaikaan. Toiminta täydentää ja tukee opiskelija-asuntoloiden talviaikaista käyttöä sekä lisäksi auttaa ylläpitämään opiskelija-asuntoloita hyvässä kunnossa. Asuntojen vuokraamista myös muille kuin opiskelijoille on pyritty edelleen lisäämään. Asunnot soveltuvat hyvin erityisesti lyhytaikaisempaan asunnon tarpeeseen. Vuonna 2020 hyväksytty kaupungin elinvoimapaketti on lisännyt hieman vuokrausastetta.

Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntolat on ajautunut taloudellisiin vaikeuksiin opiskelija-asuntolan haasteellisen tilanteen vuoksi. Toimintavaihtoehtoja on kartoitettu yhdessä kaupungin ja yhtiön hallinnon kanssa sekä neuvoteltu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen sekä Valtiokonttorin kanssa eri vaihtoehtoja. Kaupunginhallitus on antanut omistajaohjausta siten, että kaupunki ostaisi yhtiöltä B-rakennuksen, joka on kaupungin perusturvan käytössä ja A- ja C- rakennukset myytäisiin yksityiselle taholle käytettäväksi ensisijaisesti majoitustoiminnan harjoittamiseen. Tätä tukee rakennusten välittömään läheisyyteen vuonna 2020 valmistunut hyvinvointipuisto.

Yhtiö on hakenut Asumisen- rahoitus- ja kehittämiskeskukselta rajoituksista vapauttamista A- ja C- rakennusten osalta, minkä jälkeen rakennusten myynti on mahdollista käynnistää. Tässä yhteydessä tullaan hakemaan Valtiokonttorilta tervehdyttämistukea. Mahdollisen myynnin lisäksi voidaan myös harkita kiinteistöjen vuokraamista elinkeinonharjoittajalle majoitustoiminnan harjoittamiseen kesähotellitoimintaan liittyvän vuokrasopimuksen päättyessä kesällä 2021.

6.7 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi

Kiinteistö Oy Tyrkönrivin omistuksessa ollut rakennus on myyty vuonna 2020 eikä yhtiöllä ole toimintaa. Yhtiön toiminta tullaan lopettamaan vuoden 2021 aikana.

6.8 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit

Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit hallinnoi 15 huoneistoa ja vuokrausaste lokakuussa 2020 on 93 % (tyhjiillään yksi asunto).

Vuokria ei ole päätetty korotettavan. Keskimääräinen neliövuokra on 7,70 €/kk. Remontoitujen huoneistojen osalta on päätetty, että neliövuokra on korkeampi, mikäli vuokralaiseksi valitaan ei-sotaveteraaneja tai heidän puolisoitaan.

Korjaukset on tehty tulorahoituksella. Kiinteistö Oy Virtain Veteraanien taloudellinen tilanne on hyvä. Yhtiön tulee säilyttää taloustilanne hyvällä nykytasolla.

Mittari	Tavoite 2021
Tilikauden tulos	≥ 0
Vuokrausaste	95 %

6.9 Virtain Jäähalli Oy

Kaupunki omistaa Virtain Jäähalli Oy:stä 62,8 % tavoitteenaan turvata edellytykset aktiiviseen harrastustoimintaan. Virtain Jäähalli Oy:lle asetettuna tulostavoitteena on selviytyä käyttömenoista sekä lainojen lyhennyksistä omalla tulorahoituksella. Yhteistyö- ja avustussopimus kaupungin ja yhtiön välillä on tarkastettu vuonna 2012.

Lähivuosien näkymissä ei ole merkittäviä investointitarpeita.

Yhtiön tilinpäätökset 2015 - 2019 ovat olleet lievästi tappiollisia, mutta yhtiö on kyennyt selviytymään käyttömenoista ja lainanhoitokuluista tulorahoituksella. Vuosi 2020 on painumassa myös tappiolliseksi. Vuonna 2020 tuloista heikentää toiminnan päättymisen ennenaikaisesti Koronaepidemian johdosta keväällä 2020. Poikkeukselliset tapahtumat vuonna 2020 ovat heikentäneet myös yhtiön maksuvalmiutta. Yhtiön henkilökunta on siirtynyt 1.5.2019 alkaen kaupungin palvelukseen osaksi liikuntapaikkojen hoitoa. Yhtiö ostaa kiinteistön ja jään hoitoon liittyvät palvelut kaupungilta millä pyritään tehostamaan toimintaa kysyntää vastaavaksi.

Vuoden 2021 talousarvio perustuu 950 tunnin jääajan myyntiin vuoden 2020 tavoin. Aikaisemmin on pyritty noin 1 100 tuntiin, joka ei ole kuitenkaan toteutunut, mikä on ollut pääasiallinen syy toiminnan tappiollisuuteen. Harrastajien lisäksi jäähallia opetustoimi käyttää jäähallia sopimuksen mukaiset 400 tuntia. Mikäli tuntitavoitteeseen ei päästä, on toimintaa sopeutettava. Virtain kaupungin liikuntasihteerin on aloittanut Virtain Jäähalli Oy:n toimitusjohtajana 1.6.2019 alkaen toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella.

Kaupungin omistamaan kaukalo on suunniteltu muutettavan joustokaukaloksi, johon on esitetty määrärahaa taloussuunnitteluvuodelle 2022.

Mittari	Tavoite 2021
Tilikauden tulos	≥ 0
Myyty jääaika	≥ 950 h

6.10 Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osakkuusyhtiöt ovat Kiinteistö Oy Virtain Virastotalo (omistus 25,40 %), Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (omistus 41,2 %), Kiinteistö Oy Illansuu (omistus 39 %) ja Kiinteistö Oy Kanttorinrinne (omistus 39 %).

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy on osakkuusyhteisöistä merkittävin. Omistusta on edelleen keskitetty kuntiin, joilla on kiinnostusta kehittää yhtiön toimintaa. Yhtiön maksaman osingon taso on pysynyt vakaana. Vuonna 2020 osinko kaupungille oli 212.850 euroa (180.922,50 euroa vuonna 2019).

6.11 Liikelaitos Marttinen

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoris- ja matkailukeskus. Keskusten toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Marttisen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain (1285/2016) mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määriteltyjä tavoitteita ja tehtäviä.

Keskusten pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Nuorisokeskuksen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestävää kehitystä. Keskusten nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja keskuksen mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen. Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Marttinen tuottaa myös Virtain kaupungin nuorisotoimen palvelut kaupungin siihen tarkoitukseen myöntämällä avustuksella.

Marttisen kokous- ja juhlatilatoiminta (elinkeinotoiminta) tukee keskuksen nuorisotoimintaa. Elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinnekylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä noin 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinnekylään toimintaa.

Talousarviovuosi 2021

Marttisen toiminnan kivijalkana on perusnuorisotoiminta (leirikoulut, rippileirit, järjestöjen leirit, muu nuorisotoiminta) ja kuten aikaisempinakin vuosina se muodostaa suurimman osan Marttisen käyttöpäivistä. Sosiaalisen nuorisotyön (Nuotta-valmennus) tarve on kasvanut vuosien varrella ja sen kasvu näyttää edelleen jatkuvan. Vuonna 2020 alkanut koronaepidemia on dramaattisesti vaikuttanut sekä kotimaiseen että kansainväliseen toimintaan, kysyntään ja asiakaskäyttämiseen. Epävarmuus toiminnassa on selkeästi lisääntynyt mikä edellyttää organisaatiolta ketteryyttä ja kykyä reagoida nopeasti muutoksiin. Vuonna 2021 keskitytään olemassa olevien asiakkaiden ja niiden lisäarvopalveluiden käytön vahvistamiseen, uusien asiakkaiden hankintaan saavutettavuuden parantamisella ja digitaalisilla palveluilla sekä jatketaan alueellisen yhteistyön vahvistamista. Tavoitteena on, että Marttinen toimii nuorisotyön alueellisena koordinaattorina vuonna 2021. Lisäksi rahoituspuolella pyritään laajentamaan uusilla palvelutuotteilla, kuten vuokraustoiminnalla, sekä nuorisokeskus- että elinkeinotoiminnan puolella. Tämä edellyttää investointeja palvelutuotteisiin, jolloin myös ennakoidaan ja varaudutaan tuleviin toimintaympäristön muutoksiin. Lisäksi aktivoidaan yhteistyö VisitFinlandin kanssa Euroopan ulkopuolisten asiakkaiden

hankinnassa. Kun kaupungin johtama Marttisen saaren kehittämishanke valmistuu, odotetaan myös sen myötä Marttisen elinkeinotoiminnan vahvistuvan tulevina vuosina.

	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos TA2020/TA2021 %
Käyttöpäivät	27 166	28 249	32 000	30 000	-6 %

Liikelaitos Marttiselle on esitetty 10 000 euron ylijäämäinen tulostavoitetta vuodelle 2021. Marttisen johtokunta on esittänyt vuodelle nollatavoitetta, jonka mukaisesti luonnos Marttisen talousarviosta on laadittu. Marttinen on toiminut liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta, ja se ei sisälly kaupungin omaan talousarvioon. Tämän hetken luonnos Marttisen talousarviosta on talousarvion liitteenä.

7 KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetty määräraha ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia talousarviovuoden tehtäväkokonaisuuksia sitovaan tavoitteeseen pääsemiseksi.

Käyttötalouden sitova määräraha tulosaluekohtaisesti on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Lautakunta tai johtokunta voi tehdä muutoksia menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli niiden erotus, toimintakate pysyy samana. Ensinnäkin esitetty yhteenveto lautakuntakohtaisista määrärahoista. Lautakuntakohtaisissa esittelyissä sitova määräraha on selkeyden vuoksi tummennettu toimielimittäin.

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuuston ja kunnan muiden toimielinten on talousarviossa ja -suunnitelmassa sekä niihin perustuvissa käytösuunnitelmissa ja erillisbudje-teissa hyväksyttävä toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Laissa tai sen perusteluissa ei ole tarkemmin määriteltä perusteita, joilla jaottelu toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin tehdään. Toiminnallinen tavoite liittyy ni-mensä mukaisesti toimintaprosessin ohjaamiseen ja taloudellisilla tavoitteilla ohjataan kunnan tulo- ja pääoma-rahoitusta sekä resurssien jakoa.

Kaupunginvaltuusto on 19.2.2018 hyväksynyt Virtain kaupungin konsernistategian vuosille 2018–2021 ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”.

Uudessa konsernistategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Talousarviovuoden toiminnallisten tavoitteiden laadinnan lähtökohtana ovat konsernistategian yhteiset kivijalat ja tavoitteet.

Aiempiin talousarviovuosiin verrattuna toiminnallisia tavoitteita on tarkennettu. Lisäksi tavoitteita on pyritty aset-tamaan siten, että niiden toteutumisen mittaaminen olisi mahdollisimman yksiselitteistä ja luotettavaa.

Kaupunginvaltuusto on 15.6.2020 päättänyt organisaatiomuutoksesta, jossa lupapalvelulautakunta sen alaisine toimintoineen siirtyy osaksi kaupunginhallituksen alaista Hallinto- ja elinvoimaosastoa. Ympäristöosaston talous-arvio on laadittu yhä osana teknisten palveluiden lautakunnan talousarviovalmistelua, mutta talousarvio- ja suun-nitelmaluvut sisällytetään talousarviossa hallinto- ja elinvoimaosaston talousarvioon.

KÄYTTÖTALOUS, YHTEENVETO

KAUPUNGINVALTUUSTO	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-96 061	-89 778
TOIMINTAKATE	-96 061	-89 778
TARKASTUSLAUTAKUNTA	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-26 855	-27 180
TOIMINTAKATE	-26 855	-27 180
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	0	-25 300
TOIMINTAKATE	0	-25 300
HALLINTO- JA ELINVOIMAOSASTO	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	2 007 119	2 019 185
TOIMINTAMENOT	-3 967 296	-4 299 107
TOIMINTAKATE	-1 960 177	-2 279 922
SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	552 594	649 229
TOIMINTAMENOT	-11 984 452	-12 235 183
TOIMINTAKATE	-11 431 858	-11 585 954
MERIKANTO-OPISTO	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	441 490	448 010
TOIMINTAMENOT	-1 419 739	-1 441 215
TOIMINTAKATE	-978 249	-993 205
PERUSTURVALAUTAKUNTA	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	27 694 324	27 592 251
TOIMINTAMENOT	-56 744 717	-58 320 097
TOIMINTAKATE	-29 050 393	-30 727 846
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	7 642 460	7 752 712
TOIMINTAMENOT	-8 628 523	-8 252 999
TOIMINTAKATE	-986 063	-500 287
VIRTAIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	38 337 987	38 461 387
TOIMINTAMENOT	-82 867 643	-84 690 859
TOIMINTAKATE	-44 529 656	-46 229 472

7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupungin ylintä päätävä valtaa kaupungin toiminnassa käyttää asukkaiden valitsema kaupunginvaltuusto. Valtuusto valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan neljän vuoden välien järjestettävillä kuntavaaleilla. Uusi valtuustokausi käynnistyi 1.6.2017. Virtain kaupunginvaltuustossa on kaudella 2017–2021 yhteensä 27 valtuutettua, joiden määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukaslukuun.

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kaupunginvaltuuston tehtävät on määrätty kuntalain 14 §:ssä. Sen mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrättyistä asioista.

Talousarviovuodelle on budjetoitu kaupunginvaltuuston toiminnasta aiheutuvat menot. Kaupunginvaltuuston määrärahoista maksetaan mm. valtuutettujen kokouspalkkiot, tilojen käytöstä aiheutuvat vuokrat sekä mahdolliset valtuuston koulutus- ja seminaarikustannukset. Talousarvio 2021 on hieman alhaisempi kuin vuonna 2020 johtuen pääosin sisäisen vuokran alenemisesta. Kaupunginvaltuustolla ei ole tuloja.

Taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINVALTUUSTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-84 108	-96 061	-89 778	-6,5 %	-89 778	-89 778
TOIMINTAKATE	-84 108	-96 061	-89 778	-6,5 %	-89 778	-89 778

7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen toimielin, jonka tulee toteuttaa sille vaalilaissa määritellyt tehtävät. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä.

Vuonna 2021 toimitetaan kuntavaalit. Uusi valtuusto aloittaa toimikautensa 1.6.2021.

Vuonna 2023 toimitetaan eduskuntavaalit. Jos maakuntauudistus toteutuu, maakuntavaalit toimitetaan vuonna 2022.

Vaalien valmistelutöistä sekä ennakoäänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän järjestelyistä vastaa keskusvaalilautakunta. Käytännön toimintaa hoidetaan kaupunginkansliassa. Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista lukuun ottamatta kuntavaaleja, joiden järjestämisestä valtio ei maksa korvausta kunnille.

Maakunta vastaisi maakuntavaalilautakunnan toiminnasta aiheutuvista kustannuksista. Kunnat vastaisivat nykyiseen tapaan kuntien vaaliviranomaisten toiminnasta aiheutuvista kustannuksista.

Taloudelliset tavoitteet

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	24 572	0	0		0	0
TOIMINTAMENOT	-28 220	0	-25 300		-25 300	-25 300
TOIMINTAKATE	-3 648	0	-25 300		-25 300	-25 300

7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Arviointi- ja tarkastustoiminnan tavoitteena on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus sekä kuntalaisten etujen toteutuminen.

Kaupunginhallituksen sijaan tarkastuslautakunta valmistelee suoraan valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten ehdotuksen tilintarkastajan valinnasta. Kuntalain 122.3 § momentti säätelee sitä, että tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa tilintarkastussopimuksen noudattamista ja tehdä valtuustolle ehdotus tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille, ottaen huomioon tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa antamat lausunnot.

Kuntalain 1.6.2017 uudistuksen myötä myös arviointia koskeviin tehtäviin tuli muutoksia. Sen lisäksi, että tarkastuslautakunnat arvioivat valtuuston talousarvioiden toteutumista kunnan ja kuntakonsernien asettamien toimintojen ja talouden toteutumien osalta, lautakunta arvioi myös sitä antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät tiedot valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta, ja siitä onko toteuttaminen ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2021 talousarvio on vuoden 2020 tasolla. Tarkastuslautakunnalla ei ole tuloja. Tilintarkastuspalvelut on kilpailutettu vuonna 2019 ja nykyinen sopimus kattaa vuosien 2019 ja 2020 tilintarkastuksen sekä option vuoden 2021 tarkastuksesta.

Taloudelliset tavoitteet

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT						
TOIMINTAMENOT	-25 757	-26 855	-27 180	1,2 %	-27 180	-27 180
TOIMINTAKATE	-25 757	-26 855	-27 180	1,2 %	-27 180	-27 180

7.4 HALLINTO- JA ELINVOIMAOSASTO

Kaupunginhallitus johtaa, ohjaa ja koordinoi kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta siten, että kaupunki kehittyy kaupungin toiminta-ajatuksen ja valtuuston määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii hallinto- ja elinvoimaosasto, joka jakautuu kahteen tulosyksikköön elinvoimapalveluihin sekä hallintoon ja talouteen.

Elinvoimapalveluihin kuuluvat kaupungin kehittäminen, viestintä ja markkinointi, elinkeino- ja työllisyyspalvelut, maankäyttö ja kaavoitus sekä rakennus- ja ympäristövalvonta.

Lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut tuottaa Keuruun kaupunki isäntäkuntamallilla.

Työllistämisen ja työpajatoiminnan tehtävänä on tukea työmarkkinoille sijoittumista ja huolehtia pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivointisuunnitelmien laatimisesta tai työllistää heidät. Työllistämiseen kuuluu palkkatuki-työllistäminen, kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja kaupungin työpajat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Hallinnon ja talouden tulosyksikkö vastaa talous- ja tietohallinnonpalveluista, asianhallinnan toimivuudesta sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä.

Kaupunginkanslia vastaa kaupungin asianhallinnan toimivuudesta sekä hallinnon valmistelusta, joista keskeisimpinä tehtävinä ovat kaupungin kirjaamoon ja asiakaspalvelupisteen ylläpitäminen, kaupunginhallituksen ja -valtuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävät, kaupungin tietosuojan kehittäminen sekä vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan ohjauksessa.

Tietohallinto johtaa, koordinoi ja kehittää koko kaupungin tietohallintoa sekä järjestää itse tai ostopalveluna kaikille asiakkailleen määritellyjä ICT-palveluja.

Taloushallinto vastaa kaupungin taloushallinnon tehtäväalueesta sisältäen palkanlaskennan, maksuliikenteen ja kirjanpidon. Taloushallinto vastaa mm. talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelusta sekä kustannuslaskennan ja raportoinnin kehittämisestä.

Talousarviovuosi 2021

Vuoden 2021 talousarviossa toiminta on yhdistetty yhdelle tulosalueelle aiemman kahden sijaan. Yhdistäminen on tehty, koska myös käytännön toiminta nivoutuu kiinteästi yhteen. Kustannuspaikat pysyvät ennallaan, joten tarvittaessa tietoa saadaan myös tarkemmalla tasolla. Talousarviossa 2021 aikaisemmin teknisten palveluiden alaisuudessa toiminut ympäristövalvonnan osasto on liitetty osaksi elinvoimapalvelujen tulosyksikköä.

Elinvoimapalvelut

Talousarviovuoden aikana elinvoimapalvelujen toiminnan painopisteenä on varmistaa edellytyksiä väkiluvun vähenemisen pysäyttämiseen kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Painopisteenä ovat työllisyyden kuntakoikeilun käynnistäminen, rakennusjärjestyksen uudistaminen, kaavoituksen kehittäminen eri alueilla, Marttisen saaren kehittämissuunnitelman jatkaminen, toimivien lupahallinnon käytäntöjen varmistaminen, viestintä- ja markkinointisuunnitelman jalkauttamisen jatkaminen sekä yritys yhteistyön kehittäminen. Elinvoimapakettien hyväksymisen yhteydessä on päätetty uusien työntekijöiden vuokrahuojennuksen ja ilmaisen opiskelija-asumisen päättymisestä 31.5.2021. Näiden jatkaminen esitetään huomioitavan talousarviossa. Elinvoimapakettiin on sisällytetty jo valmiiksi tarve huomioida vauvarahan jatkaminen ja korkeakouluopiskelijoiden stipendien maksatus vuonna 2021.

Hallinto ja talous

Hallinnon ja talouden tulosyksikön toiminnan painopisteenä on vuoden 2020 lopulla käyttöön otettavan uuden henkilöstöhallinnon järjestelmän laaja-alainen hyödyntäminen sekä esimiestyön helpottaminen ja kehittäminen. Talousarviovuonna keskushallinnon toimintaan vaikuttavat merkittävästi huhtikuussa järjestettävät kuntavaalit ja

kesäkuun alusta käynnistyvä valtuuston toimikausi uusine toimielinvalintoineen. Vuoden 2021 aikana tiedonohjaussuunnitelma tulee saada valmiiksi, jotta asianhallintajärjestelmän uusi versio voidaan ottaa käyttöön täysimääräisesti.

Taloushallinnon osalta vuoden 2021 merkittävin projekti on vuonna 2021 käyttöön tuleva automaattinen talousraportointi, jonka myötä kuntien taloustiedot raportoidaan XBRL –muodossa Valtiokonttorille. Käyttöönotto tuo merkittäviä muutoksia menojen tiliöinteihin ja muutosten jalkauttaminen osastoille on suuressa roolissa käyttöönoton onnistumisessa. Taloushallinnon järjestelmään on osittain edellä mainitun muutoksen johdosta otettava uusi tietokanta, jonka avulla voidaan myös selkeyttää tili- ja kustannuspaikkarakenteita sekä tehdä muita prosesseja tehostavia ja helpottavia muutoksia.

Tietohallinnossa on vuonna 2021 tarkoitus toteuttaa palvelinympäristön uudistaminen sekä useita lisenssipäivityksiä. Lisäksi on tarkoituksena päivittää tietohallinnon toimintasuunnitelma, jossa määritellään tulevien vuosien tietohallinnon painopisteet.

Henkilöstön määrä ja muutokset (hvt)

Tulosyksikkö	Henkilöstö 2021	Henkilöstö 10/2020
Elinvoimapalvelut (ilman työllistettyjä)	*17	*18,2
Hallinto ja talous	16,1	17
Yhteensä	*33,1	*35,2

* sis. rakennus- ja ympäristövalvonnan henkilöstön 6,2 htv (10/2020) ja 5 htv (2021)

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO- JA ELINVOIMA-OSASTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	2 127 570	2 007 119	2 019 185	0,6 %	12 066	1 618 497
TOIMINTAMENOT	-3 688 104	-3 967 296	-4 299 107	8,4 %	-331 811	-3 466 292
TOIMINTAKATE	-1 560 534	-1 960 177	-2 279 922	16,3 %	-319 745	-1 847 795
Poistot	-619 285	-631 451	-668 950	5,9 %	-37 499	-287 480
Yli-/alijäämä	-2 179 819	-2 591 628	-2 948 872	13,8 %	-357 244	-2 135 275

* Huom. luvut sisältävät rakennus- ja ympäristövalvonnan vuosina 2021-2023

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on vahvistettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat kaupunginhallituksen tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2021 ovat:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2021	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	Uuden henkilöstöhallinnon järjestelmän laaja-alainen hyödyntäminen sekä esimiestyön helpottaminen ja kehittäminen	Henkilöstö- ja esimieskoulutukset, vähintään 3 kpl Koulutus- ja henkilöstösuunnitelman laatiminen/päivittäminen

Kivijalkana Talous	Konserniohjauksen jalkauttaminen	Konserniyhtiöiden yhtiöjärjestysten läpikäynti ja tarvittavien muutosten tekeminen Konserniohjeen käsittely konserniyhtiöiden hallituksessa, raportointi kaupunginhallitukselle 28.2.2021 mennessä.
	Tukitoimintojen tehostaminen	Selvitys keskitetyistä toimistopalveluista laadittu
	Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivittäminen
Onnistuva Virrat	Onnistuminen hankinnoissa	Hankintojen vuosikello ja markkinavuoropuhelu Hankintakoulutus
	Kaupungin elinvoimaisuuden kehittäminen	Rakennusjärjestyksen hyväksyminen Myytyt tontit / vuosi Rakennus- ja ympäristölupien määrä / vuosi ja lupien käsittelyaika Strategian tavoitteiden seuranta ja uuden kuntastrategian laadinnan aloittaminen
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittäminen Tredun, muiden koulutuksenjärjestäjien sekä yritysten kanssa	Koulutusten ja koulutuslinjojen toteutuminen yritysten tarpeiden mukaisesti
	Sidosryhmäyhteistyön kehittäminen	Vapaa-ajanasukasyhteistyön aktivoiminen
Vastuullinen Virrat	Työllisyyden vahvistaminen	Pirkanmaan kuntakokeilun käynnistäminen
	Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen	Eri kohderyhmien tilaisuudet 10 /vuosi
Uudistuva Virrat	Digitalisaation edistäminen	Toimintamallien digitalisointi yhteishankkeiden mukaisesti
		Tietohallinnon toimintasuunnitelman päivittäminen Tiedonohjaussuunnitelman hyväksyminen ja Dynasty versionvaihto Automaattisen talousraportoinnin käyttöönotto

Toimenpiteiden tarkempi aikataulutus vahvistetaan käyttösuunnitelman vahvistamisen yhteydessä.

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tunnusluvut

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA2020	TA2021
Äänestysten määrä kaupunginvaltuustossa	3	5	7	2		
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginvaltuustossa	0	0	0	1	0	0
Äänestysten määrä kaupunginhallituksessa	4	3	1	3		
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginhallituksessa	3	11	9	9	0	
Oikaisuvaatimusten määrä	2	1	2	1	0	
Tukityöllistettyjen määrä	49	61	39	32	50	50
Perustetut uudet yritykset	18	23	25	15	20	20
Työmarkkinatuen piirissä	118	119	108	100		
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet	121	120	107	109		110
Saapuneet rakennuslupahakemukset	110	92	87	67		100
Rakennuslupapäätökset	102	101	78	79		100
Tuotetut palkkalaskelmat	17 801	17 325	17 794	17930		17900
Kirjanpitolientien määrä	480 297	478 245	513 544	503 156		500 000

7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävien sosiaali- ja terveystalvveluiden saatavuus sekä edistettävä väestön terveyttä. Palveluiden tason on oltava sellainen, että se luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Sosiaali- ja terveystalvvelut kuuluvat kunnan yleiseen järjestämisvelvollisuuteen. Se voi tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut yksin tai muodostaa keskenään kuntayhtymiä. Kunta voi myös ostaa sosiaali- ja terveystalvveluja muilta kunnilta, järjestöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoidopiirit järjestävät erikoissairaanhoidon.

Sosiaalipalveluilla tarkoitetaan kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Sosiaalityöhön kuuluu myös yleis- ja erityislainsäädännön mukaisten sosiaalihuollon tehtävien ja palvelujen toteuttaminen. Osana hyvinvoinnin edistämistä kunnan tulee järjestää sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta sekä rakenteellista sosiaalityötä.

Terveystalvvelut kattavat muun muassa erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Kuntien selviytymiseksi näiden palveluiden tuottamisesta valtio maksaa kunnille valtionosuutta. Terveydenhuoltolain velvoittamana valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus ja sen painopisteet ja indikaattorit ohjaavat perusturvalautakunnan toimintaa.

Virrat ja Ruovesi muodostavat perusturvan yhteistoiminta-alueen lasten päivähoidon ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Perusturvalautakunta toimii yhteislautakuntana, siten kuin yhteistoimintasopimuksessa on päätetty. Lautakunnan tehtävät ja toimivalta on määritelty Virtain kaupungin hallintosäädännössä. Ruoveden palvelut ovat Virtain kaupungin perusturvaosaston järjestämisvastuulla.

Virtain kaupunki ja Keiturin Sote Oy, joka on kaupungin vuonna 2016 perustama ja 100 prosenttisesti omistama yhtiö, hoitavat sosiaali- ja terveystalvveluihin liittyvät lakisäätöiset tehtävät yhteistyössä. Viranomaispäätökset ovat kaupungin vastuulla.

Perusturvaosastoa johtaa hyvinvointijohtaja.

Talousarviovuosi 2021

Marinin hallitus on antanut uuden ehdotuksen sote- ja maakuntauudistuksesta, jonka pohjalta alkaa uusi valmistelu, jonka tavoitteena on, että uudet maakunnan aloittavat toiminnan 1.1.2023 alkaen.

Palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantaminen ovat jatkuvasti kehitettäviä asioita, kuten myös palveluiden monialaisuuden ja yhteen toimivuuden varmistaminen. Monin eri tavoin pyritään sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten hillitsemiseen.

Perusturvalautakunta jakautuu seuraaviin tulosalueisiin: ehkäisevä terveydenhuolto, sairaanhoito, erikoissairaanhoido, hammashuolto, sosiaalityö, kehitysvammahuolto ja koti- ja vanhustyö.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 2021 Virrat	Henkilöstö 2021 Ruovesi	Henkilöstö 9/2020 Virrat	Henkilöstö 9/2020 Ruovesi
Sairaanhoito	1		1	
Hammashoito	1		1	
Hallinto ja sosiaalityö	18	5	18	5
Yhteensä	20	5	20	5

Taloudelliset tavoitteet

PERUSTURVALAUTAKUNTA	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	27 264 277	27 694 324	27 592 251	-0,4 %	27 616 251	27 616 251
TOIMINTAMENOT	-56 091 603	-56 744 717	-58 320 097	2,8 %	-58 322 486	-58 322 486
TOIMINTAKATE	-28 827 326	-29 050 393	-30 727 846	5,8 %	-30 706 235	-30 706 235
Poistot	-104 980	-193 874	-72 000	-62,9 %	-144 000	-144 000
Tilikaudentulos	-28 932 306	-29 244 267	-30 799 846	5,3 %	-30 850 235	-30 850 235

PERUSTURVALAUTAKUNTA VIR RAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	4 545 183	3 954 250	4 273 188	8,1 %	4 273 188	4 273 188
TOIMINTAMENOT	-33 374 685	-33 044 643	-35 025 034	6,0 %	-35 027 423	-35 027 423
TOIMINTAKATE	-28 829 503	-29 090 393	-30 751 846	5,7 %	-30 754 235	-30 754 235
Poistot	-102 804	-153 874	-48 000	-68,8 %	-96 000	-96 000
Yli-/alijäämä	-28 932 306	-29 244 267	-30 799 846	5,3 %	-30 850 235	-30 850 235

PERUSTURVALAUTAKUNTA RUOVESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	22 719 095	23 740 074	23 319 063	-1,8 %	23 343 063	23 343 063
TOIMINTAMENOT	-22 716 918	-23 700 074	-23 295 063	-1,7 %	-23 295 063	-23 295 063
TOIMINTAKATE	2 177	40 000	24 000	-40,0 %	48 000	48 000
Poistot	-2 177	-40 000	-24 000	-40,0 %	-48 000	-48 000
Yli-/alijäämä	0	0	0		0	0

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2021 ovat:

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet/Mittarit
Kivijalka: henkilöstö	Sitoutunut, palvelualtis, vastuullinen, kehittyvä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Toteutuneiden kehityskeskusteluiden määrä 2. Sairauspoissaolojen väheneminen 3. Kunta 10 tulosten paraneminen 4. Koulutuspäivien toteutuminen
Kivijalka: talous	Kustannustehokkuus	1. Erikoissairaanhoidon ostopalvelun euromääräinen seuranta neljännesvuosittain 2. Oman palvelutuotannon kustannusten aleneminen 3. Uusien toimenpiteiden käynnistäminen yhteistoiminta-alueella 4. Tuotteistaminen (palveluseteli)

Onnistuva yhteistoiminta-alue	Oikea-aikaiset, oikein mitoitettut ja kohdennetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ennaltaehkäisevien ja avopalveluiden määrän lisääntyminen ja raskaiden palvelumuotojen väheneminen (laitoshoido, erikoissairaanhoido, huostaanotto, yli 75-vuotiaiden pitkäaikaishoidon seuraaminen vrt. Pirkanmaa %) 2. Asiakastytyväisyyskyselyiden toteutuminen ja tulosten paraneminen 3. Oikaisuvaatimusten, muistutusten, kanteluiden ja reklamaatioiden määrä 4. Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelut annetaan määräaikojen puitteissa
Kumppanien kanssa vahva yhteistoiminta-alue	Sote-yhteistoiminta-alue (Ruovesi, Virrat ja Keiturin Sote Oy) sekä alueen palveluntuottajat ja kolmas sektori toimivat yhdessä asukkaiden hyväksi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhteistyön syventäminen eri toimijoiden kanssa ja kohtauspaikkojen toiminnan jatkokehittäminen
Uudistuva yhteistoiminta-alue	Pirkanmaa-yhteensopivuus alueen sote-palvelut turvaten Digitaalisten palveluiden ja liikkuvien terveyspalveluiden kehittäminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osallistuminen Pirkanmaan alueen sote-hankkeisiin 2. Perhekeskustoimintamalli käyttöönotto Ruovedellä 3. Digitalisaatio- ja terveysteknologiapalveluiden aktiivinen käyttöönotto yhteistoiminta-alueella 4. Ikääntyneiden palveluissa uusien toimintamallien etsiminen ketterin kokeiluin
Vastuullinen yhteistoiminta-alue	Helposti lähestyttävät, tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset lähipalvelut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaikkien tavoitettavissa olevat sote-palvelut 2. Matalan kynnyksen palveluiden (lähitori, kohtaamispaikka) juurruttaminen alueelle 3. ”Yhden luukun” periaatteen toteutuminen palveluissa 4. Lähipalveluiden määrittäminen yhteistoiminta-alueelle

7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue

Ehkäisevän terveydenhuollon lakisääteisinä tehtävinä ovat väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen sekä eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun edistäminen mukaan lukien ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys. Toimintaan kuuluvat terveysneuvonta, seulonta- ja joukkotarkastukset, yleiset terveystarkastukset äitiys-, lasten- ja aikuisneuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, työterveyshuolto, eläinlääkintähuolto sekä terveydensuojelu.

Talousarviovuosi 2021

Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus. Monen hallintokunnan yhteinen hyvinvointityöryhmä on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2020 alusta alkaen ja se jatkaa vuoden 2021 aikana alueellisen hyvinvointityön kehittämistä hyvinvointikoordinaattorin johdolla. Ruovedellä on oma hyvinvointityöryhmänsä ja -koordinaattorinsa.

Vuoden 2021 aikana on tarkoitus jatkokehittää kohtaamispaikkojen toimintaa.

Työterveyshuollon palveluja alueella tuottaa Terveystalo.

Taloudelliset tavoitteet

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	11 685	5 600	5 900	5,4 %	5 900	5 900
TOIMINTAMENOT	-1 288 204	-1 103 353	-1 173 073	6,3 %	-1 175 462	-1 175 462
TOIMINTAKATE	-1 276 519	-1 097 753	-1 167 173	6,3 %	-1 169 562	-1 169 562
Poistot	-327	0	0	#JAKO/0!	0	0
Tilikaudentulos	-1 276 846	-1 097 753	-1 167 173	6,3 %	-1 169 562	-1 169 562

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO VIRRRAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	8 309	4 400	4 600	4,5 %	4 600	4 600
TOIMINTAMENOT	-944 279	-781 703	-884 477	13,1 %	-886 866	-886 866
TOIMINTAKATE	-935 970	-777 303	-879 877	13,2 %	-882 266	-882 266
Poistot	-218	0	0		0	0
Yli-/alijäämä	-936 187	-777 303	-879 877	13,2 %	-882 266	-882 266

EHKÄISEVÄ TERVEYDEN- HUOLTO RUOVESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	3 376	1 200	1 300	8,3 %	1 300	1 300
TOIMINTAMENOT	-343 926	-321 650	-288 596	-10,3 %	-288 596	-288 596
TOIMINTAKATE	-340 550	-320 450	-287 296	-10,3 %	-287 296	-287 296
Poistot	-109	0	0	#JAKO/0!	0	0
Yli-/alijäämä	-340 659	-320 450	-287 296	-10,3 %	-287 296	-287 296

7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue

Lakisääteisenä tehtävänä on kunnan asukkaiden ja muiden kunnan alueella tilapäisesti oleskelevien kiireellinen avosairaanhoido ja ne mielenterveyspalvelut, jotka ovat tarkoituksenmukaista järjestää terveyskeskuksen toimesta.

Tulosalueelle kuuluvat seuraavat yksiköt: lääkärit, hoitotarvikejakelu, poliklinikka, sairaankuljetus, laboratorio, röntgen, kuntoutus, sotaveteraanien kuntoutus, vuodeosasto.

Talousarviovuosi 2021

Taloudelliset tavoitteet

SAIRAANHOITO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	2 014 994	1 262 150	1 527 590	21,0 %	1 527 590	1 527 590
TOIMINTAMENOT	-10 934 173	-11 028 391	-11 710 438	6,2 %	-11 710 438	-11 710 438
TOIMINTAKATE	-8 919 180	-9 766 241	-10 182 848	4,3 %	-10 182 848	-10 182 848
Poistot	-46 085	-144 270	-66 000	-54,3 %	-132 000	-132 000
Yli-/alijäämä	-8 965 265	-9 910 511	-10 248 848	3,4 %	-10 314 848	-10 314 848

SAIRAAHOITO VIRRAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	1 339 796	847 400	1 022 430	20,7 %	1 022 430	1 022 430
TOIMINTAMENOT	-6 593 141	-6 942 801	-6 995 249	0,8 %	-6 995 249	-6 995 249
TOIMINTAKATE	-5 253 345	-6 095 401	-5 972 819	-2,0 %	-5 972 819	-5 972 819
Poistot	-44 888	-104 270	-42 000	-59,7 %	-84 000	-84 000
Yli-/alijäämä	-5 298 233	-6 199 671	-6 014 819	-3,0 %	-6 056 819	-6 056 819

SAIRAAHOITO RUOVESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	675 197	414 750	505 160	21,8 %	505 160	505 160
TOIMINTAMENOT	-4 341 032	-4 085 590	-4 715 189	15,4 %	-4 715 189	-4 715 189
TOIMINTAKATE	-3 665 834	-3 670 840	-4 210 029	14,7 %	-4 210 029	-4 210 029
Poistot	-1 197	-40 000	-24 000	-40,0 %	-48 000	-48 000
Yli-/alijäämä	-3 667 032	-3 710 840	-4 234 029	14,1 %	-4 258 029	-4 258 029

7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkkaan.

Talousarviovuosi 2021

Pääosa yhteistoiminta-alueen sairaanhoitopalveluista ostetaan edelleen Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. PSHP-yhteistyön rinnalla selvitetään kuitenkin muitakin vaihtoehtoja ostaa palveluja edullisemmin ja asiakkaita ajatellen tarkoituksenmukaisemmin.

Taloudelliset tavoitteet

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	41 684	98 000	60 100	-38,7 %	60 100	60 100
TOIMINTAMENOT	-17 484 673	-17 876 864	-18 940 263	5,9 %	-18 940 263	-18 940 263
TOIMINTAKATE	-17 442 989	-17 778 864	-18 880 163	6,2 %	-18 880 163	-18 880 163
Poistot	-218	0	0		0	0
Yli-/alijäämä	-17 443 207	-17 778 864	-18 880 163	6,2 %	-18 880 163	-18 880 163

ERIKOISSAIRAANHOITO VIRRAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	39 104	73 500	56 200	-23,5 %	56 200	56 200
TOIMINTAMENOT	-10 402 129	-10 357 045	-11 310 561	9,2 %	-11 310 561	-11 310 561
TOIMINTAKATE	-10 363 025	-10 283 545	-11 254 361	9,4 %	-11 254 361	-11 254 361
Poistot	-218	0	0		0	0
Yli-/alijäämä	-10 363 242	-10 283 545	-11 254 361	9,4 %	-11 254 361	-11 254 361

ERIKOISSAIRAANHOITO RUOVESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	2 580	24 500	3 900	-84,1 %	3 900	3 900
TOIMINTAMENOT	-7 082 544	-7 519 819	-7 629 702	1,5 %	-7 629 702	-7 629 702
TOIMINTAKATE	-7 079 964	-7 495 319	-7 625 802	1,7 %	-7 625 802	-7 625 802

7.5.4 Hammashuollon tulosalue

Hammashuollon lakisääteinen tehtävä on suun terveydenhuollon ylläpitäminen, johon kuuluvaksi luetaan suun terveyden edistämiseen liittyvä ennaltaehkäisevä toiminta, kunnan asukkaiden hampaiden tutkimus ja hoito sekä kunnassa opiskelevien hammashuolto sekä potilaan asuinpaikasta riippumaton kiireellinen hammashoito.

Talousarviovuosi 2021

Suun terveydenhuolto siirtyi kokonaisuudessaan Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi vuoden 2019 alusta. Palvelun laatua kehitetään omien hammaslääkärien toimesta. Yhteisten ja tasa-arvoisten toimintamallien luominen yhteistoiminta-alueelle asetetaan tavoitteeksi.

Oikojahammaslääkärit ovat Virtain kaupungin palveluksessa.

Taloudelliset tavoitteet

HAMMASHUOLTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	487 153	519 150	489 335	-5,7 %	489 335	489 335
TOIMINTAMENOT	-1 690 064	-1 584 572	-1 560 078	-1,5 %	-1 560 078	-1 560 078
TOIMINTAKATE	-1 202 912	-1 065 422	-1 070 743	0,5 %	-1 070 743	-1 070 743
Poistot	-7 331	-5 576	-6 000	7,6 %	-12 000	-12 000
Yli-/alijäämä	-1 210 242	-1 070 998	-1 076 743	0,5 %	-1 082 743	-1 082 743

HAMMASHUOLTO VIRRAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	277 432	316 450	279 300	-11,7 %	279 300	279 300
TOIMINTAMENOT	-1 004 926	-911 236	-973 270	6,8 %	-973 270	-973 270
TOIMINTAKATE	-727 494	-594 786	-693 970	16,7 %	-693 970	-693 970
Poistot	-7 113	-5 576	-6 000	7,6 %	-12 000	-12 000
Yli-/alijäämä	-734 607	-600 362	-699 970	16,6 %	-705 970	-705 970

HAMMASHUOLTO RUOVESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	209 721	202 700	210 035	3,6 %	210 035	210 035
TOIMINTAMENOT	-685 138	-673 336	-586 808	-12,9 %	-586 808	-586 808
TOIMINTAKATE	-475 417	-470 636	-376 773	-19,9 %	-376 773	-376 773
Poistot	-218	0	0		0	0
Yli-/alijäämä	-475 635	-470 636	-376 773	-19,9 %	-376 773	-376 773

7.5.5 Sosiaalityön tulosalue

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveysyö, kasvatus- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito.

Sosiaalipalvelut jaetaan subjektiivisen oikeuden palveluihin ja määrärahasidonnaisiin palveluihin. Subjektiivinen oikeus tarkoittaa sitä, että asiakkaalle on myönnettävä palvelu, jos hän täyttää kriteerit.

Talousarviovuosi 2021

Keskeisenä tavoitteena lapsiperheiden osalta on suunnata tukea sitä tarvitseville ajoissa ennaltaehkäisevästi siten, ettei kalliisiin sijoituksiin kodin ulkopuolelle tarvitsisi ryhtyä. Ennaltaehkäisevässä toiminnassa perhetyön ohjauksella ja tuella sekä myös kasvatus- ja perheneuvolalla on tärkeä roolinsa.

Lapset puheeksi –työmenetelmän juurruttamista alueelle jatketaan.

Sosiaalipalveluiden tarpeeseen vaikuttaa merkittävästi väestön ikärakenne. Virroilla ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa, mikä lisää myös vammaispalveluiden tarpeita, erityisesti kuljetuspalveluiden ja asunnon muutostöiden määrä on kasvava.

Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisista kuljetuksista on vastannut Tuomi Logistiikka Oy 1.11.2018 alkaen.

Perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyi Kelalle vuoden 2017 alussa. Kunnasta myönnetään edelleen ehkäisevää ja täydentävää toimeentulotukea.

Taloudelliset tavoitteet

SOSIAALITYÖ	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	20 341 460	21 504 894	20 957 998	-2,5 %	20 981 998	20 981 998
TOIMINTAMENOT	-3 856 460	-3 959 762	-3 951 283	-0,2 %	-3 951 283	-3 951 283
TOIMINTAKATE	16 485 000	17 545 132	17 006 715	-3,1 %	17 030 715	17 030 715
Poistot	-7 861	-7 861	0	-100,0 %	0	0
Yli-/alijäämä	16 477 139	17 537 271	17 006 715	-3,0 %	17 030 715	17 030 715

SOSIAALITYÖ VIRRAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	144 107	133 200	263 330	97,7 %	263 330	263 330
TOIMINTAMENOT	-2 591 019	-2 149 830	-2 758 999	28,3 %	-2 758 999	-2 758 999
TOIMINTAKATE	-2 446 912	-2 016 630	-2 495 669	23,8 %	-2 495 669	-2 495 669
Poistot	-7 861	-7 861	0	-100,0 %	0	0
Yli-/alijäämä	-2 454 773	-2 024 491	-2 495 669	23,3 %	-2 495 669	-2 495 669

SOSIAALITYÖ RUOVESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	20 197 353	21 371 694	20 694 668	-3,2 %	20 718 668	20 718 668
TOIMINTAMENOT	-1 265 440	-1 809 932	-1 192 284	-34,1 %	-1 192 284	-1 192 284
TOIMINTAKATE	18 931 912	19 561 762	19 502 384	-0,3 %	19 526 384	19 526 384
Poistot						
Yli-/alijäämä	18 931 912	19 561 762	19 502 384	-0,3 %	19 526 384	19 526 384

7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue

Kehitysvammahuollossa tuotetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisesti palveluja kehitysvammaisille ja heidän perheilleen. Omana toimintana tuotetaan asumispalveluita ja työ- ja päivätoimintaa sekä kuntoutusohjausta. Työ- ja päivätoimintaa myydään myös muille kunnille. Lisäksi tarjotaan perhehoitoa kotona asuvien asiakkaiden omaisten tukemiseksi. Kehitysvammapoliklinikan palveluja ostetaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Talousarviovuosi 2021

Kehitettäviä alueita ovat yhteistoiminta-alueella tarkoituksenmukainen työtoiminta, ostopalveluiden oikeanlainen kohdentuminen, sillä osa ostopalvelupaikoista on kalliita.

Taloudelliset tavoitteet

KEHITYSVAMMAHUOLTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	562 674	667 974	565 200	-15,4 %	565 200	565 200
TOIMINTAMENOT	-3 283 544	-3 548 151	-3 400 598	-4,2 %	-3 400 598	-3 400 598
TOIMINTAKATE	-2 720 870	-2 880 177	-2 835 398	-1,6 %	-2 835 398	-2 835 398

KEHITYSVAMMAHUOLTO VIRRAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	279 398	313 600	283 700	-9,5 %	283 700	283 700
TOIMINTAMENOT	-1 895 654	-1 990 134	-2 019 569	1,5 %	-2 019 569	-2 019 569
TOIMINTAKATE	-1 616 257	-1 676 534	-1 735 869	3,5 %	-1 735 869	-1 735 869

KEHITYSVAMMAHUOLTO RUO- VESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	283 276	354 374	281 500	-20,6 %	281 500	281 500
TOIMINTAMENOT	-1 387 889	-1 558 017	-1 381 029	-11,4 %	-1 381 029	-1 381 029
TOIMINTAKATE	-1 104 613	-1 203 643	-1 099 529	-8,6 %	-1 099 529	-1 099 529

7.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista on tullut voimaan 1.7.2013. Lain toimeenpano edellyttää, että kunnan on seurattava palvelujen laatua ja riittävyyttä sekä kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä. Asiakastytyväisyyssmittarit rakennetaan niin, että samaa mittausta voidaan toistaa useampi vuosi peräkkäin, jolloin saadaan vertailutietoa.

Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on järjestettävä niin kuin väestön turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Pitkät etäisyydet lisäävät haastetta tuottaa kotihoitoa ja tukipalveluja tasavertaisesti asunpaikasta riippumatta. Tämä on huomioitava erityisesti kotihoidon järjestämisen suunnittelussa.

Talousarviovuosi 2021

Yhteistoiminta-alueella on otettu käyttöön RAI-toimintakyvyn arviointimenetelmä, jonka avulla täsmennetään toimintakyvyn arviointia eri palveluissa, kuten kotihoito, omaishoidon tuki ja myös pitkäaikaishoidosta päätettäessä.

RAI-arvioinnin avulla voidaan taata alueen ikäihmisten tasa-arvoisempi toimintakyvyn arviointi. Muita etuja ovat muun muassa se, että toimintakykytietoja voidaan hyödyntää kohdennettaessa resursseja ja osaamista maakunnan sisällä, tuotteistamisessa ja koulutusten järjestämisessä. RAI tulee olemaan myös laadun seurannan väline.

Pitkäaikaishoito

lääkkäiden pitkäaikaisasumista tuotetaan alueella sekä omana toimintana että yksityisten palveluntuottajien toimesta. Sijotukset näihin yksiköihin tehdään SAS-työryhmässä, joka on monialainen iäkkäiden hoivasta päättävä työryhmä.

Myös tehostetun palveluasumisen puitesopimus määrää osaltaan sitä järjestystä, miten asiakkaat alueen ostopalveluyksiköihin sijoittuvat. Koska asiakkaalla on valinnanvapaus, hän voi hakea myös ostopalveluyksikköön oman kunnan ulkopuolelle.

Taloudelliset tavoitteet

KOTI-JA VANHUSTYÖ	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	3 804 628	3 636 556	3 986 128	9,6 %	3 986 128	3 986 128
TOIMINTAMENOT	-17 554 485	-17 643 624	-17 584 364	-0,3 %	-17 584 364	-17 584 364
TOIMINTAKATE	-13 749 857	-14 007 068	-13 598 236	-2,9 %	-13 598 236	-13 598 236
Poistot	-43 159	-36 167	0	-100,0 %	0	0
Tilikaudentulos	-13 793 016	-14 043 235	-13 598 236	-3,2 %	-13 598 236	-13 598 236

KOTI-JA VANHUSTYÖ VIR- RAT	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	2 457 036	2 265 700	2 363 628	4,3 %	2 363 628	2 363 628
TOIMINTAMENOT	-9 943 536	-9 911 894	-10 082 909	1,7 %	-10 082 909	-10 082 909
TOIMINTAKATE	-7 486 500	-7 646 194	-7 719 281	1,0 %	-7 719 281	-7 719 281
Poistot	-42 506	-36 167	0	-100,0 %	0	0
Tilikaudentulos	-7 529 006	-7 682 361	-7 719 281	0,5 %	-7 719 281	-7 719 281

KOTI- JA VANHUSTYÖ RUOVESI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	1 347 592	1 370 856	1 622 500	18,4 %	1 622 500	1 622 500
TOIMINTAMENOT	-7 610 948	-7 731 730	-7 501 455	-3,0 %	-7 501 455	-7 501 455
TOIMINTAKATE	-6 263 357	-6 360 874	-5 878 955	-7,6 %	-5 878 955	-5 878 955
Poistot	-653	0	0		0	0
Tilikaudentulos	-6 264 010	-6 360 874	-5 878 955	-7,6 %	-5 878 955	-5 878 955

Perusturvan tunnuslukuja

Kunta	Vuosi	Menot	Asukasluku	€/asukas	Muutos % /v
Virrat	2014	26 099 853	7161	3 645	
	2015	25 211 409	7006	3 599	-1,27 %
	2016	26 302 044	6917	3 803	5,67 %
	2017	26 115 406	6844	3 816	0,35 %
	2018	27 281 467	6741	4 047	6,06 %
	2019	28 932 306	6544	4 421	9,24 %
	TA2020	29 244 267	6508	4 494	1,64 %
	TA2021	30 799 846	6402	4 811	7,06 %
Ruovesi	2014	19 347 558	4691	4 125	
	2015	19 773 622	4621	4 279	2,20 %
	2016	19 564 196	4565	4 286	0,15 %
	2017	20 063 638	4462	4 497	4,92 %

	2018	19 814 754	4395	4 508	0,26 %
	2019	20 169 252	4291	4 700	4,26 %
	TA2020	21 345 372	4236	5 039	7,21 %
	TA2021	20 669 868	4165	4 963	-1,51 %

Toiminto	1.9.2020	1.9.2019	1.9.2018	1.9.2017
VIRRAT				
Lääkärikäynnit (ei erikoislääkäri)	5535	7531	9133	9177
Hoitajakäynnit	5449	7931	7065	7240
Vuodeosaston hoitopäivät	4931	5757	7408	
Äitiys- ja lastenneuvola, lääkärikäynnit (myös gynekologi)	390	430	445	904
Terveystenhoitajakäynnit	705	796	915	1073
Opiskelija- ja kouluterveydenhoitajakäynnit	896	1245	1604	1540
Lääkärikäynnit	138	188	113	229
Hammaslääkärikäynnit	3459	4604	5176	6110
Hoitaja ja suuhygienistikäynnit	1029	1039	1443	1165
Mielenterveystoimisto, hoitajakäynnit	861	418	589	601
Vanhainkodin hoitopäivät	4612	5327	4965	11459
Tehostetun palveluasumisen hoitopäivät	16042	18527	16792	13129
Kuljetuksen piirissä olevat (vpl, shl)	217	180	151	
Toimeentulotuen piirissä kotitalouksia	61	51	108	
Lastensuojelu, lasten määrä sijaishuollossa	9	5	4	

Toiminto	1.9.2020	1.9.2019	1.9.2018	1.9.2017
RUOVESI				
Lääkärikäynnit (ei erikoislääkäri)	2507	3260	3641	3743
Hoitajakäynnit	5402	7890	6388	5351
Vuodeosaston hoitopäivät	3106	4201	6733	
Äitiys- ja lastenneuvola, lääkärikäynnit (myös gynekologi)	89	120	73	64
Terveystenhoitajakäynnit	391	661	463	775
Opiskelija- ja kouluterveydenhoitajakäynnit	518	1101	1117	926
Lääkärikäynnit	55	130	92	160
Hammaslääkärikäynnit	2430	3457	3334	3160
Hoitaja- ja suuhygienistikäynnit	436	752	1032	995
Mielenterveystoimisto, hoitajakäynnit	520	353	578	749
Vanhainkodin hoitopäivät	6978	8113	8077	11876
Tehostetun palveluasumisen hoitopäivät	10892	12385	11737	16525
Kuljetuksen piirissä olevat (vpl, shl)	162	132	107	
Toimeentulotuen piirissä kotitalouksia	31	35	47	
Lastensuojelu, lasten määrä sijaishuollossa	5	4	3	

7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimi turvaa kaikille virtolaisille sivistyslautakunnan toimialueen palvelujen korkean laatutason lainsäädännön edellyttämällä tavalla (perusopetus, lukiokoulutus, lasten päivähoito, kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi). Lisäksi sivistystoimi tukee ammatillisen ja korkeakoulukoulutuksen toimintaa paikkakunnalla. Sivistystoimi turvaa virtolaisille hyvän ja motivoivan oppimisympäristön peruskoulussa, toisen asteen opetuksessa sekä aikuisväestölle kansalaisopistossa sekä laadukkaita vapaa-ajan palvelut ja korkeatasoisen kirjastotoiminnan.

Sivistystoimi jakautuu kahdeksaan tulosalueeseen, jotka ovat hallinto, koulutoimen hallinto, perusopetus, lasten päivähoito, lukiokoulutus, kansalaisopisto, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä liikuntatoimi. Tilivelvollinen viranhaltija on koulutoimen hallinnon, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta yhtenäiskoulun rehtori ja hallinnon, lasten päivähoiton, kirjasto- ja kulttuuritoimen sekä liikuntatoimen osalta sivistystoimen johtaja.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 2021	Henkilöstö 9/2020
Hallinto ja koulutoimen hallinto	5	5
Perusopetus	74	76
Lukiokoulutus	6,5	6,5
Kansalaisopisto	1	1
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	5,4	5,4
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1
Lasten päivähoito	42	42
Yhteensä	134,9	136,9

Taloudelliset tavoitteet

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	687 289	552 594	649 229	17,5 %	649 229	649 229
TOIMINTAMENOT	-12 409 728	-11 984 452	-12 235 183	2,1 %	-12 058 737	-12 058 737
TOIMINTAKATE	-11 722 440	-11 431 858	-11 585 954	1,3 %	-11 409 508	-11 409 508
Poistot	-143 570	-8 686	-107 693	1139,8 %	-246 643	-246 643
Tilikaudentulos	-11 866 009	-11 440 544	-11 693 647	2,2 %	-11 656 151	-11 656 151

Tulevassa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

7. Kivijalka Henkilöstö
8. Kivijalka Talous
9. Onnistuva Virrat
10. Kumppanien kanssa vahva Virrat
11. Vastuullinen Virrat
12. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat sivistyslautakunnan tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 ovat:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2021	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	-Selkeät tehtäväkuvat -Tiedonkulun ja vuorovaikutuksen parantaminen -Tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu; suunnitelman mukaiset koulutukset kaikille	-Käydyt kehityskeskustelut ja niiden yhteydessä tarkistettut tehtäväkuvat; tavoite 100 % -Johtoryhmätyöskentelyn muistiot ja tiedotteet kaikille työntekijöille 100 % -O365-palvelun jalkauttaminen tiedon jakamisen välineenä henkilöstölle -Säännölliset yksikkö- ja tiimipalaverit -Koulutustarve kartoitetaan ja koulutusta järjestetään tarpeen mukaan; laaditaan koulutussuunnitelmat esimiehen johdolla tulosalueittain/osastoittain kehityskeskustelujen yhteydessä
Kivijalkana Talous	- Kiinnitetään huomiota talousarviovalmisteluun ja tehostetaan talouden seurantaa	- Talousarviosuunnittelu osastoittain; talousarvion sisällön avaaminen raamibudjetoinnin mukaisesti -Talousarvion tavoitteiden toteutumaa seuranta kolmannesvuosittain sivistyslautakunnassa
Onnistuva Virrat	- Terveellisten ja turvallisten olosuhteiden turvaaminen kouluissa ja varhaiskasvatuksessa	- Laaditaan yhdessä teknisen toimen kanssa kiinteistön huollon palvelukuvaus, joka käydään vuosittain läpi yhteisessä palaverissa sovitun aikataulun mukaisesti.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	- Yhteistyö yhdistysten, seurojen ja eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa	- Pidetään yhteyttä eri toimijoihin systemaattisesti ja tilanteen mukaan; tavoite: ainakin 2 kertaa/vuosi
Vastuullinen Virrat	- Asiakaslähtöinen palvelu, jossa huolehditaan monipuolisista palvelumuodoista lainsäädännön mukaisesti (mm. monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut, toisen asteen tarpeen mukainen koulutus)	- Asiakastytytyväisyyskyselyt - hyvä ja monipuolinen palveluvalikoima ja asiakaspalvelu. - Päivähoitopaikkojen monipuolisuudesta ja riittävydestä huolehtiminen.
Uudistuva Virrat	- Yhtenäiskoulun hallinnollinen ja pedagoginen suunnittelu Vapaa-aikatoimen palvelujen kehittäminen	- Yhtenäiskoulun hallinto vakiinnutetaan ja luodaan aktiivisesti ja suunnitelmallisesti yhtenäiskoulun toimintakulttuuria. - Päivitetään tvt-strategiaosana yhtenäiskoulun hankintoihin liittyvää suunnittelua. Liikuntapoliittisen ohjelman päivittäminen

7.6.1 Hallinnon tulosalue

Talousarviovuosi 2021

Hallinnon palvelut sisältävät sivistyslautakunnan, sivistystoimen johtajan sekä varhaiskasvatuksen ja vapaa-ajan palveluiden yhteiset hallinnolliset menot (mm. ohjelmistojen päivitykset).

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	2 754	368	368	0,0 %	368	368
TOIMINTAMENOT	-191 476	-128 863	-150 721	17,0 %	-150 721	-150 721
TOIMINTAKATE	-188 722	-128 495	-150 353	17,0 %	-150 353	-150 353

7.6.2 Koulutoimen hallinto

Koulutoimen hallinto on uusi tulosalue vuodesta 2020 alkaen. Tulosalueelle kuuluvat yhtenäiskoulun rehtori, hallintosihteeri, koulukuraattori sekä koulupsykologi, jotka palvelevat koko perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Tulosalueelle kirjautuu lisäksi kotikuntakorvausmenot ja -tulot sekä muut opetustoimen yhteiset kustannukset.

Talousarviovuosi 2021

Koulupsykologi on palkattu sivistystoimen alaisuuteen vakinaiseen palvelussuhteeseen syyskuussa 2020. Ruoveden kunnan kanssa on tehty sopimus koulupsykologin työpanoksen ja kustannusten jakamisesta. Virtain kaupunki käyttää psykologin palveluista 60% ja Ruoveden kunta 40%.

Taloudelliset tavoitteet

KOULUTOIMEN HALLINTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	0	0	239 435		239 435	239 435
TOIMINTAMENOT	0	-293 759	-348 432	18,6 %	-348 432	-348 432
TOIMINTAKATE	0	-293 759	-108 997	-62,9 %	-108 997	-108 997

7.6.3 Perusopetuksen tulosalue

Perusopetuksen tulosalue järjestää perusopetuksen lisäksi kouluilla tapahtuvan esiopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille, sekä taiteen perusopetuksen.

Talousarviovuosi 2021

Perusopetukset tulosalueessa tapahtuu runsaasti toiminnallisia muutoksia talousarviovuonna 2021. Elokuusta 2021 alkaen perusopetuksen tulosalue sisältää kokonaisuudessaan esiopetuksen, perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivähoidon toiminnot koko kaupungin tasolla. Kyläkoulujen yhteydessä aamu- ja iltapäivätoiminta pyritään edelleen järjestämään yhteistyössä varhaiskasvatuksen yksiköiden kanssa.

Vaskiveden koulun peruskorjaus valmistuu, ja koulu ja ryhmäperhepäivähoitokoti muuttavat samaan rakennukseen. Peruskorjauksen valmistuttua koululaisten luokanopetus siirtyy peruskorjattuun rakennukseen ja alatalossa tapahtuu edelleen soveltuvin osin kielenopetus, käsityönopetus ja ruokailut.

Keskustan alueella elokuusta 2021 alkaen luovutaan väistötilojen käytöstä perusopetuksen osalta ja siirrytään valmistuvaan yhtenäiskouluun. Rantatien koulu tyhjenetään kesäkuun alussa. Muutto tapahtuu kesän aikana ja uusi koulurakennus otetaan käyttöön lukuvuoden alussa 2021.

Vuoden 2020 koronapandemian vuoksi koulutoimeen kohdistuu myös pedagogisen kehittämisen vaatimuksia. Opetushallituksen elokuussa 2020 antaman ohjeistuksen mukaisesti opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että jokaisella oppilaalla on myös etäopetuksen aikana tarvittavat välineet noudattaa normaalia tuntijakoa ja koulupäivän aikataulua, sekä saada opetusta lukujärjestyksen mukaan. Oppilaalla tulee olla käytössään opiskelun välineet yhteyksineen. TVT-strategia vahvistetaan sivistyslautakunnassa syksyllä 2020 ja tarvittavat laitehankinnat tehdään vuoden 2021 alussa.

Talouden tasapainottamisohjelman mukaiset toimenpiteet toteutuvat perusopetuksen osalta kokonaisuudessaan.

Taloudelliset tavoitteet

PERUSOPETUS	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	312 940	160 300	36 000	-77,5 %	36 000	36 000
TOIMINTAMENOT	-7 411 306	-6 805 663	-6 799 221	-0,1 %	-6 544 786	-6 544 786
TOIMINTAKATE	-7 098 366	-6 645 363	-6 763 221	1,8 %	-6 508 786	-6 508 786
Poistot	-101 344	-243	-99 250	40743,6 %	-238 200	-238 200
Tilikauden tulos	-7 199 709	-6 645 606	-6 862 471	3,3 %	-6 746 986	-6 746 986

7.6.4 Lukiokoulutuksen tulosalue

Virtain lukio on laadukas yleislukio. Tavoitteena on opetuksellisesti korkeatasoinen ja toimintakulttuuriltaan houkutteleva lukio. Oppimisympäristön tason ja opettajien tieto- ja taitotason pitäminen korkeana on erittäin tärkeää. Tätä toteutetaan esimerkiksi huolehtimalla tietotekniikan laitteistojen ja tietoliikenteen käyttömahdollisuuksien riittävydestä opetuksen apuvälineinä sekä riittävästä opettajankoulutuksesta. Virtain lukio luovuttaa jokaiselle lukion oppilaalle käyttöön tietokoneen. Oppilaiden mahdollisuudet menestykseen ovat yhdenvertaiset.

Talousarviovuosi 2021

Lukiokoulutus jatkaa toimintaansa pääosin Tredun kiinteistössä osoitteessa Sipiläntie 1. Toisen asteen yhteistyötä pyritään kehittämään edelleen. Virtain kaupungilla, Tredulla ja Virtain lukiolla on yhteinen kehittämissyhmä, joka jatkaa toimintaansa myös vuonna 2021.

Lukio-opetuksen painotusalueiden kehittämiseksi perustetaan kehittämissyhmä pohtimaan lukio omia ja yhteistyökumppaneiden kanssa yhteisiä painopistealueita vetovoiman ylläpitämiseksi. Lukion opetussuunnitelma uudistuu lukuvuoden 2021-2022 alussa.

Taloudelliset tavoitteet

LUKIOKOULUTUS	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	32 637	0	0		0	0
TOIMINTAMENOT	-1 010 035	-940 186	-1 132 021	20,4 %	-1 183 908	-1 183 908
TOIMINTAKATE	-977 398	-940 186	-1 132 021	20,4 %	-1 183 908	-1 183 908
Poistot	-33 049	0	0		0	0
Tilikaudentulos	-1 010 447	-940 186	-1 132 021	20,4 %	-1 183 908	-1 183 908

7.6.5 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue

Talousarviovuosi 2021

Kansalaisopisto tarjoaa harrasteluonteisia opintoja (ei tutkintotavoitteisia) kaikenikäisille. Kansalaisopisto tarjoaa virikkeellistä, elämänlaatua nostavaa koulutusta, jonka yhteydessä yhteisöllisyys ja sosiaalinen kanssakäyminen vahvistuvat.

Koulutustarjontaa kehitetään tarve- ja kysyntälähtöisesti, mutta samalla myös oma-aloitteisesti uutta tarjontaa kehittämällä talousarvion sallimissa puitteissa. Sivistyslautakunta vahvistaa kurssimaksut; kurssien toteutuminen vaatii vähintään 7 opiskelijan osallistumisen kurssille. Taiteen perusopetus on siirretty v. 2020 alusta lukion perusopetuksesta osaksi kansalaisopiston toimintaa sivistyslautakunnan 23.10.2019 tekemän päätöksen mukaisesti.

Taloudelliset tavoitteet

AIKUISKOULUTUS/ KANSALAI-SOPISTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	75 394	94 000	94 000	0,0 %	94 000	94 000
TOIMINTAMENOT	-284 471	-368 047	-420 397	14,2 %	-458 715	-458 715
TOIMINTAKATE	-209 077	-274 047	-326 397	19,1 %	-364 715	-364 715

7.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue

Talousarviovuosi 2021

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia kirjallisuuden, musiikin ja muun kulttuurin harrastamiseen sekä vapaa-ajan viettoon. Kirjasto pyrkii tukemaan opiskelua ja kansalaistaitojen ylläpitoa. Nämä tehtävät perustuvat kirjastolakiin ja -asetukseen. Palveluja pyritään tarjoamaan tasavertaisesti kaikille kuntalaisille. Yhteistyö Virtain ja Ruoveden osalta jatkuu yhteisen kirjastoauton merkeissä ja 1.9.2020 alkaen aloitettua kirjastotoimenjohtajapalveluiden ostosopimusta Ruoveden kanssa pyritään jatkamaan toistaiseksi.

Kulttuuripoliittinen ohjelma on päivitetty keväällä 2019. Ohjelmassa on päätetty vuosittain järjestettävistä tapahtumista, niiden sisällöstä ja hallinnoinnista. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä kulttuurialan toimijoiden kanssa ja järjestää näyttelyitä kaupungin näyttelytilassa, Galleria Virinässä. Virtain kaupunki on mukana Tampereen ja Pirkanmaan kulttuuripääkaupunkihankkeessa.

Kirjaston osalta henkilövoimaa on vähennetty osa-aikaistamalla kirjastoautonkuljettaja-virkailijan toimi 3.8.2019 alkaen ja kulttuurisihteerin toimi 10.1.2021 alkaen.

Omatoimikirjastoa koskeva valtuustoaloite jätettiin 3.8.2020. Aloitteen johdosta on Aluehallintovirastolta tiedusteltu mahdollisuuksia saada avustusta. AVIn vastaus on seuraava: "Omatoimikirjastojen kehittämishankkeita voi hakea normaalin AVIn hankehaun puitteissa. Hakuaika alkaa lokakuun lopusta 2020 ja kestää joulukuun alkupäiviin saakka. Rahoituspäätökset lähetetään hakijoille keväällä 2021. Harkinnanvarainen avustus omatoimikirjastoon voidaan myöntää kirjastopalvelujen saavutettavuuden lisäämiseen, tai kirjastopalvelun muuhun parantamiseen. Tämä tarkoittaa käytännössä ainakin sitä, että samaan aikaan omatoimikirjastopalvelun kehittämisen kanssa kirjasto ei voisi leikata muuta palvelutarjontaansa. Lehtisaliin liittyvä avustus ei ole sellaisenaan este oma-toimipalvelun laajentamiselle. Mahdollisessa avustushakemuksessa kannattaa kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että hakemuksessa on riittävällä tarkkuudella eritelty palvelun kehittämiseen liittyvät kustannukset. Myös omatoimisen lehtisalin jo olemassa oleva tai uusittava tekniikka kannattaa mainita/eritellä."

Omatoimikirjaston investointikustannuksia ei ole tässä vaiheessa pystytty erittelemään, mutta kustannuksia syntyi olemassa olevien valvontakameroiden ohella valvontaporttien hankkimisesta ja lainattavaan aineistoon hankittavista tarroista.

Taloudelliset tavoitteet

KIRJASTO-JA KULTTUURI-TOIMI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	13 870	11 830	11 830	0,0 %	11 830	11 830
TOIMINTAMENOT	-595 473	-558 965	-512 474	-8,3 %	-512 474	-512 474
TOIMINTAKATE	-581 603	-547 135	-500 644	-8,5 %	-500 644	-500 644
Poistot	-9 156	-8 426	-8 426	0,0 %	-8 426	-8 426
Tilikauden tulos	-590 759	-555 561	-509 070	-8,4 %	-509 070	-509 070

7.6.7 Liikuntatoimen tulosalue

Liikuntatoimen toiminta perustuu liikuntalakiin, jonka tavoitteena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Ulkoliikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi, mutta nykyisten sopimusten (jäähallisopimus, rinnesopimus) mahdollisia muutoksia koskevat neuvottelut jäävät sivistystoimelle ja sopimusten toteuttaminen on teknisen toimen vastuulla.

Talousarviovuosi 2021

Talousarviovuonna jatkuvat Liikkuva koulu – ja Liikkuva opiskelu –hankkeet.

Liikuntasihtööri toimii Virtain Jäähalli Oy:n toimitusjohtajana 1.6.2019 toistaiseksi erillisellä sopimuksella.

Taloudelliset tavoitteet

LIIKUNTATOIMI	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	29 575	12 000	12 000	0,0 %	12 000	12 000
TOIMINTAMENOT	-186 851	-180 144	-170 194	-5,5 %	-170 194	-170 194
TOIMINTAKATE	-157 276	-168 144	-158 194	-5,9 %	-158 194	-158 194
Poistot	-21	-17	-17	0,0 %	-17	-17
Tilikaudentulos	-157 297	-168 161	-158 211	-5,9 %	-158 211	-158 211

7.6.8 Lasten päivähoiton tulosalue

Talousarviovuosi 2021

Tulosalueelle kuuluvat päiväkodit, ryhmäperhepäivähoitokodit ja perhepäivähoito. Yksityistä perhepäivähoitoa ei Virroilla ole enää tarjolla 1.9.2020 alkaen.

Päivähoitopaikkojen tarpeeseen on vastattu perustamalla Otsolankadun yksikkö, joka tarjoaa päivähoitotoimintaa Koivurinteen päiväkodin alaisuudessa kahden ryhmän toimesta (Saniaiset, Kanervat). Kanervat-ryhmä tarjoaa vuoroa. Otsolankadun yksikön toimintaa on tarkoitus jatkaa uuden yhtenäiskoulun valmistumiseen saakka, jolloin Koivurinteen päiväkotiin tulee lisätillaa esiopetuksen siirtyessä sieltä uuteen yhtenäiskouluun ja on mahdollista, että tuolloin näitä Otsolankadun tiloja ei enää tarvita.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on siirretty kokonaan perusopetuksen toiminnan alle ja eräiltä osin myös esiopetus. Varhaiskasvatus hoitaa esiopetuksen Koivurinteen päiväkodissa kahtena ryhmänä siihen saakka, kunnes yhtenäiskoulu valmistuu.

Päivähoitopaikkojen haku on siirtynyt sähköiseen muotoon. Palvelulupaus hakemuksen käsittelyajan osalta annetaan jokaisessa tapauksessa, säädösten mukaisesti. Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyttä seurataan toteuttamalla varhaiskasvatuksen laatukysely vuosittain. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi on täytetty vakinaisesti 3.8.2020 alkaen.

Varhaiskasvatuspäällikkö vaihtuu 1.11.2020 alkaen. Suunnitelmissa on muuttaa Killinkosken päiväkodin johtajan virka varhaiskasvatuspäälliköksi mainitusta päivämäärästä alkaen.

Taloudelliset tavoitteet

LASTEN PÄIVÄHOITO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos		
				20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	220 118	274 096	255 596	-6,7 %	255 596	255 596
TOIMINTAMENOT	-2 730 116	-2 708 825	-2 701 723	-0,3 %	-2 689 507	-2 689 507
TOIMINTAKATE	-2 509 998	-2 434 729	-2 446 127	0,5 %	-2 433 911	-2 433 911

Sivistystoimen tunnuslukuja

SIVISTYSTOIMEN YKSIKKÖKUSTANNUSTEN VERTAILUA V. 2016–2021

Tulosalue ja tunnusluku	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA-esitys 2021
Hallinto*	24,26	25,01	27,24	27,11	19,44	22,70
Perusopetus						
• nettokust./esi- ja perusopetuksen oppilas	9.499,61	9.792,62	10.969,10	11.900,35	11.702,97	11.713,89
• nettokust./esioppilas	8.153,31	7.232,86	7.631,57	6.596,29	10.381,71	9.865,54
Lukiokoulutus - nettokust./opisk.	10.229,87	9.650,92	10.633,82	10.636,29	10.761,75	11.098,25
Lasten päivähoito/ Varhaiskasvatus						
• nettokust./päivähoidossa oleva lapsi	9.681,11	8.399,75	10.045,29	10.080,31	9.778,03	10.356,87
• nettokust./asukas	344,27	320,15	371,16	383,50	368,40	363,56
Aikuiskoulutus/ Kansalaisopisto						
• nettokust./asukas	31,83	30,76	31,84	31,94	41,47	41,53
• nettokust./tunti	45,58	43,90	51,03	49,72	65,17	65,27
Kirjasto- ja kulttuuritoimi						
• kirjaston nettokust./asukas	60,79	62,41	65,84	69,66	64,95	63,76
• kulttuuritoimen nettokust./asukas	13,05	19,02	18,93	19,20	16,28	13,12
Liikuntatoimi						
• nuorisotoim. nettokust./asukas**	14,95					
	17,57	21,17	22,97	24,03	25,44	23,87
• liik.toim. nettokust./asukas						

* Joukkoliikenteen kustannukset on koulukuljetusten osalta kirjattu v. 2014 ja 2015 suoraan perusopetuksen kustannuksiksi. Kokonaan joukkoliikenteen kustannuspaikka on lopetettu 2016 alkaen

**Nuorisotoiminta siirtyi Nuorisokeskus Marttisen hoidettavaksi 6.3.2017 alkaen

*** Perusopetuksen nettokust./esi- ja perusopetuksen oppilas sisältää vuodesta 2020 alkaen vain perusopetuksen oppilaat

7.7 MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisen toimintana.

Kivijalkana henkilöstö

Merikanto-opisto	Henkilöstö 2021	Henkilöstö 9/2020
rehtori	1	1
apulaisrehtori	1	1
toimistos sihteeri	1,5	1,5
opettajaviranhaltijat	17	17
päätoimiset tuntiopettajat	5	5
sivutoimiset tuntiopettajat	5	5
Yhteensä	30,5	30,5

Henkilöstöstä vain kolmella tuntiopettajalla ei ole muodollista kelpoisuutta. Viranhaltijoilla kaikilla on virkaan vaadittava tutkinto.

Työtyytyväisyyttä ja työssä jaksamista kartoitettiin kehityskeskusteluissa, jotka pidettiin koko henkilöstön kanssa keväällä 2020. Yleisenä huomiona voidaan todeta, että henkilöstö on motivoitunutta ja erittäin hyvin työhönsä sitoutunutta. Töiden järjestelyyn liittyviä toiveita pyrittiin ottamaan huomioon uutta lukuvuotta suunniteltaessa.

Kivijalkana talous

Turvataan valtionosuustunnit ja rahoitus

Valtionosuuden kehitys	euroa
TP 2017	777 743
TP 2018	779 562
TP 2019	776 328
ENN 2020	820 387
TA 2021	820 387

Yksikkökustannukset vuonna 2019 ovat olleet:

70,76 euroa / tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 80,35 euroa / tunti (solistinen)

77,30 euroa/tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 111,60 euroa / tunti (tanssi)

Yksikkökustannukset olivat tavoitteen mukaisesti alle valtakunnallisen keskiarvon. Tähän pyrimme edelleen.

Sopimuskunnat ovat luvanneet alustavasti vuodelle 2021 kuntaosuuksia yhteensä 247 000 €. Vuodelle 2020 kuntaosuuksia on tulossa yhteensä 245 000€.

Tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos TA 2020/TA2021 %
Asiakasmäärä	801	804	780	800	+2,56 %
Opetustunnit	19 118	19 010	19 100	19 100	+ - 0 %
Valtionosuus	779 562	776 328	820 387	820 387	+ - 0 %
Opetus € / tunti	70,20	70,76			
(valtakunnal. ka)	79,37	80,35			

Valtionosuustunteja on 18 095. Vuonna 2019 opetustunteja oli 19 010. Arvioituja opetustunteja vuodelle 2020 on 19 100 ja vuodelle 2021 arvio on myös 19 100.

Taloudelliset tavoitteet

MERIKANTO-OPISTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	456 712	441 490	448 010	1,5 %	448 010	448 010
TOIMINTAMENOT	-1 382 269	-1 419 739	-1 441 215	1,5 %	-1 441 215	-1 441 215
TOIMINTAKATE	-925 557	-978 249	-993 205	1,5 %	-993 205	-993 205

Onnistuva Virrat

Päätötutkintojen suorittaminen

Tavoitetasona on 20 – 25 päätötutkintoa. Lukuvuonna 2019 – 2020 päätötutkintoja solistisissa aineissa suoritettiin kaikkiaan 35 kpl, joista 7 kpl oli syventävistä opinnoista ja 28 perusopinnoista valmistuvia. Ähtäristä valmistui 6, Orivedeltä 9, Virroilta 5, Ruovedeltä 6, Mänttä-Vilppulasta 7 ja Juupajolta 2. Tavoitetaso siis ylitettiin.

Toimintaan osallistuvien lapsien määrä

Paikkakunta	Oppilaiden määrä
Virrat	214
Mä-Vi	203
Orivesi	94
Ähtäri	134
Ruovesi	124
Juupajoki	11
	yht. 780

Vastuullinen Virrat

Pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka

Keväällä 2020 opistoon pyrkineet, paikan saaneet sekä jonossa olevat kunnittain:

Paikkakunta	Pyrkijät	Paikan saaneet	Jonossa
Virrat	27	18	9
Mänttä-Vilppula	19	15	4
Orivesi	27	20	7
Ähtäri	18	15	3
Ruovesi	11	10	1
Juupajoki	4	4	-

Keväällä 2020 ei järjestetty koronan vuoksi pääsykokeita, vaan oppilaat otettiin sisään ilmoittautumisjärjestyksessä. Oppilaspaikan sai 82 lasta (n. 77%) ja jonoon jäi 24 lasta ja nuorta. Tavoitteena oli, että kaikki hakijat saisivat oppilaspaikan. Vuonna 2019 oppilaspaikan sai n. 74 % hakijoista, joten kehityssuunta on hyvä.

Keväällä 2020 opistosta valmistui 35 oppilasta, joten oppilaspaikkoja vapautui hyvin. Tavoitetaso toteutui kiittävästi Ähtärissä, Ruovedellä ja Juupajoella. Heikoin tilanne on Orivedellä.

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä tapahtuu kasvotusten, puhelimitse, sähköpostitse sekä eepoksen välityksellä. Tavoitteena on, että opettajat ottaisivat eepoksen käyttöön mahdollisimman laajasti. Lukuvuonna 2020 - 2021 käyttöön tulevat myös opetussuunnitelmaan pohjautuvat tavoitetaulut sekä Eepos-sovellus. Vanhempainyhdistykset ovat toimineet sopimuskunnissa aktiivisesti mm. järjestämällä kahvituksia oppilaskonserttien yhteyksissä. Tavoitteena on hyvän yhteistyön jatkuminen.

Konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2020 ovat:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2021	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	-pätevät, motivoituneet ja nykypedagogiikkaan sitoutuneet opettajat	-kehityskeskustelut -koulutuksiin osallistuminen
Kivijalkana Talous	-talouden perustan, kuntaosuuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen -pidetään yksikkökustannukset allemaan keskiarvon	-tilasto/seuranta -tuntimäärän seuranta -neuvottelut sopimuskuntien kanssa - yksikkökustannusten vertaaminen valtakunnalliseen tilastoon
Onnistuva Virrat	-tarjotaan lapsille ja nuorille onnistumisen ja itsensä ylittämisen kokemuksia	-toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä -päättötutkintojen määrä
Kumppanien kanssa vahva Virrat	-tiivistetään yhteistyötä muiden taiteen perusopetusta antavien tahojen kanssa	-kontaktien määrä -koulutuksiin osallistuminen
Vastuullinen Virrat	-pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka -tuetaan yhteistyötä oppilaitoksen ja kodin välillä	-tilasto/seuranta -Eepos-oppilashallinto-ohjelman käytön kehittäminen
Uudistuva Virrat	- mupe-opetuksen kehittäminen kehitysrahan tukemana	-kehityskeskustelut ja oppilas palaute

7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on huolehtia sen vastuulla olevien kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja muiden maa-alueiden, ulkoliikuntapaikkojen sekä sataman ylläpitotehtävistä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu vesihuoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapito. Teknisten palveluiden lautakunta vastaa myös kaupungin toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Lautakunta vastaa vesihuollon kehittämisestä. Lisäksi lautakunta huolehtii yksityisteiden kunnossapito- ja rakentamisavustusten jakamisesta.

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa mittauksesta, rakentamattomien maa- ja vesialueiden rakentamisen toteuttamisesta.

Myös kaupungin ruokapalveluiden järjestäminen, lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita, kuuluu teknisen osaston tehtäviin. Liikuntahallin käyttötoiminnan järjestäminen on lisäksi teknisten palveluiden lautakunnan vastuulla.

Lupapalvelulautakunta on vuonna 2020 siirtynyt osaksi kaupunginhallituksen alaista elinvoimaosastoa.

Talousarviovuosi 2021

Uusi yhtenäiskoulu valmistuu talousarviovuonna ja väistötiloista luovutaan. Tredulle tarjottavien palveluiden jatko vaikuttaa sekä ruokahuollon että siivouspalveluiden järjestämiseen jatkossa. Uuden koulun käyttöönotto näyttää lopullisen resurssitarpeen siivouksen osalta.

Digitalisaation kehittämiseen panostetaan mm. ruokahuollossa, siivouksessa ja kunnallistekniikassa ottamalla käyttöön uusia ohjelmia ja sovelluksia.

Talousarviossa varaudutaan määrärahavaroituksilla tuleviin eläköitymisiin.

Koska asuin- ja teollisuusrakennusten siirto tilapalvelulta ei ole edennyt, on talousarviossa huomioitu näiden kustannukset muilta osin, paitsi laitoshuollon kustannukset asuinrakennusten osalta.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 2021	Henki- löstö 9/2020
Hallinto	21,1	22,2
Ylläpito ja rakentaminen	38,4	37,1
Vesihuoltolaitos	3,5	3,5
Yhteensä	63	62,8

Taloudelliset tavoitteet

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	7 846 308	7 642 460	7 752 712	1,4 %	7 649 446	7 649 446
TOIMINTAMENOT	-8 765 405	-8 628 523	-8 252 999	-4,4 %	-8 018 460	-8 018 460
TOIMINTAKATE	-919 097	-986 063	-500 287	-49,3 %	-369 014	-369 014
Poistot	-2 877 688	-2 926 630	-3 318 911	13,4 %	-3 223 476	-3 223 476
Tilikaudentulos	-3 796 784	-3 912 693	-3 819 198	-2,4 %	-3 592 490	-3 592 490

Huom. Ympäristövalvonnan luvut sisältyvät tilinpäätöksen 2019 sekä talousarvio 2020 lukuihin. Talousarviosta 2021 alkaen ne sisältyvät Hallinto- ja elinvoimapalveluiden lukuihin.

Konsernistrategiassa on asetettu koko kaupungille seuraavat strategiset tavoitteet:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä lähtökohdista on rakennettu teknisten palveluiden lautakunnan alaisen toiminnan operatiiviset tavoitteet vuodelle 2020 seuraavasti:

Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite v. 2021	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan 30.6.2021 mennessä Oman ammattialan koulutuksiin osallistuminen, koulutuspäivät per toimintayksikkö, tavoite 1 koulutus / henkilö talousarviovuoden loppuun mennessä Kehityskeskustelujen toteutuminen ryhmä- tai yksilökeskusteluna joka toimintayksikössä. Tavoite kehityskeskusteluja käyty 85% vuoden loppuun mennessä
Kivijalkana Talous	Kustannustehokkuuden ja kustannustietouden lisääminen/parantaminen	Accunan käyttöönotto kaikille esimiehille talousarviovuoden loppuun mennessä Hallitut hankintasopimukset. Hankintojen toteutuminen määrärahojen puitteissa. Hankintojen onnistumisen mittarina reklamaatioiden/valitusten määrä
Onnistuva Virrat	Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti Digitalisaation kehittäminen; <ul style="list-style-type: none"> • Koneohjausjärjestelmä • Paikkatieto-ohjelmisto • Siivouksen toiminnanohjausjärjestelmä 	Investointiohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen <ul style="list-style-type: none"> • Järjestelmien käyttöönotto : Koneohjausjärjestelmä 30.9.2021 mennessä • Paikkatieto-ohjelmisto käytössä 1.8.2021 mennessä • Siivouksen toiminnanohjausjärjestelmä vuoden loppuun mennessä
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyön kehittäminen lähikuntien ja muiden sidosryhmien kanssa	Liikenneturvallisuusohjelman toimenpiteiden toteutuminen Haja-asutusalueen vesiosuuskuntien selvitystyön kartoituksen toteuttaminen 30.4.2021 mennessä
Vastuullinen Virrat	Turvallinen ja esteetön ympäristö	Esteettömyyden huomioiminen suunnittelussa
Uudistuva Virrat	Ruokahuollon tuotannonohjausjärjestelmä Infran hallintajärjestelmä	Tuotannonohjausjärjestelmän käyttöönotto sidosryhmien kanssa talousarviovuoden loppuun mennessä Korjausvelan laskeminen ja korjaustoimenpiteiden toteutus 30.9.2021 mennessä

7.8.1 Hallinnon tulosalue

Teknisen toimen hallinto tuottaa ja hankkii taloudellisesti ja tehokkaasti lautakunnan alaisten tulosalueiden hallinto- ja talouspalvelut. Lisäksi tulosalue järjestää yksityisteiden tienpitäjille myönnettyjen kunnossapito- ja perusparannusavustusten maksamisen ja käytön valvonnan. Yksityisteiden perusparannushankkeissa tehdään yhteistyötä ELY-keskuksen ja yksityistiekuntien kanssa. Tulosalue huolehtii myös kunnan ruokapalveluiden järjestämisestä lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita.

Kunnat vastaavat lakimääräisesti pelastustoimesta yhteistoiminnassa pelastustoimen alueilla (alueen pelastustoimi) siten kuin pelastuslaissa on tarkemmin säädetty. Virrat kuuluu Pirkanmaan alueelliseen pelastustoimeen.

Kunnan ja kuntayhtymien eri toimialoista vastaavat virastot, laitokset ja liikelaitokset varautuvat ja osallistuvat pelastustoimintaan tehtäväalueensa, keskinäisen työnjakonsa ja niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Kunnan viranomaisen, laitoksen ja liikelaitoksen sekä muun julkisyhteisön vastuulla olevat väestönsuojelutehtävät ja niihin varautuminen kuuluvat niissä palvelevan viran- tai toimenhaltijan virkavelvollisuuksiin ja työ sopimussuhteessa olevan henkilön tehtäviin. Edellä sanottu koskee myös näiden tehtävien suorittamista varten tarpeelliseen koulutukseen osallistumista.

Kunnan varautumisesta vastaa Virroilla kaupunginjohtaja ja maanrakennusmestari toimii varautumissuunnittelun yhteyshenkilönä.

Talousarviovuosi 2021

Varsinaisen hallinnon osalle ei toiminnallisia muutoksia. Palo- ja pelastustoimen Virtain maksuosuus pysyy entisellä tasolla. Vesihuollon kehittämiseen on varattu 10.000 euron määräraha, jolla tarkoitetaan käynnistää alustava selvitys haja-asutusalueiden vesiosuuskuntien nykytilasta. Ruokapalveluiden osalta talousarviossa on varauduttu jatkamaan Tredun ruokapalveluiden toimintaa nykyisen sopimuksen mukaisesti. Yhtenäiskoulun valmistuttua uusi palvelukeittiö otetaan ruokapalveluiden käyttöön.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	1 588 592	1 580 161	1 594 960	0,9 %	1 594 960	1 594 960
TOIMINTAMENOT	-2 684 421	-2 685 161	-2 721 388	1,3 %	-2 718 854	-2 718 854
TOIMINTAKATE	-1 095 829	-1 105 000	-1 126 428	1,9 %	-1 123 894	-1 123 894
Poistot	-7 932	-1 407	-7 552	436,7 %	-7 552	-7 552
Tilikaudentulos	-1 103 761	-1 106 407	-1 133 980	2,5 %	-1 131 446	-1 131 446

7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue

Ylläpito ja rakentaminen -tulosalueen lakisäätöisiä tehtäviä ovat liikenneväylien kunnossapito ja rakentaminen siinä laajuudessa, kuin asemakaavoitus edellyttää. Puistojen, istutusten, venesataman ja katuvalaistuksen ylläpito hoidetaan kunnan päätösten mukaisesti. Myös maankaatopaikan toiminta ja romuajoneuvojen hävittäminen lain mukaisesti kuuluu tulosalueen tehtäviin.

Virtain kaupunki on Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakas. Pirkanmaan jätehuolto järjestää Virtain alueen jätteenkuljetuksen ja keräilyn. Viranomais tehtävät hoitaa Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan jätehuoltojoas. Myös liikuntatoimen ulkoalueiden hoito sekä liikuntahallintoiminnan järjestäminen kuuluvat tulosalueelle.

Tulosalue vastaa myös tilapalvelun toiminnasta. Tilapalvelu järjestää kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset toimitilat kilpailukykyisesti erikseen sovitussa laajuudessa sekä harjoittaa asuin- ja toimitilojen vuokraustoimintaa. Tilapalvelu huolehtii kaupungin rakennusomaisuuden arvon säilyttämisestä hallitsemiensa kiinteistöjen osalta tarkoitukseen myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Talousarviovuosi 2021

Liikenneväylien ja pihojen alueurakka seuraavalle kolmelle vuodelle on lähdössä kilpailutukseen. Lopputuloksella on merkittävä vaikutus toimintayksikön toimintakuluihin vuodelle 2021. Talousarvioon on varattu määräraha maankäyttöinsinöörin virkaan ja rakennusmestarin virkaan (6 kk). Rekrytoinneilla varaudutaan tuleviin eläköitymisiin.

Tilapalvelun asuin- ja tuotannollisten rakennusten siirto ei ole edennyt, joten talousarviossa on edelleen näiden tulo- ja menomäärärahat, lukuun ottamatta asuinrakennusten laitoshuollon kustannuksia. Talousarviossa on huomioitu väistötilojen ulkoiset tuotot ja kulut laitoshuollon osalta heinäkuun loppuun saakka. Koska uuden yhtenäiskoulun siivouksen mitoitusta ei ole voinut tehdä tarvittavien tietojen vielä puuttuessa, lopullinen resurssitarve kustannuksineen on vain suunta-antava ja saattaa merkittävästi muuttua talousarvioon varatusta.

Viipalekoulujen purkukustannuksiin on varattu 68.800 euron määräraha.

Taloudelliset tavoitteet

YLLÄPITO JA RAKENTAMINEN	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	5 427 337	5 277 859	5 469 582	3,6 %	5 365 199	5 365 199
TOIMINTAMENOT	-5 301 456	-5 116 978	-5 057 603	-1,2 %	-4 825 598	-4 825 598
TOIMINTAKATE	125 882	160 881	411 979	156,1 %	539 601	539 601
Poistot	-2 580 586	-2 625 744	-3 016 666	14,9 %	-2 921 231	-2 921 231
Tilikaudentulos	-2 454 704	-2 464 863	-2 604 687	5,7 %	-2 381 630	-2 381 630

7.8.3 Vesihuoltolaitoksen tulosalue

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on vesihuoltolakiin perustuen turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi, terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä turvata terveyden- ja ympäristönsuojelulain kannalta asianmukainen viemäröinti. Vesihuoltolaitos vastaa puhdistamolietteen kompostoinnista Sarvinevan jätteenkäsittelyalueella.

Talousarvio 2021

Vesihuoltolaitoksen (puhdistamon) toiminta jatkuu entiseen tapaan. Jäteveden hintaa nostetaan lautakunnan päätöksellä 5% vuoden 2021 alusta, korotuksen vaikutus kokonaistuloon arvioidaan olevan noin 20.000 euroa.

Taloudelliset tavoitteet

VESIHUOLTOLAITOS	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos 20/21%	TS2022	TS2023
TOIMINTATULOT	669 971	675 040	688 170	1,9 %	689 287	689 287
TOIMINTAMENOT	-440 703	-464 720	-474 008	2,0 %	-474 008	-474 008
TOIMINTAKATE	229 267	210 320	214 162	1,8 %	215 279	215 279
Poistot	-280 216	-290 524	-294 693	1,4 %	-294 693	-294 693
Tilikaudentulos	-50 948	-80 204	-80 531	0,4 %	-79 414	-79 414

Teknisten palveluiden lautakunnan yksikkökustannukset

Teknisten palveluiden lautakunta	TA 2021			TA 2020			TP 2019			
	Kustannukset	Meno	Kpl / määrä	Yksikkö-hinta	Meno	Kpl / määrä	Yksikkö-hinta	Meno	Kpl / määrä	Yksikkö-hinta
HALLINTO										
Kustannus € /Ateriasuorite	-1 580 457	334278	-4,73	-1 561 301	333 382	-4,68	-1 594 936	331 891	-4,81	
Aluepl.kustannus €/asukas palo- ja pelastus-toim.	-534 048	6537	-81,70	-543 048	6 668	-81,44	-522 868	6 545	-79,89	
Yksityistieavustus €/km (*	-221 900	380	-584,10	-221 900	381	-581,96	-218 325	381	-572,58	
YLLÄPITO JA RAK										
Liikenneväylinen kp €/km	-425 241	67	-6346,88	-436 342	66,7	-6 541,86	-437 592	67	-6 560,60	
Liikenneväylien valaistusenergiak €/km	-80 000	54,7	-1462,52	-80 000	54,6	-1 465,20	-90 485	55	-1 657,23	
Puistojen kp €/hehtaari	-213 035	21,5	-9908,60	-212 413	21,5	-9 879,67	-217 045	22	-10 095,12	
Tuotann. rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk (*	-141 103	31134	-0,38	-160 740	31 602	-0,42	-138 479	31 838	-0,36	
Asuinrakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-437 587	11534	-3,16	-677 285	12 430	-4,54	-800 008	14 951	-4,46	
Hallintokuntien rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk (**	-2 530 529	40182	-5,25	-2 462 692	40 182	-5,11	-2 695 568	40 182	-5,59	
VUOKRAUSASTE:										
Tuotann.rakenn. %		99,6 %			99,6 %			99,30		
Asuinrakenn. %		88,0 %			88,0 %			87,00		
Hallintokuntien rakenn. %		93,1 %			84,5 %			92,10		
VESIHUOLTOLAITOS										
Puhdistettu vesi €/m3	-474 530	260000	-1,83	-464 720	245 000	-1,90	-443 931	267 782	-1,66	

(* tp19 ja ta20 km määrä korjattu

Yhteenveto lautakunnan tuotoksista

Tuotokset	TA 2021			TA 2020			TP 2019		
	Tulo	Kpl määrä	Yksikk.hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikk.hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikk.hinta
HALLINTO									
Ateriamaksutuotot	1 559 360	334278	4,66	1 546 861	333 382	4,64	1 550 352	331 890	4,67
TILAPALVELU:									
Vuokratuotot tuotannoll.rak €/m2/kk	477 019	31134	1,28	464 783	31 602	1,23	478 171	31 838	1,25
Vuokratuotot asuinrak. €/m2/kk	643 195	11534	4,65	594 971	12 430	3,99	635 640	14 951	3,54

Vuokratuotot hallintokun- tien rak. €/m2/kk	3 950 958	40182	8,19	3 776 401	40182	7,83	3 745 356	40 182	7,77
VESIHUOLTOLAITOS:									
Jätevesimaksutuotot €/m3	688 170	260000	2,65	675 040	245 000	2,76	668 910	267 782	2,50

8 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja palvelujen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään Toimintakate ja Vuosikate. Tuloslaskelmaosan viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden tulos, tai jos kunta budjetoit tilinpäätössiirrot, viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden yli-/alijäämä.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalouksissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan eriä ovat:

Verotulot

Valtionosuudet

Rahoitustulot ja -menot

Satunnaiset erät

Tilinpäätössiirrot

8.1 Verotulot ja valtionosuudet

Virtain kaupungin talousarvio vuodelle 2021 on rakennettu ilman muutoksia veroprosentteihin. Verotulojen ja valtionosuuksien ennuste perustuu Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin. Verotuloennuste talousarviovuodelle 2021 (23 804 000 euroa) on 1 216 000 euroa korkeampi kuin verotulo-odotus vuodelta 2020 (22 588 000 euroa).

Kunnallisveroprosenttia päätettiin nostaa 0,5 % -yksikköä vuodesta 2019 lukien yhtenä välineenä talouden tasa-painottamisessa sekä tarkoituksena varautua tuleviin taloudellisiin haasteisiin, joita aiheutuu mm. parhaillaan käynnissä olevista merkittävistä investoinneista. Vuonna 2020 kunnallisveron kertymä tulee ennusteiden mukaan jäämään noin -1 226 000 euroa talousarviosta johtuen pääosin koronaviruksen aiheuttamasta työllisyyden heikkenemisestä johtuvasta palkkasumman alenemasta. Yhteisöveron ennakoidaan puolestaan toteutuvan noin +245 000 euroa talousarvota korkeammalla tasolla.

Vuonna 2021 verotulojen odotetaan kasvavan, mutta ennustettavuus on poikkeuksellisen heikko johtuen koronaviruksen aiheuttamasta epävarmuudesta talouden kehitykseen. Vuosien välisessä vertailussa tulee huomioida, että verokorttiuudistus vaikutti verotuloja alentavasti vuonna 2019, mutta sen jälkeisinä vuosina uudistuksen ei oleteta vaikuttavan vertailtavuuteen.

Verotulot	TP2018	TP2019	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023
Kunnallisvero	17 831 458	18 558 113	17 921 000	18 621 000	18 358 000	18 756 000
Muutos %	-1,7 %	4,1 %	-3,4 %	3,9 %	-1,4 %	2,2 %
Yhteisövero	2 297 356	2 447 189	2 780 000	3 296 000	2 923 000	2 794 000
Muutos %	-4,8 %	6,5 %	13,6 %	18,6 %	-11,3 %	-4,4 %
Kiinteistövero	1 873 123	1 914 343	1 887 000	1 887 000	1 887 000	1 887 000
Muutos %	-0,4 %	2,2 %	-1,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Verotulot yht.	22 001 937	22 919 645	22 588 000	23 804 000	23 168 000	23 437 000
Muutos %	-1,9 %	4,2 %	-1,4 %	5,4 %	-2,7 %	1,2 %

8.1.1 Kunnallisvero

Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat sekä kunnan väestö, sen ikärakenne ja ansiotulojen taso, että maan hallituksen päättämät veroperustemuutokset, jotka joko lisäävät tai vähentävät kunnallisveron tuottoa. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Kunnallisverotuksessa tehdään vähennyksiä veronalaisista ansiotuloista. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tulonhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Tulosta tehtävät vähennykset vähentämällä saadaan verotettava tulo, josta veron määrä lasketaan kunnallisveroprosentin mukaisesti.

Tämän jälkeen tehdään vähennykset verosta ja näin saadaan maksuunpantavan kunnallisveron määrä. Verosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa työtulovähennys, kotitalousvähennys sekä asuntolainan koron alijäämähyvitys. Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrä on riippuvainen veronmaksajan tulotasosta. Vähennykset painottuvat alemmille tulotasolle jolloin efektiivinen veroaste on alhaisempi.

Vuonna 2020 keskimääräinen kuntien tuloveroprosentti on 19,97 %, alhaisin tuloveroprosentti on 16,50 % ja korkein tuloveroprosentti 23,50 %. (Lähde: Kuntaliitto, Verohallinto). Vuodelle 2020 tuloveroprosenttiaan nosti 53 kuntaa ja sitä laski seitsemän kuntaa. Keskimääräinen tuloveroprosentti nousi 0,09 %-yksikköä vuodesta 2019. Syynä siihen, että moni kunta korotti veroprosenttiaan, on mm. verotulojen ennakoitua heikompi kehitys, kunnallisverokynnyksen nousu, käyttötalousmenojen kasvu mm. henkilöstömenojen kasvun sekä väestörakenteen muutoksen johdosta sekä investointien kasvu.

Virtain kaupungin konsernistrategiassa on määritetty, että veroprosentti saa olla korkeintaan 1 prosenttiyksikön yli Manner-Suomen kuntien keskiarvon (19,87 % vuonna 2018, vuosilta 2019 ja 2020 arvoa ei ole saatavilla). Pitkän tähtäimen tavoitteena on päästä Manner-Suomen kuntien keskiarvoon.

Virtain kaupungin talousarvio vuodelle 2021 pohjautuu nykyiseen kunnallisveroprosenttiin. Tasapainottamisohjelman toteuttaminen yhdessä valtionosuuksien nousun kanssa mahdollistaa veroprosentin pitämisen nykyisellään kasvavista investoinneista huolimatta.

Hallituksen talousarvioehdotus sisältää useita veroperustemuutoksia, joilla on sekä kunnallisveroa lisääviä että vähentäviä vaikutuksia. Veroperustemuutosten arvioidaan vähentävän vuoden 2021 kunnallisveron tuottoa yhteensä -179 miljoonalla eurolla. Muutokset jakautuvat eri veroperustemuutoksiin seuraavasti:

- Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus -172 miljoonaa euroa, josta
 - o progressiivisen tuloveroasteikon rajojen korotus -60 miljoonaa euroa,
 - o työtulovähennyksen korotus -72 miljoonaa euroa ja
 - o perusvähennyksen korotus -40 miljoonaa euroa
- Asuntolainan korkovähennysoikeuden supistaminen +5 miljoonaa euroa
- Liikenteen työsuhde-etujen muutokset -7 miljoonaa euroa
- Listaamattomien osakeyhtiöiden henkilöstöanteihin liittyvä huojennus -2 miljoonaa euroa
- Vuosina 2020 – 2023 voimassaoleva irtaimen omaisuuden poistojen korotus -3 miljoonaa euroa

Päätösperäiset veronalennukset alentavat kuntien verotuloja, mutta kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Vuonna 2020 kunnallisverotulojen ennustetaan hieman alenevan ja vuonna 2021 puolestaan jälleen nousevan. Vuoden 2020 alenema johtuu pääosin verotettavien tulojen alenemisestä koronavirustilanteen johdosta. Ennusteissa on mukana hallituksen verolinjaukset kehyskaudelle. Kehitykseen vaikuttaa kuitenkin sekä yleinen taloudellinen tilanne että työllisyyskehitys, joihin liittyy normaalia suurempaa epävarmuutta koronavirustilanteen johdosta.

Virtain kaupungin osalta ansiotulot koostuvat pääosin palkkatuloista ja eläketuloista. Vuosina 2021 - 2023 palkkatulojen ei ennakoida juurikaan kasvavan, vuonna 2023 niiden oletetaan jopa hieman laskevan. Eläketulojen ennakoidaan ennusteen mukaan nousevan vuosittain noin 1 - 1,5 %. Ansiotulojen osalta ennusteeseen vaikuttaa tulotason lisäksi myös alentunut väestöennuste. Kokonaisuutena ansiotulojen ennakoidaan kuitenkin vuosittain kasvavan noin puolen prosentin vuosivauhtia. Vuosina 2022 – 2023 verotettavan tulon ennustetaan hieman kasvavan vähennysasteen alenemisen seurauksena.

Virtain vuoden 2021 kunnallisveron verotettaviksi tuloiksi on arvioitu 86,4 milj. euroa ja vastaava arvio vuoden 2020 verotettavasta tulosta on 86,2 milj. euroa. (Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko)

Kunnallisverot	TP2018	TP2019	ENN2020	TA2021
Yhteensä, euroina	17 831 458	18 558 113	17 921 000	18 621 000
Muutos%	-1,7 %	4,1 %	-3,4 %	3,9 %

8.1.2 Yhteisövero

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero, jonka saajia ovat valtio ja kunnat. Vuoden 2021 yhteisöverokanta pysyy valtion talousarvioesityksen mukaan 20 prosentissa.

Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuonna 2020 on 42,13 % ja se oli 31,30 % vuonna 2019. Vuonna 2020 yhteisöveron jako-osuutta nostettiin 10 %-yksiköllä osana koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden haasteita. Valtion talousarvioesityksessä korotusta on ehdotettu jatkettavan myös vuonna 2021. Lisäksi kunnille kompensoidaan varhaiskasvatusmaksujen alentaminen korottamalla yhteisöveron jako-osuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä verovuodesta 2021 eteenpäin. Ennusteissa käytetty kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2021 on 44,29 %. Jako-osuuden tilapäinen korotus näkyy vuosien 2020-2021 ennusteissa.

Yhteisöveron tuotossa on huomioitava se, että Virtain yhteisöverotulokertymään vaikuttaa merkittävästi metsäerän osuus, joka on viime vuosina tuonut reilut 1,0 M€ yhteisöveron tuottoa. Metsäerän osuus on suurempi kuin yritystoimintaerän osuus. Yhteisöveron tuotto nousi vuonna 2019, ja sen ennakoidaan nousevan vuonna 2020 ja edelleen 2021.

Yhteisöverot	TP2018	TP2019	ENN2020	TA2021
Yhteensä, euroina	2 297 356	2 447 189	2 780 000	3 296 000
muutos %	-4,8 %	6,5 %	13,6 %	18,6 %

8.1.3 Kiinteistövero

Yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien ylärajoihin tuli muutoksia vuodelle 2018 lokakuussa 2017 vahvistetussa kiinteistöverolain muutoksessa. Samassa yhteydessä säädettiin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron vaihteluvälin ylärajan korottamisesta 0,90 %:sta 1,00 %:iin, jota kuitenkin sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa kiinteistöverotuksessa. Vuoden 2021 osalta ei ole tulossa lakimuutoksiin perustuvia kiinteistöveroprosenttien muutoksia.

Kunnanvaltuuston määrittämien kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit vuodelle 2021 säilyvät siten ennallaan ollen seuraavat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 – 2,00 %
- Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 – 1,00 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 % - 2,00 %

Edellä mainittujen lisäksi kunnanvaltuusto voi määrätä:

- Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin välillä 2,00 – 6,00 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 – 2,00 %
- Voimalaitosten veroprosentti 0,93 -3,10 %

Kiinteistöverokertymä pysyy vuosittain melko samalla tasolla. Vuodelle 2017 lakimuutoksen tuoman yleisen kiinteistöveron alarajan korotuksen johdosta kiinteistöveroprosenttia jouduttiin korottamaan 0,90 %:sta 0,93 %:iin. Tällä ei kuitenkaan ollut vaikutusta kiinteistöverokertymään. Maksettavan kiinteistöveron määrä nousi, mutta tilittymättä jäävä osuus kasvoi. Vuoden 2020 sekä suunnittelukauden ennusteet ovat samalla tasolla.

Kiinteistöverot	TP2018	TP2019	ENN2020	TA2021
Yhteensä, euroina	1 873 123	1 914 343	1 887 000	1 887 000
muutos %	-0,4 %	2,2 %	-1,4 %	0,0 %

Virtain kaupungin veroprosentit vuodelle 2021 ovat:

Tuloveroprosentti	21,25 %
Kiinteistöveroprosentit:	
vakituinen asuinrakennus	0,45 %
muu asuinrakennus	1,00 %
yleinen kiinteistövero	0,93 %
voimalaitosten veroprosentti	3,10 %

Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti on 0 %.

8.1.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015. Uuden valtionosuusjärjestelmän tavoitteena oli kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Uudistus toteuttaa tätä tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009, muut 676/2014) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muuttuu vuosittain ns. automaattimuutosten perusteella. Näitä ovat määrittämiskäytöiden, esimerkiksi asukasmäärien, oppilasmäärien ja muiden laskennan perusteena olevien määrien muutokset ja kustannustason muutoksesta johtuvat hintojen muutokset (indeksikorotus).

Valtion talousarvioesityksessä on kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomentille varattu 622 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa, mutta -581 miljoonaa vähemmän kuin vuoden 2020 lisätalousarviot on huomioitu (6. lisätalousarvioon saakka).

Kustannustenjaon tarkistus on valtionosuusuudistuksen jälkeen tehty vuosittain. Vuodelle 2021 tehtävän kustannustenjaon tarkistuksen pohjana ovat kuntien todelliset kustannukset valtionosuuteen oikeuttavissa tehtävissä vuonna 2018.

Valtionosuuksiin on osoitettu vuoden 2021 talousarviossa 26 401 875 euroa, eli 0,6 % enemmän kuin tämän hetken ennuste vuoden 2020 valtionosuudeksi, johon sisältyy valtion kuudenteen lisätalousarvioon saakka tehdyt muutokset. Ennakoitu valtionosuusprosentti vuodelle 2021 olisi 25,67 %, kun vuonna 2020 vastaava prosenttilukema on 25,49 %. Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät lopullisen päätöksen vuoden 2021 maksettavista valtionosuuksista joulukuussa 2020.

Valtionosuusennuste talousarviovuodelle perustuu Kuntaliiton ennusteeseen 4.9.2020, jossa on huomioitu:

Vuosittaiset automaattimuutokset

- 31.12.2019 asukasmäärät
- Sairastavuustiedot vuodelta 2019
- Työllisyystiedot
- Saaristo-osakuntien väestö
- Indeksitarkistus hintoihin (+2,4%), (+173,6 milj. euroa)

Muut lakiin perustuvat muutokset

- Veromenetysten kompensatio (+179 milj. euroa)
- Kustannustenjaon tarkistus (-13,7 milj. euroa)
- Kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuus (+22,6 milj. euroa)

Poliittiset päätökset kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutoksista

- Vanhuspalvelulain muutos, hoitajamitoitus (+52,8 milj. euroa)

Muut poliittiset päätökset

- Kertaluonteinen valtionosuuden korotus (300 milj. euroa)
- Kannustin/digitalisaatio, määrärahan palautus (+30 milj. euroa)

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on arvioitu vuoden 2020 toteumatason. Valtion talousarviossa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet kasvavat hieman vuoteen 2020 verrattuna, talousarviossa on kuitenkin pitäyditty vuoden 2020 tasossa mm. asukasluvun alenemisen johdosta. Arvioon ei sisälly perusteiden muutoksia. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudesta Kuntaliitto ei tuota ennustelaskelmia.

Eroja kuntien tulopohjassa tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Mikäli laskennallinen verotulo on keskimääräisen laskennallisen veron alapuolella, kuten Virroilla, saa Virrat verotuloihin perustuvaa tasausta. Tasauksen lopulliseen määrään vuodelle 2021 vaikuttaa vuoden 2019 verotuksen valmistuminen lokakuun 2020 lopussa. Ennusteessa tasaus on laskettu verohallinnon viimeisimpien vuotta 2019 koskevien ennusteiden perusteella. Verotulomenetysten kompensatio erotettiin vuodesta 2020 omalle valtionosuusmomentilleen. Muutoksen tarkoituksena on lisätä valtionosuusjärjestelmän läpinäkyvyyttä sekä helpottaa valtionosuuksien määrän ja valtion kuntien rahoitukseen osallistumisen arviointia. Ennen vuotta 2020 erä on sisällytetty peruspalvelujen valtionosuuteen. Suunnitelmavuosien valtionosuus on huomioitu talousarvion 2021 tasossa huomioiden vuoden 2021 kertaluonteisten erien vaikutus. Verotulomenetysten kompensatio on arvioitu suunnitelmavuosille Kuntatalousohjelman mukaisesti.

Valtionosuudet	TP2018	TP2019	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023
Verotulomenetysten kompensatio	0	0	4 031 570	4 048 867	4 426 304	4 426 304
Muutos %				0,4 %	9,3 %	0,0 %
Peruspalvelujen valtionosuus	17 893 971	17 927 446	16 828 430	16 793 594	16 139 043	16 139 043
Muutos %	0,2 %	0,2 %	-6,1 %	-0,2 %	-3,9 %	0,0 %
Verotuloihin perustuva tasaus	5 095 404	5 012 167	5 002 035	5 175 463	5 175 463	5 175 463
Muutos %	-4,9 %	-1,6 %	-0,2 %	3,5 %	0,0 %	0,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	244 067	258 311	383 951	383 951	380 111	380 111
Muutos %	-4,2 %	5,8 %	48,6 %	0,0 %	-1,0 %	0,0 %
Valtionosuudet yht.	23 233 442	23 197 924	26 245 986	26 401 875	26 120 921	26 120 921
Muutos %	-1,0 %	-0,2 %	13,1 %	0,6 %	-1,1 %	0,0 %

Tuloslaskelma 2021

Tuloslaskelmaennuste johtaa maltillisesti ylijäämäiseen tilikauteen. Talousarvioon sisältyy kertaluonteisia purkukustannuksia sekä muita kertaluonteisia kustannuksia yhteensä noin 100 000 euroa. Kaupungin ja vesihuollon normaalin toiminnan ylijäämä olisi siten 111 194 euroa. Haastetta talousarvion laadintaan on tuonut erityisesti erikoissairaanhoidon menojen ennakoitu kasvu, mikä oli suurena syynä siihen, että perusturvaosaston talousarvioraami ylittyi noin 1,8 milj. euroa. Myös osalla muista osastoista oli haasteita raamiin pääsemisessä, mutta erot olivat huomattavasti pienempiä. Tuloksen pysymistä vain maltillisesti alijäämäisenä edesauttaa valtionosuusennusteen pysyminen edelleen hyvällä tasolla sekä kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 %-yksiköllä vuodelle 2021. Myös käynnissä oleva tasapainottamisohjelma on edesauttanut menojen kasvun hillitsemisessä. Kaupungin ja vesihuoltolaitoksen toimintakate kasvaa vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 3,8 %. Vuonna 2021 valmistuva uusi yhtenäiskoulu muuttaa menorakennetta ulkoisista vuokratuloista poistoihin ja sisäisiin vuokriin, mutta vasta käytön myötä nähdään mille tasolle uuden yhtenäiskoulurakennuksen käyttökustannukset asettuvat. Vuonna 2021 on käytössä vielä useita rakennuksia osan vuotta, josta aiheutuu väistämättä ylimääräisiä kustannuksia. Suunnitelmavuosina menojen on ennakoitu kokonaisuutena hieman alentuvan. Vuonna 2020 erikoissairaanhoidon menot ovat olleet huomattavasti talousarviota alhaisemmat johtuen koronaepidemian vuoksi vähennyksestä kiireettömästä hoidosta. Hoitovelka on tämän johdosta kasvanut, minkä vuoksi sairaanhoitopiirin arvio vuoden 2021 erikoissairaanhoidon menoista nousee merkittävästi. Palveluostoon sairaanhoitopiiriltä on Virtain palvelutuotannon talousarviossa varattu noin 1,047 miljoonaa euroa vuoden 2020 talousarviota enemmän. Henkilöstökulut kasvavat talousarviossa koko kaupungin osalta noin 5 % verrattuna sekä talousarvioon 2020 että ennusteeseen. Noin 1,5 % kasvusta aiheutuu palkankorotuksista, lisäksi vuoden 2021 aikana on tapahtumassa henkilövaihdoksia, mitkä aiheuttavat päällekkäisiä henkilöstökustannuksia. Merkittävimmän henkilöstökulut kasvavat sivistystoimen ja teknisten palveluiden kohdalla. Vuonna 2019 hyväksytty tasapainottamisohjelma ulottuu vuoteen 2021 ja sen mukaiset toimenpiteet on pääosin huomioitu talousarviossa 2021. Tämänhetkisten ennusteiden valossa vuodet 2022 – 2023 painuvat alijäämäisiksi, minkä johdosta on tarpeen edelleen etsiä aktiivisesti toimenpiteitä, joilla palvelut saadaan tuotettua nykyistä tehokkaammin.

Vuonna 2021 poistot tulevat kasvamaan aiempaa merkittävämmän reiluun 4,0 miljoonaan euroon. Yhtenäiskoulun poistot on huomioitu vuonna 2021 puolen vuoden osalta ja vuosina 2022-2023 täysimääräisenä. Vuoden 2020 aikana valmistuvista yksittäisistä hankkeista merkittävin on Vaskiveden koulun peruskorjaus. Talousarviovuoden merkittävin investointikohde on yhtenäiskoulu, johon rakentamiskustannusten lisäksi kohdistuu vuonna 2021 ensikertaisen kalustamisen kustannukset, jotka toteutuvat osittain leasing-rahoituksella ja osittain investointeina.

Investoinneissa ensikertaiseen kalustamiseen on varattu 1,2 milj. euroa, johon liittyvistä poistoista on vuodelle 2021 huomioitu noin puolen vuoden osuus. Budjetoituvaiheessa poistojen aivan tarkkaa määrää on mahdoton ennustaa, sillä valmistuvien kohteiden hankintamenot eivät ole vielä tarkalleen tiedossa. Investointitoteuma on jäänyt vuosittain talousarviossa suunniteltua kokonaisuutta pienemmäksi.

Vuoden 2021 tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen) johtaa -146 651 euroa negatiiviseen tilikauden tulokseen sekä tuloksenkorjauksien jälkeen -11 194 euroa ylijäämävaiheeseen tilikauden. Liikelaitos Marttinen huomioiden tilikauden tulos ja alijäämä ovat samat, koska Liikelaitos Marttisen tulos on talousarviossa 0.

Tulosta parantavana eränä vuodelle 2021 on huomioitu yhtiöltä ostettavista sosiaali- ja terveyspalveluista tehtävä 5 % arvonnäköveron laskennallinen palautus. Talousarviossa ei ole juurikaan taloudellista liikkumavaraa, joten tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen sekä jatkuva toiminnan tarkastelu ovat edelleen tärkeässä roolissa talouden pitämiseksi hallinnassa myös tulevina vuosina.

Suunnitelmavuosien 2022 ja 2023 osalta on yhtenäiskoulun kustannukset huomioitu koko vuodelle pohjautuen vuoden 2021 talousarvioon, joka on laadittu puolen vuoden käyttöajalle. Tämän osalta on huomioitava, että etenkin käyttökustannusten arviointi on haastavaa ja ne tarkentuvat vuoden 2021 aikana. Suunnitelmavuosilta lisäksi poistettu mm. purettaviin viipaleisiin sekä Rantatien kouluun liittyvät meno- ja tuloerät. Lisäksi on eliminoitu olennaisten vuodelle 2021 kohdistuvien kertaluonteisten erien vaikutus. Edellä mainittuja seikkoja lukuunottamatta suunnitelmavuoden perustuvat talousarvioon 2021. Sekä menot että tulot on arvioitu talousarvion 2021 hintatasossa.

Vuodelle 2020 laaditussa ennusteessa on huomioitu tiedossa olevat talousarvion ylitysuhat sekä myönnetty lisämäärärahat.

8.1.5 Talousarvion ja –suunnitelman yhteydessä esitettävä toimenpideohjelma

Taloussuunnitelma (talousarviovuosi ja suunnitelmavuodet) on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Virtain kaupungin taseessa on 31.12.2019 ylijäämää 15.405 milj. euroa ja vuoden 2020 tilinpäätös tulee olemaan ennusteen mukaan ylijäämäinen arviolta 0.780 milj. euroa. Tilinpäätöksessä 2020 ylijäämää olisi siten edelleen 16.186 milj. euroa. Tämän vuoksi Virtain kaupunki ei ole velvollinen laatimaan kuntalain mukaista toimenpideohjelmaa.

Taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023 on alijäämäinen. Alijäämäisyyteen vaikuttaa sekä menojen kasvu, että valtionosuuksiin ja verotuloihin liittyvä epävarmuus. Tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen on esitetty talousarvion lopussa luvussa 19. Taseen kertyneet ylijäämät riittävät kattamaan taloussuunnitelman alijäämäisyyden, eikä tasapainottamisohjelman laatiminen ole siten pakollista, mutta on selvää, että jatkossa on pyrittävä saamaan taloussuunnitelma jälleen tasapainoon ja siten etsittävä keinoja, joiden avulla palvelut pystytään tuottamaan nykyistä taloudellisemmin.

8.2 Tuloslaskelma

Kaupunki ja vesihuolto (ulk./sis.)	TP2019	TA2020	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023
Toimintatulot						
Myyntituotot	26 155 644	26 324 419	24 024 419	25 936 565	25 953 485	25 953 485
Maksutuotot	5 859 708	5 824 077	5 724 077	6 086 488	6 086 488	6 086 488
Tuet ja avustukset	506 240	345 502	345 502	344 657	344 657	344 657
Vuokratuotot	5 653 694	5 668 724	5 668 724	5 902 637	5 800 453	5 800 453
Muut toimintatulot	231 442	175 265	175 265	191 040	191 040	191 040
Toimintatulot	38 406 728	38 337 987	35 937 987	38 461 387	38 376 123	38 376 123
Valmistus omaan käyttöön	167 811	99 000	99 000	95 000	95 000	95 000
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-14 511 333	-14 278 057	-14 278 057	-15 118 541	-15 131 141	-15 131 141
Palvelujen ostot	-55 600 428	-56 500 381	-54 200 381	-57 430 986	-57 391 652	-57 391 652
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 751 628	-3 550 699	-3 550 699	-3 525 777	-3 540 507	-3 540 507
Avustukset muille	-2 271 590	-2 235 727	-2 235 727	-2 263 192	-2 263 192	-2 263 192
Vuokrat	-6 233 847	-6 214 944	-6 214 944	-6 267 216	-5 816 089	-5 816 089
Muut toimintamenot	-274 179	-186 835	-186 835	-180 147	-184 682	-184 682
Toimintamenot	-82 643 006	-82 966 643	-80 666 643	-84 785 859	-84 327 263	-84 327 263
Toimintakate	-44 068 467	-44 529 656	-44 629 656	-46 229 472	-45 856 140	-45 856 140
Verotulot	22 919 645	23 569 260	22 588 000	23 804 000	23 168 000	23 437 000
Valtionosuudet	23 197 924	24 736 800	26 245 986	26 401 875	26 120 921	26 120 921
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	10 965	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustulot muilta	864 694	174 500	348 000	239 500	174 500	174 500
Korkomenot	-84 631	-158 000	-158 000	-201 000	-266 000	-246 000
Muut rahoitusmenot	-96 004	-1 000	-1 000	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	695 025	21 500	195 000	44 500	-85 500	-65 500
Vuosikate	2 744 128	3 797 904	4 399 330	4 020 903	3 347 281	3 636 281
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 728 704	-3 760 641	-3 760 641	-4 167 554	-4 350 634	-4 350 634
Arvonalentumiset	-16 819					
	-3 745 523	-3 760 641	-3 760 641	-4 167 554	-4 350 634	-4 350 634
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot (+) ka -kulut (-)	-357 759					
Tilikauden tulos	-1 359 154	37 263	638 689	-146 651	-1 003 353	-714 353
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	143 957	143 957	143 957	157 845	177 290	177 290
Varausten lisäys						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 215 197	181 220	782 646	11 194	-826 063	-537 063

Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen (ulk.)	TP2019	TA2020	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023
Toimintatulot						
Myyntituotot	24 719 732	25 555 181	23 205 181	24 912 957	24 930 959	24 930 959
Maksutuotot	5 768 733	5 824 077	5 824 077	6 086 488	6 086 488	6 086 488
Tuet ja avustukset	1 256 553	943 502	943 502	1 019 657	1 019 657	1 019 657
Vuokratuotot	2 002 118	1 921 590	1 921 590	1 958 256	1 958 256	1 958 256
Muut toimintatulot	231 022	175 265	175 265	191 040	191 040	191 040
Toimintatulot	33 978 159	34 419 615	32 069 615	34 168 398	34 186 400	34 186 400
Valmistus omaan käyttöön	167 811	99 000	99 000	95 000	95 000	95 000
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-15 654 780	-15 479 865	-15 479 865	-16 315 541	-16 328 141	-16 328 141
Palvelujen ostot	-53 339 634	-54 641 819	-52 411 819	-55 555 837	-55 517 585	-55 517 585
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 067 149	-3 945 148	-3 945 148	-3 853 577	-3 868 307	-3 868 307
Avustukset muille	-2 100 605	-2 040 320	-2 040 320	-2 062 934	-2 062 934	-2 062 934
Vuokrat	-2 596 373	-2 487 915	-2 487 915	-2 345 592	-1 996 649	-1 996 649
Muut toimintamenot	-280 671	-203 204	-203 204	-199 389	-203 924	-203 924
Toimintamenot	-78 039 214	-78 798 271	-76 568 271	-80 332 870	-79 977 540	-79 977 540
Toimintakate	-43 893 243	-44 279 656	-44 399 656	-46 069 472	-45 696 140	-45 696 140
Verotulot	22 919 645	23 569 260	22 588 000	23 804 000	23 168 000	23 437 000
Valtionosuudet	23 197 924	24 736 800	26 245 986	26 401 875	26 120 921	26 120 921
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	10 965	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustulot muilta	864 809	174 500	348 000	239 500	174 500	174 500
Korkomenot	-84 818	-158 000	-159 000	-201 000	-266 000	-246 000
Muut rahoitusmenot	-96 004	-1 000	-1 000	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	694 952	21 500	194 000	44 500	-85 500	-65 500
Vuosikate	2 919 278	4 047 904	4 628 330	4 180 903	3 507 281	3 796 281
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 900 879	-3 990 641	-3 990 641	-4 327 554	-4 510 634	-4 510 634
Arvonalentumiset	-16 819					
	-3 917 698	-3 990 641	-3 990 641	-4 327 554	-4 510 634	-4 510 634
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot (+) ja -kulut (-)	-357 759					
Tilikauden tulos	-1 356 180	57 263	637 689	-146 651	-1 003 353	-714 353
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	143 957	143 957	143 957	157 845	177 290	177 290
Varausten lisäys						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 212 222	201 220	781 646	11 194	-826 063	-537 063

Tunnuslukuja

Toimintatuotot/Toimintakulut %	43,54	43,68	41,88	42,53	42,75	42,75
Vuosikate/poistot %	74,5	101,4	116,0	96,6	77,8	84,2
Vuosikate, euroa/asukas	446	622	711	653	557	612
Asukasmäärä	6 544	6 508	6 508	6 402	6 299	6 200
Kertynyt ylijäämä/asukas	2 354	2 425	2 487	2 530	2 440	2 393

9 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa käsitellään pitkävaikutteiset menot, jotka tuloslaskelmassa vuosittain käsitellään suunnitelman mukaisina poistoina. Poistosuunnitelma on uudistettu vuoden 2009 alussa. Sen ajantasaisuus tarkastetaan talousarviovuoden aikana. Hyödykeryhmien poisto aika on uusitussa suunnitelmassa ilmoitettu vaihteluvälinä, josta pääsääntöisesti käytetään pienintä eli nopeinta poistoaikaa. Kaupunginhallituksella on oikeus perustellusta syystä määrittellä alarajaa pitempi poistoaika, mikä ei kuitenkaan saa ylittää ohjeen enimmäispoistoaikaa.

Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Ainoastaan, mikäli perusparannus olennaisesti lisää hyödykkeen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, kaupunginhallitus voi muuttaa poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Yksittäiset investointikohteet, joiden kustannusarvio ylittää 300.000,00 euroa ilman arvonlisäveroa, ovat hankkeita. Hankkeiden käsittelyssä noudatetaan kaupungin hankesuunnitteluohjetta. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankkeilla on ennen rakentamisen aloitusta oltava kustannusarvio, jonka toteumaa seurataan tilinpäätöksen yhteydessä.

Alle 300.000 euron investoinnit käsitellään osana hankeryhmää. Hankeryhmiä ovat:

1. osakkeet ja osuudet
2. maa-alueet ja rakennukset
3. lämpölaite
4. järjestelmä- lisenssi- ja palvelininvestoinnit
5. tienvarsikyltit
6. terveys- ja sosiaalitoimenohjelmistoihin liittyvät investoinnit
7. terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat
8. vesihuoltolaitos
9. kunnallistekniikka
10. tilapalvelu/asuinrakennukset
11. tilapalvelu/tuotannolliset rakennukset ja
12. tilapalvelu/hallintokuntien käytössä olevat rakennukset
13. ympäristön suojele
14. ylläpito ja rakentaminen

Hankeryhmä tarkoittaa investointikokonaisuutta joko siten, että yhteen ylläpitokohteeseen tehdään useampi pienempi investointi tai hankeryhmä sisältää useamman ylläpitokohteen, joihin investoidaan. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankeryhmälle kokonaisuutena. Hankeryhmän alla esitetty kokonaisuus on suunnitelma, jonka sisällä käytettävät määrärahat ja tuloarviot voivat ylläpitokohteiden välillä muuttua, mutta hankeryhmän määräraha ja tuloarvio on valtuustoon nähden sitova.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka hankintahinta on pääsääntöisesti yli 10 000 euroa (ilman arvonlisäveroa). Tätä pienemmät hankinnat ovat aina käyttömenoja. Vuosikorjaukset ovat aina käyttömenoja riippumatta hankintahinnasta. Osakkeet ja osuudet sekä maan osto merkitään investointiosaan. Näistä ei tehdä poistoja.

Talousarviovuosi 2021 ja suunnitelmavuodet 2022–2023

Virtain kaupungin investoinnit vuodelle 2021 ovat edelleen korkealla tasolla. Investointikokonaisuus sisältää useita ylläpitokohteita sekä uusinvestointina yhtenäiskoulun, jonka rakentaminen on aloitettu syksyllä 2019. Yhtenäiskoulu otetaan käyttöön syyslukukauden 2021 alussa. Investointien nettomeno, noin 9,3 miljoonaa euroa,

ylittää vuosikatteen noin 5,3 miljoonalla eurolla. Yhtenäiskoulun vuoden 2021 osuudeksi on arvioitu 4,7 miljoonaa euroa. Taloussuunnitteluvuosina investointitason oletetaan alenevan merkittävästi. Kuluven vuoden investoinnit tulevat myös olemaan korkealla tasolla, muutetun talousarvion mukaan noin 13 miljoonaa euroa.

9.1 Hankeryhmät

Hankeryhmät, joihin on varattu määräraha tai tuloarvio talousarviovuonna tai taloussuunnittelukaudella:

Hallinto- ja elinvoimaosasto					
Hankeryhmä: Osakkeet ja osuudet					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-81 995	-110 000	-110 000	-10 000	-10 000
Nettomeno	-81 995	-110 000	-110 000	-10 000	-10 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää varautumisen kuntien yhteistoimintaan liittyvien osakkeiden hankintaan sekä säsäisen pääomasijoituksen (100.000 euroa) Liikelaitos Marttiselle Perinnekylän investointien rahoitukseen.

Hallinto- ja elinvoimaosasto					
Hankeryhmä: Maa-alueet ja rakennukset					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio	44 072	20 000	20 000	20 000	20 000
Määräraha	-120 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	-75 928	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000

Määräraha on varaus maa-alueiden hankintaan. Vuoden aikana harkitaan myös joidenkin keskustan lähellä olevien kiinteistöjen myyntiä. Osa tulorahoituksesta toteutuu kaavatonttien myynnillä.

Hallinto- ja elinvoimaosasto					
Hankeryhmä: Lämpölaite					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-69 824	-140 000	-240 000	-100 000	-150 000
Nettomeno	-69 824	-140 000	-240 000	-100 000	-150 000

Määrärahassa on varaukset ennalta arvaamattomiin kaluston peruskorjauksiin ja uusintoihin, valvomotietokoneiden ja -ohjelmistojen uusintaan, Kattila K3 pohjatuhkakuljettimen peruskorjaukseen sekä kaukolämpöverkoston osalta varaukset tiedossa oleviin ja mahdollisiin uusiin kaukolämpöliittymiin. Kaupunginhallitus tekee erillispäätökset investointien toteuttamisesta kuultuaan Virtain Energia Oy:n hallitusta.

Hallinto- ja elinvoimaosasto					
Hankeryhmä: Järjestelmä-, lisenssi- ja palvelininvestoinnit					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-36 835	-60 000	-320 000	-10 000	-10 000
Nettomeno	-36 835	-60 000	-320 000	-10 000	-10 000

Määräraha sisältää varaukset Dynasty -asianhallintajärjestelmän versionvaihtoon, joka tulee tehdä vuoden 2021 aikana, palvelinympäristön uudistamiseen ja lisenssihankintoihin, jotka koskevat koko kaupunkia sekä taloushallinnon järjestelmän tietokannan vaihtoon.

Hallinto- ja elinvoimaosasto					
Hankeryhmä: Tienvarsikyltit					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha			-65 000		
Nettomeno	0	0	-65 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen tienvarsikylttien hankintaan sisääntuloväylien varten.

Perusturvalautakunta					
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen ohjelmistoihin liittyvät investoinnit					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio	0				
Määräraha	-130 611	-184 600	-200 000	-30 000	
Nettomeno	-130 611	-184 600	-200 000	-30 000	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia terveys- ja sosiaalitoimen käytössä olevien ohjelmistolisenssien hankintaan, kehittämiseen ja liittymismaksuihin.

Perusturvalautakunta					
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-84 249	-60 000	-240 000	-200 000	0
Nettomeno	-84 249	-60 000	-240 000	-200 000	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia uuden röntgenlaitteen ja hammashoidon hoitoyksikön hankintaan sekä Vihriälän alakertaan rakennettavien toimistilojen ensikertaiseen kalustamiseen.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Asuinrakennukset					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-17 829	-65 000	-20 000		
Nettomeno	-17 829	-65 000	-20 000	0	0

Talousarviomääräraha sisältää varauksen ennalta arvaamattomiin korjaustarpeisiin.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Tuotannolliset rakennukset					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio	0				
Määräraha	0	-190 000	-275 000		
Nettomeno	0	-190 000	-275 000	0	0

Talousarviomäärärahassa on varauduttu Rantaterassin katon korjaukseen ja saunan rakentamiseen sekä Lekatien hallin savunpoistoluukkujen hankintaan.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Hallintokuntien käytössä olevat rakennukset					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-313 601	-160 000	-380 600	-190 000	-10 000
Nettomeno	-313 601	-160 000	-380 600	-190 000	-10 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää useita ylläpito kohteita: Terveyskeskuksen neuvolatilojen kunnostus sekä jäädytys, ruohonleikkurin hankinta, Vihriälän rakennukseen rakennettavat toimistotilat, Keituripuiston ulkopuoliset kunnostustyöt, kaupungintalon öljysäiliön poisto, varavoima ja poistumistie, Linjatalon väestönsuojan peruskorjauksen sekä liikuntahallin lukituksen uusimisen.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Vesihuoltolaitos					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio	3 122				
Määräraha	-261 304	-280 000	-454 000	-730 000	-400 000
Nettomeno	-258 183	-280 000	-454 000	-730 000	-400 000

Vesihuoltolaitoksen hankeryhmän määräraha on varauduttu edelleen puhdistamon, pumppaamojen ja verkoston vaatimiin saneerauksiin, uusien liittymien rakentamiseen, sakeuttamoiden saneeraukseen, altaiden pinnoitukseen/korjaukseen, varavirtakoneen hankintaan, piha-alueen rakentamiseen, puhtaan veden liittyjiin sekä ennalta arvaamattomiin tarpeisiin.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Kunnallistekniikka					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-602 822	-835 000	-298 000	-780 000	-260 000
Nettomeno	-602 822	-835 000	-298 000	-780 000	-260 000

Kunnallistekniikan määräraha on katujen ja yleisten alueiden rakentamiseen. Talousarviovuoden määräraha sisältää useita kohteita: ohjelman mukaiset päällystekorjaukset ja katuvalojen saneerauksen, Sairaalan tien jälkityöt, urheilukentän kameravalvonnan, laivalaiturin septi, urheilukentän varusteita, Puttosenkulman tiet sekä varauksen ennalta arvaamattomiin korjaustarpeisiin.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hankeryhmä: Ympäristön suojele					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha		-15 000	-70 000		
Nettomeno		-15 000	-70 000	0	0

Kosteikon suunnittelu Nallelan peltoalue ja Purulankulma.

9.2 Hankkeet

Hankkeet ovat investointeja, joiden kokonaiskustannusarvio on ilman arvonnäisäveroa yli 300 000 euroa. Hankkeilla on oltava kustannusarvio, jonka toteutumista seurataan tilinpäätösten yhteydessä. Hankkeet etenevät hyväksytyin hanke-suunnitelman mukaisesti.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Vesistökuunnostushankkeet					
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: -					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio	26 326				
Määräraha	-45 824	-30 000	-10 000	-10 000	
Nettomeno	-19 498	-30 000	-10 000	-10 000	0

Määräraha on varattu Jähdyspohjan kalataloudelliseen kunnostukseen. Hankkeeseen saadaan mahdollisesti avustusta Elinkeino- Liikenne ja ympäristökeskukselta. Hankkeen toteuttamiseksi tarvittava lupa on myönnetty.

Sivistyslautakunta					
Hanke: Yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen					
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: 1 191 000					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha			-1 191 000		
Nettomeno	0	0	-1 191 000	0	0

Määräraha sisältää yhtenäiskoulun ensikertaisen kalustamisen kalusto- ja laitehankinnat.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Rantatien peruskorjaus					
Rakentamisen kustannusarvio: 793 000					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha			-640 000		
Nettomeno	0	0	-640 000	0	0

Määräraha sisältää Rantatien saneerauksen.

Teknisten palveluiden lautakunta					
Hanke: Yhtenäiskoulun uudisrakentaminen					
Rakentamisen kustannusarvio: 17 500 000 euroa					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-3 210 251	-10 000 000	-4 700 000		
Nettomeno	-3 210 251	-10 000 000	-4 700 000	0	0

Määräraha sisältää yhtenäiskoulun rakentamisen määrärahan arvioituna urakkasopimusten maksupostien ja rakentamisaikataulun perusteella.

Virtain kaupunki					
Kaikki investoinnit yhteensä					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio	193 758	48 000	20 000	20 000	20 000
Määräraha	-6 453 939	-12 771 100	-9 313 600	-2 160 000	-940 000
Nettomeno	-6 260 182	-12 723 100	-9 293 600	-2 140 000	-920 000

10 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Ylijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Edellisen ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Toiminnan rahavirtaan ei sisälly erikseen rahoitusosassa budjetoitavia tuloarvioita ja määrärahoja.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Mainitut erät siirtyvät talousarvion investointiosasta eikä niihin rahoitusosassa enää osoiteta määrärahaa tai tuloarviota.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia. Hallintosäännön 25 §:n 24 kohdan mukaan kaupunginhallituksella on oikeus ottaa lyhytaikaista luottoa tarvittaessa. Kaupunginhallitus on delegoinut kaupunginjohtajalle ja talousjohtajalle oikeuden Virtain kaupungilla olevien kuntatodistusohjelmien mukaisten luottojen nostamisesta ja takaisinmaksusta siten, että samanaikaisten kuntatodistusten euromäärä ei ylitä 5.000.000 euroa ja että valtuuston määrittelemä lainamäärän nettoliikitys ei ylitä. Lyhytaikaisten kuntatodistusten avulla voidaan ylläpitää maksuvalmiutta.

Rahoitusosa päättyy vaikutus maksuvalmiuteen -erään, joka saadaan laskelmalla yhteen etumerkit huomioon ottaen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Tällä erällä on vaikutus kaupungin kassavaroihin.

Virtain kaupungin lainamäärä tulee lisääntymään vuoden 2021 aikana noin 8,1 miljoonalla eurolla lyhennykset huomioiden. Bruttomääräinen lainojen nosto tulee olemaan noin 10 miljoonaa euroa suurimpien investointien rahoittamiseksi, mikäli kaikki investoinnit toteutetaan talousarviovuoden aikana. Investointien rahoittamiseksi voidaan harkita myös puunmyyntiä, mikäli puusta saatava hinta on myynnin kannalta järkevällä tasolla. Kaupunginhallitus on määrittänyt, että noin 0,5 miljoonaa euroa investointikokonaisuudesta voitaisiin rahoittaa puun myynnillä. Tästä tehdään kaupunginhallituksessa erillinen päätös ja se on huomioitava lainatarpeen vähennyksenä, jos näin päätetään toimia. Lainannostossa on muutoinkin huomioitava se, että investointien toteuma on ollut huomattavasti suunniteltua alhaisempi.

Vuoden 2019 aikana lainaa nostettiin investointien rahoittamiseksi 5 000 000 euroa. Vuonna 2020 lainaa on nostettu 5 000 000 euroa ja vuoden loppuun mennessä tullaan mahdollisesti nostamaan lyhytaikaista kuntatodistusluottoa. Vuoden 2020 aikana lainarahoituksen tarve on ollut ennakoitua alhaisempi tulorahoituksen hyvän tason johdosta. Koska vuoden 2020 lainamäärän ennakoidaan jäävän odotettua alhaisemmaksi, nousee vastaavasti vuoden 2021 lainojen nostomäärä aiemmin ennakoidusta.

Talousarvion investointien maa-alueiden myynnillä on suunniteltu katettavan 20 000 euroa. Investointien rahoitusosuuksia on vuodelle 2021 budjetoitu Liikelaitos Marttisen investointeihin 406 500 euroa.

Talousarviovuoden vuosikate riittää kattamaan 43 prosenttia nettoinvestoinneista. Investoinneista noin 6 miljoonaa on uusinvestointeja.

Virtain kaupungilla oli 31.12.2019 lainaa noin 11,7 milj. euroa. Vuoden 2020 aikana lainaa nostetaan arviolta 7,0 milj. euroa huomioiden mahdollinen lyhytaikainen luotto. Mikäli vuoden 2021 aikana lisälainaa nostetaan noin 10 miljoonaa euroa lisää, lainakanta kasvaa noin 25,0 miljoonaan euroon (vuoden 2020 aikana lainaa lyhennetään n. 1,2 milj. euroa ja vuonna 2021 n. 2 milj. euroa). Asukasta kohden lainamäärä on tällöin vuoden 2021 lopussa noin 3 980 euroa. Vuoden 2021 aikana maksetaan loppuun yksi kiinteäkorkoinen laina. Lainasalkusta hieman yli kymmenesosa on sidottu vaihtuvakorkoisesti.

Yhtenäiskoulun valmistuttua lainakanta kääntyy laskuun vuonna 2022, mikäli investoinnit pystytään pitämään alhaisella tasolla ja käyttötalous kehittyä odotetusti. Asukaskohtainen lainamäärä nousee suunnittelukaudella kuntakentän keskiarvoon, joka tilinpäätösten 2019 mukaan oli keskimäärin 3 342 €/asukas.

Antolainauksessa on varauduttu mahdollisiin hankkeiden välirahoituksiin.

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki ja vesihuolto	TP2019	TA2020	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Vuosikate/Liikelyli-alijäämä	2 744	3 798	4 399	4 021	3 347	3 636
Rahoitustuotot ja -kulut						
Satunnaiset erät	-358					
Tulorahoituksen korjauserät	-61					
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	2 325	3 798	4 399	4 021	3 347	3 636
Investointimenot	-6 454	-12 771	-12 771	-9 314	-2 160	-940
Rahoitusosuudet investointi	147	28	28			
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	105	20	20	20	20	20
Muut investointitulot	3					
Investointien rahavirta	-6 199	-12 723	-12 723	-9 294	-2 140	-920
Toiminnan ja inv.rahavirta	-3 874	-8 925	-8 324	-5 273	1 207	2 716
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainasaamisten lisäykset	-36	-150	-150	-150	-150	-150
Antolainasaamisten vähennykset	4	50	50	50	50	50
Antolainauksen muutokset	-32	-100	-100	-100	-100	-100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	10 000	7 000	10 000	2 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-814	-1 680	-1 201	-2 000	-3 000	-3 200
Lainakannan muutokset	4 186	8 320	5 799	8 000	-1 000	-3 200
Muut maksuvalmiuden muutokset	352					
Rahoituksen rahavirta	4 506	8 220	5 699	7 900	-1 100	-3 300
Rahavarojen muutos	632	-705	-2 625	2 627	107	-584
Rahavarat 31.12.	7 454	6 768	4 829	7 457	7 564	6 980
Rahavarat 1.1.	6 822	7 473	7 454	4 829	7 457	7 564
Rahavarojen muutos	632	-705	-2 625	2 627	107	-584
Lainakanta 31.12.	11 663	19 983	17 462	25 462	24 462	21 262
Lainakanta 1.1.	7 477	11 663	11 663	17 462	25 462	24 462
Lainakannan muutos	4 186	8 320	5 799	8 000	-1 000	-3 200

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen	TP2019	TA2020	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Vuosikate/Liikelyli-alijäämä	2 919	4 048	4 628	4 181	3 507	3 796
Rahoitustuotot ja -kulut						
Satunnaiset erät	-358					
Tulorahoituksen korjauserät	34					
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	2 596	4 048	4 628	4 181	3 507	3 796
Investointimenot	-6 508	-12 873	-12 873	-9 986	-2 720	-1 629
Rahoitusosuudet investointi	202	28	28	407	428	485
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	105	20	20	20	20	20
Investointien rahavirta	-6 201	-12 825	-12 825	-9 559	-2 273	-1 124
Toiminnan ja inv.rahavirta	-3 605	-8 777	-8 197	-5 378	1 235	2 672
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainasaamisten lisäykset	-33	-70	-150	-150	-150	-150
Antolainasaamisten vähennykset	4	50	50	50	50	50
Antolainauksen muutokset	-29	-20	-100	-100	-100	-100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	10 000	7 000	10 000	2 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-814	-1 680	-1 201	-2 000	-3 000	-3 200
Lainakannan muutokset	4 186	8 320	5 799	8 000	-1 000	-3 200
Muut maksuvalmiuden muutokset	214					
Rahoituksen rahavirta	4 371	8 300	5 699	7 900	-1 100	-3 300
Rahavarojen muutos	766	-477	-2 498	2 522	135	-628
Rahavarat 31.12.	7 837	5 857	3 359	5 881	6 016	5 388
Rahavarat 1.1.	7 072	6 334	5 857	3 359	5 881	6 016
Rahavarojen muutos	766	-477	-2 498	2 522	135	-628
Lainakanta 31.12.	11 663	19 983	17 462	25 462	24 462	21 262
Lainakanta 1.1.	7 477	11 663	11 663	17 462	25 462	24 462
Lainakannan muutos	4 186	8 320	5 799	8 000	-1 000	-3 200
Rahoituksen tunnuslukuja						
Investointien tulorahoitus	47,1	31,6	36,1	43,7	154,3	337,7
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-3 344	-15 269	-14 689	-21 389	-19 054	-13 273
Lainakanta/asukas	1 782	3 071	2 683	3 977	3 884	3 429
Asukasluku	6 544	6 508	6 508	6 402	6 299	6 200

11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA

Kaupunginhallitus				
	2020 talousarvio	Menokohta	2021 talousarvio	Menokohta
Aluetukiavustukset	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Muut avustukset/erillinen haku	8 300		8 300	5851.1301
Taito-Pirkanmaa, käsityökeskuksen neuvoja	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Virtain 4H-yhdistys	14 500	5851.1301	14 500	5851.1301
Virtain kyläilykahvila Kallioperusta	500	5851.1301	500	5851.1301
Ylä-Pirkanmaan sotaorvot	500	5851.1301	500	5851.1301
Virtain VPK	500	5851.1301	500	5851.1301
Vapaa-ajanasukkaiden yhdistys	2 000	5851.1301	2 000	5851.1301
KesäVirrat Soi! – Virtain musiikkiyhdistys	15 000	5851.1301		5851.1301
Opiskelija-asuntolat	55 000		10 000	5851.1301
Nuorisokeskus Marttinen/ Perinnekylä (sisäinen)	50 000	5851.1365	50 000	5851.1365
Nuorisokeskus Marttinen / Siirtyvän nuorisotoiminnan avustus (sisäinen)	150 000	5851.1365	150 000	5851.1365
Työllisyystyöt/kesätyöpaikat/ulkoiset ja sisäinen	7 200	5860.1402	7 200	5860.1402
Kaupunginhallitus yhteensä	323 500		263 500	

Sivistyslautakunta				
	2020 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2021 talousarvio	Menokohta
Kulttuuritoimen avustukset	4 000	erillinen hakukierros	4 000	5851.5031
Liikuntatoimen avustukset kotitalouksille	3 000	erillinen hakukierros	3 000	5850.5080
Liikuntatoimen toiminta-avustukset	27 000	erillinen hakukierros	27 000	5851.5080
Virtain Jäähalli Oy (käyttökustannuksia koululaisten jääaikaa vastaan)	50 000	sopimuksen mukaan	50 000	5851.5061
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	5 000	sopimuksen mukaan		5850.4370
Sivistyslautakunta yht.	89 000		84 000	

Perusturvalautakunta				
	2020 talousarvio	Menokohta		2021 talousarvio
Avustuksen jakotapa				
Sotaveteraanien naisjaosto	500	5851.3001	Toimintamenojen tuki	500
Pirkanmaan eläinsuojeluyhdistys, PESU ry	200	5851.3001	Toimintamenojen tuki	200
Ainala ry (kuntokoulun kuljetukset)	16 000	5851.3001	Toimintamenojen tuki	16 000
Virtain mielenterveysyhdistys	5 192,40	5851.3001	Tilavuokran tuki	5 192,40
Kieppi, sisäinen vuokra-avustus	6 407,04	5851.3001	Tilavuokran tuki	6 407,04
Virtain näkövammaiset ry		5851.3001	Toimintamenojen tuki	450
Sotainvalidien veljesliitto		5851.3003	Toimintamenojen tuki	500
Perusturvalautakunta yht.	28 299,44			28 299,44

Teknisten palveluiden lautakunta				
	2020 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2021 talousarvio	Menokohta
Yksityistieavustukset	221 900	hakemuksen mu-	221 900	5851.7009
Tekninen yht.	221 900		221 900	

Nuorisokeskus Marttinen				
	2020 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2021 talousarvio	Menokohta
Nuorisotoiminta-avustukset	13 200	hakemuksen mu-	13 200	5860.5660
Marttinen yht.	13 200		13 200	

12 YHTEENVETO HANKKEISTA

Hankkeen nimi	Määräraha 2021
Toisen asteen koulutuksen turvaaminen ja kehittäminen Virroilla (ammattikouluasiamies)	10 000
Kampus-toiminnan ja maakuntakorkeakoulutoiminnan edistäminen korkeakouluasiamies)	18 000
Muksu-Festarit	11 000
Toimintaryhmätyö PoKo ry:ssä mukana oleminen	33 400
Muut hankkeet	2 500

13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2020–2026

Tilanne 20.9.2020

	<i>esi</i>	1 <i>lk</i>	2 <i>lk</i>	3 <i>lk</i>	4 <i>lk</i>	5 <i>lk</i>	6 <i>lk</i>	7 <i>lk</i>	8 <i>lk</i>	9 <i>lk</i>	Yh- teensä
Killinkosken koulu											
2019-2020 (2013)	6	4	4	8	5	7	5				39
2020-2021 (2014)	6	6	4	4	8	5	7				40
2021-2022 (2015)	5	6	6	4	4	8	5				38
2022-2023 (2016)	5	5	6	6	4	4	8				38
2023-2024 (2017)	3	5	5	6	6	4	4				33
2024-2025 (2018)	3	3	5	5	6	6	4				32
2025-2026 (2019)	1	2	3	5	5	6	6				28
Liedenpohjan koulu											
2019-2020 (2013)	4	2	4	5	7	0	3				25
2020-2021 (2014)	0	4	2	4	5	7	0				22
2021-2022 (2015)	4	0	4	2	4	5	7				26
2022-2023 (2016)	2	4	0	4	2	4	5				21
2023-2024 (2017)	0	2	4	0	4	2	4				16
2024-2025 (2018)	4	0	2	4	0	4	2				16
2025-2026 (2019)	1	4	0	2	4	0	4				15
Kotalan koulu											
2019-2020 (2013)	6	10	1	2	7	2	4				32
2020-2021 (2014)	4	6	10	1	2	7	2				32
2021-2022 (2015)	2	4	6	10	1	2	7				32
2022-2023 (2016)	6	2	4	6	10	1	2				31
2023-2024 (2017)	4	6	2	4	6	10	1				33
2024-2025 (2018)	2	4	6	2	4	6	10				34
2025-2026 (2019)	0	2	4	6	2	4	6				24
Vaskiveden koulu											
2019-2020 (2013)	6	6	1	4	5	7	6				35
2020-2021 (2014)	3	6	6	1	4	5	7				32
2021-2022 (2015)	2	3	6	6	1	4	5				27
2022-2023 (2016)	5	2	3	6	6	1	4				27
2023-2024 (2017)	3	5	2	3	6	6	1				26
2024-2025 (2018)	1	3	5	2	3	6	6				26
2025-2026 (2019)	1	1	3	5	2	3	6				21
Yhtenäiskoulu/keskusta											
2019-2020 (2013)	40	35	56	33	51	41	40	65	65	67	493
2020-2021 (2014)	36	40	35	56	33	51	41	58	65	65	480
2021-2022 (2015)	31	36	40	35	56	33	51	75	58	65	480

2022-2023 (2016)	29	31	36	40	35	56	33	52	75	58	445
2023-2024 (2017)	28	29	31	36	40	35	56	66	52	75	448
2024-2025 (2018)	29	28	29	31	36	40	35	57	66	52	403
2025-2026 (2019)	22	29	28	29	31	36	40	62	57	66	400
Kaupunki yhteensä											
2019-2020 (2013)	62	57	66	52	75	57	58	65	65	67	624
2020-2021 (2014)	49	62	57	66	52	75	57	58	65	65	606
2021-2022 (2015)	44	49	62	57	66	52	75	57	58	65	585
2022-2023 (2016)	47	44	49	62	57	66	52	75	57	58	567
2023-2024 (2017)	38	47	44	49	62	57	66	52	75	57	547
2024-2025 (2018)	39	38	47	44	49	62	57	66	52	75	529
2025-2026 (2019)	25	38	38	47	44	49	62	57	66	52	478

Yhtenäiskoulun tilastossa on mukana kaikki keskustan alueen esi- ja perusopetusikäiset oppilaat. Virtain lukiossa on lukuvuonna 2020-2021 Tredun ammattiopiston 2 opiskelijaa, jotka suorittavat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhdistelmätkintoa. Kotalan koulussa 5 oppilasta on Mänttä-Vilppulasta.

14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ v. 2021

	Opettajat	Avustajat	Muu henkilö- kunta	Lisätiedot
Killinkosken koulu	3 vakansia 2 vakanssia kiertävänä opettajana	1 (ma)		
Kotalan koulu	2 vakanssia, 1 ma	1 (ma)		
Liedenpohjan koulu	2 vakanssia	1		
Yhtenäiskoulu YPR opetus	2 vakanssia	6 (5 vakit., 1 ma)		
yhtenäiskoulu	42 vakanssia +1 määräaikaista tuntiopettajaa	10 (5 vakin., 5 ma)	1 ICT tuki	Määräaikaiset ohjaajat on tasa-arvo- ja korona- hankerahalla työskenteleviä.
Vaskiveden koulu	2 vakanssia	2 (ma)		
Perusopetus yhteensä	56	21		
Virtain lukio	5			
Kouluhallinto			4	Sisältää rehtorin, hallintosihteerin, koulukuraattorin ja koulu-psykologin
Yht.	61	21	5	

15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2021

Tilanne 30.9.2020 (sulkeissa 31.12.2019)

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus
<u>AKUUTTIOSASTOT:</u>				
Virtain vuodeosasto	25 (25)	29 (29)	21,5 (21,5)	Riittävä
Ruoveden vuodeosasto	18	23 (21)	18 (14)	Riittävä
<u>IKÄIHMISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Virtain vanhainkoti Keiturinpuisto tehostettu asumispalvelu 40 ja laitoshoido 18	58 (58)	48 (48)	38,5 (38,5)	0,66 (0,66)
Vihriälä tehostettu asumispalvelu	30(30)	20,3(20,3)	17,5(17,5)	0,58(0,58)
Ruoveden vanhainkoti Kotiranta tehostettu asumispalvelu 20 ja laitoshoido 19	39	37 (37)	32 (32)	0,82 (0,82)
Harjukoti (Ruovesi Osasto 2) tehostettu asumispalvelu 16 ja laitoshoido 10	26 (26)	24(24)	20(20)	0,77(0,77)
Majakka tehostettu asumispalvelu	13	9,5 (9,5)	9 (9)	0,69 (0,69)
<u>KEHITYSVAMMAISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Ruhalankoti	12+1	11 (10)	9,75 (9,5)	0,75 (0,73)
Louherinteen ryhmäkoti	15	12	11(12,5)	0,80(0,79)
Louhelan ohjatun asumisen yksikkö	10	1,5	1,5	0,15

16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN MÄÄRÄ JA MITOITUS 2021

Tilanne 27.10.2020 (sulkeissa 2019)

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus	Huom.
Koivurinteen päiväkoti	93+ yhtenäiskoulun ryhmässä kirjastolla on myös 6 eskaria varhaiskasvatuksessa(100)	24, heissä kaksi osa-aikaista, yhtenäiskoulun ryhmän työntekijöitä ei huomioitu(23)	22, heissä kaksi osa-aikaista, yhtenäiskoulun ryhmän työntekijöitä ei huomioitu(19)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6 -v lasta/hoitaja	Helmikuussa 2018 Saniaiset-lapsiryhmä perustettiin Otsolankadulle Koivurinteen päiväkodin alaisuuteen. Yhtenäiskoulun eskariryhmässä kirjastolla on 6 eskaria myös varhaiskasvatuksessa.
Killinkosken päiväkoti	14+4(17+3)	4(4)	3(3)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6 -v lasta/hoitaja	14 lasta, jotka ovat 1-5 -vuotiaita, osapäiväeskareita 4
Kotalan ryhmäperhepäiväkoti	12(13)	3(3)	3 (3)	4 lasta/hoitaja	Lapsista 2 on osapäiväisiä esikoululaisia ja kaksi aamu- ja iltapäiväkoululaisia
Vaskiveden ryhmäperhepäiväkoti	12(13)	3(3)	3(3)	4 lasta/hoitaja	Lapsissa on 2 osapäiväesikoululaista
Vuorohoito Kanervat, on jo Koivurinteen luvussa	10+ varahoito pph(16)	Hoitajissa 2 osa-aikaista 4(5)	Hoitajissa 2 osa-aikaista 4(5)	7 lasta/hoitaja, huomioidava lasten hoitoaikojen sijoittuminen ja pitkät päivät	Vuorohoitoa tarpeen mukaan klo 4.30–22.00 + viikonloppuisin. Lapsia nyt 10+ varahoito perhepäivähoidosta. Syyskuussa 2018 yksikkö muutti osoitteeseen Otsolankatu 1. Toimintamuoto on nykyään päiväkoti, 2.5.2020 alkaen. Syksystä 2021 alkaen vuorohoito siirtyy Koivurinteen päätalolle.
Perhepäivähoito	lasten määrä vaihtelee vuoden mittaan kysynnän ja tarpeen mukaan, nyt 28 (29+ 4)	6 (6 ja lisäksi yksi hoitaja on opintovapaalla. Lisäksi yksi yksityinen hoitaja)	6(6 ja lisäksi yksi hoitaja on opintovapaalla. Lisäksi yksi yksityinen hoitaja)	4 lasta/hoitaja (+koululainen tai esiopetuksessa oleva osa-aikahoidossa oleva)	Perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt ja uusien rekrytointi ei ole tuottanut tulosta. Tällä hetkellä lisää hoitajia ei ole tarpeen rekrytoida. Yksityinen perhepäivähoitaja lopetti työnsä ja aloitti päiväkodissa varhaiskasvatuksen lastenhoitajana ja yksi kunnallinen hoitaja työllistyi muualle.

17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2021

LIKELAITOS MARTTINEN ulk/sis	Ti- linp.	Ed.TA	TA	Muutos	TS2 .	TS3
NUORISOKESKUSTOIMINTA	2019	2020	2021	%	2021	2022
MYYNITUOTOT	964 521	1 052 000	938 400	-11 %	938 400	938 400
LIIKEVAIHTO	964 521	1 052 000	938 400	-11 %	938 400	938 400
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	759 483	597 500	675 000	13 %	675 000	675 000
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	1 400	2 200	1 200		1 200	1 200
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-177 547	-264 447	-227 501	-14 %	-227 501	-227 501
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-177 547	-264 447	-227 501	-14 %	-227 501	-227 501
PALVELUJEN OSTOT	-452 070	-375 033	-427 678	14 %	-427 678	-427 678
MATERIAALIT JA PALVELUT	-629 617	-639 480	-655 179	2 %	-655 179	-655 179
PALKAT JA PALKKIOT	-791 835	-703 249	-687 134	-2 %	-687 134	-687 134
ELÄKELUKULUT	-138 130	-122 553	-119 081	-3 %	-119 081	-119 081
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-21 971	-30 943	-29 069	-6 %	-29 069	-29 069
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-160 101	-153 496	-148 150	-3 %	-148 150	-148 150
HENKILÖSTÖKULUT	-951 936	-856 745	-835 284	-3 %	-835 284	-835 284
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-94 461	-150 000	-90 000	-40 %	-90 000	-90 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-94 461	-150 000	-90 000	-40 %	-90 000	-90 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-57 787	-20 000	-35 595	78 %	-35 595	-35 595
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 397	-14 525	-1 458	-90 %	-1 458	-1 458
MUUT RAHOITUSTUOTOT	115	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-137	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-22	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-8 419	-14 525	-1 458	-90 %	-1 458	-1 458
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-8 419	-14 525	-1 458	-90 %	-1 458	-1 458
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 419	-14 525	-1 458	-90 %	-1 458	-1 458

LIKELAITOS MARTTINEN ulk/sis ELINKEINOTOIMINTA	Ti- linp. 2019	Ed.TA 2020	TA 2021	Muutos %	TS2 . 2021	TS3 2022
MYYNITUOTOT	397 440	571 500	511 100	-11 %	511 100	511 100
LIKEVAIHTO	397 440	571 500	511 100	-11 %	511 100	511 100
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	21 198	15 500	30 000	94 %	30 000	30 000
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	0	0	0		0	0
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-128 256	-117 949	-86 799	-26 %	-86 799	-86 799
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-128 256	-117 949	-86 799	-26 %	-86 799	-86 799
PALVELUJEN OSTOT	-107 454	-128 868	-130 728	1 %	-130 728	-130 728
MATERIAALIT JA PALVELUT	-235 710	-246 817	-217 527	-12 %	-217 527	-217 527
PALKAT JA PALKKIOT	-102 142	-202 215	-215 860	7 %	-215 860	-215 860
ELÄKELUKULUT	-17 031	-35 577	-37 332	5 %	-37 332	-37 332
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-3 164	-8 897	-9 133	3 %	-9 133	-9 133
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-20 195	-44 474	-46 465	4 %	-46 465	-46 465
HENKILÖSTÖKULUT	-122 337	-246 689	-262 325	6 %	-262 325	-262 325
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-47 310	-46 000	-45 000	-2 %	-45 000	-45 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-47 310	-46 000	-45 000	-2 %	-45 000	-45 000
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-10 066	-12 969	-14 790	14 %	-14 790	-14 790
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	3 214	34 525	1 458	-96 %	1 458	1 458
MUUT RAHOITUSTUOTOT		0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-49	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-49	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	3 165	34 525	1 458	-96 %	1 458	1 458
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	3 165	34 525	1 458	-96 %	1 458	1 458
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 165	34 525	1 458	-96 %	1 458	1 458

LIKELAITOS MARTTINEN ulk/sis KAUPUNGIN NUORISOTOIMI	Tilinp. 2019	Ed.TA 2020	TA 2021	Muutos %	TS2 . 2021	TS3 2022
MYYNITUOTOT	1 275	0	0		0	0
LIIKEVAIHTO	1 275	0	0		0	0
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	2 283					
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	126 126	150 000	150 000	0 %	150 000	150 000
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-7 108	-6 573	-6 650	1 %	-6 650	-6 650
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 108	-6 573	-6 650	1 %	-6 650	-6 650
PALVELUJEN OSTOT	-12 858	-13 100	-12 908	-1 %	-12 908	-12 908
MATERIAALIT JA PALVELUT	-19 966	-19 673	-19 558	-1 %	-19 558	-19 558
PALKAT JA PALKKIOT	-48 635	-70 548	-71 549	1 %	-71 549	-71 549
ELÄKELUKULUT	-8 994	-13 793	-13 917	1 %	-13 917	-13 917
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-1 040	-3 105	-3 028	-2 %	-3 028	-3 028
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-10 033	-16 898	-16 945	0 %	-16 945	-16 945
HENKILÖSTÖKULUT	-58 668	-87 446	-88 494	1 %	-88 494	-88 494
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-42 420	-42 881	-41 948	-2 %	-41 948	-41 948
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	8 630	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	8 630	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	8 630	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	8 630	0	0		0	0

LIKELAITOS MARTTINEN ulk/sis PERINNEKYLÄ	Ti- linp. 2019	Ed.TA 2020	TA 2021	Muutos %	TS2 . 2021	TS3 2022
LIKEVAIHTO						
MYYNITUOTOT	14 676	11 300	7 500	-34 %	7 500	7 500
LIKEVAIHTO	14 676	11 300	7 500	-34 %	7 500	7 500
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	13 687	20 000	16 500	-18 %	16 500	16 500
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	50 000	50 000	50 000	0 %	50 000	50 000
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-6 341	-7 850	-9 050	15 %	-9 050	-9 050
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 341	-7 850	-9 050	15 %	-9 050	-9 050
PALVELUJEN OSTOT	-30 843	-28 156	-28 686	2 %	-28 686	-28 686
MATERIAALIT JA PALVELUT	-37 184	-36 006	-37 736	5 %	-37 736	-37 736
PALKAT JA PALKKIOT	-8 656	-9 000	-9 000	0 %	-9 000	-9 000
ELÄKELUKULUT	-1 665	-1 530	-1 517	-1 %	-1 517	-1 517
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-186	-397	-380	-4 %	-380	-380
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-1 851	-1 927	-1 897	-2 %	-1 897	-1 897
HENKILÖSTÖKULUT	-10 507	-10 927	-10 897	0 %	-10 897	-10 897
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-30 405	-34 000	-25 000	-26 %	-25 000	-25 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-30 405	-34 000	-25 000	-26 %	-25 000	-25 000
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-667	-367	-367	0 %	-367	-367
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-400	0	0	0 %	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT		0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-2					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-2	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-402	0	0	0 %	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-402	0	0	0 %	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-402	0	0	0 %	0	0

LIKELAITOS MARTTINEN ulk/sis Koko nuorisokurssikeskus	Ti- linp. 2019	Ed.TA 2020	TA 2021	Muutos %	TS2 . 2021	TS3 2022
MYYNITUOTOT	1 377 912	1 634 800	1 457 000	-11 %	1 457 000	1 457 000
LIKEVAIHTO	1 377 912	1 634 800	1 457 000	-11 %	1 457 000	1 457 000
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	796 651	633 000	721 500	14 %	721 500	721 500
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	177 526	202 200	201 200	0 %	201 200	201 200
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-319 252	-396 819	-330 000	-17 %	-330 000	-330 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-319 252	-396 819	-330 000	-17 %	-330 000	-330 000
PALVELUJEN OSTOT	-603 225	-545 157	-600 000	10 %	-600 000	-600 000
MATERIAALIT JA PALVELUT	-922 477	-941 976	-930 000	-1 %	-930 000	-930 000
PALKAT JA PALKKIOT	-951 268	-985 012	-983 543	0 %	-983 543	-983 543
ELÄKELUKULUT	-165 820	-173 453	-171 847	-1 %	-171 847	-171 847
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-26 361	-43 342	-41 610	-4 %	-41 610	-41 610
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-192 181	-216 795	-213 457	-2 %	-213 457	-213 457
	-1 143					
HENKILÖSTÖKULUT	449	-1 201 807	-1 197 000	0 %	-1 197 000	-1 197 000
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-172 176	-230 000	-160 000	-30 %	-160 000	-160 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-172 176	-230 000	-160 000	-30 %	-160 000	-160 000
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-110 940	-76 217	-92 700	22 %	-92 700	-92 700
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	3 047	20 000	0	-100 %	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	115	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	-188	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-73	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	2 974	20 000	0	-100 %	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	2 974	20 000	0	-100 %	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 974	20 000	0	-100 %	0	0

Liikelaitos Marttinen investointiosa

Liikelaitos Marttisen investointibudjetista päättää johtokunta. Bruttotulo ja bruttomeno ovat johtokuntaan nähden sitovia eriä. Merkittävin investointivarauma vuonna 2021 on infrastruktuurin turvallisuuden ja esteettömyyden parantamiseen.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Varasto/huoltorakennuksen rakentaminen.					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					37 500
Määräraha		-90 000		-	75 000
Nettomeno	-	- 90 000	-	-	37 500

Sisältää varauman uuden varasto/huolto rakennuksen rakentamiseen. V2020 toteutetaan soravaraston kattaminen, jonka osuus vähennetty alkuperäisestä investoinnista. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Jätehuoltokateoksien uudistamiseen.					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha		-12 000	-12 000		
Nettomeno	-	- 12 000	- 12 000	-	-

Sisältää varauman jätehuoltokateoksien uudistamiseen.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: palohälytysjärjestelmä					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio	0		70 000	0	0
Määräraha	0		-100 000	0	0
Nettomeno	0	0	-30 000	0	0

Määräraha sisältää varauman paloilmoinninlaitteiston uusimiseen ja laajentamiseen ml. lomasaari. Hanke ollut vireillä vuodesta 2018. Varauma 2021 investoinniksi, investoinnin kokonaismääräraha on 100 000 euroa ja rahoitusosuus 70 000 euroa. Nettomeno 30 000 euroa. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Sähköauton hankinta.					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha					-34000
Nettomeno	-	-	-	-	-34000

Sisältää varauman sähköauton hankintaan siivoustoiminnan käyttöön.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Digitalisointi, palvelujen saavutettavuus					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio				297 500	297 500
Määräraha			-	350 000	- 350 000
Nettomeno	-	-	-	52 500	- 52 500

Rajapinnat varaus- ja laskutusjärjestelmän sekä OKM:n seurantajärjestelmä kanssa. Hankkeelle haettu VM:n avustusta 19.9.2019, jota ei saatu. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Toimintaa tukeva varustaminen ja tilojen uudistaminen					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio			34 500		
Määräraha			- 100 000		
Nettomeno	-	-	- 65 500	-	-

Toimintaa tukeva varustaminen ja tilojen uudistaminen nuorisotoiminnan tavoitteisiin ja tarpeisiin sopiviksi. Toimintaa tukevaan varustamiseen saatu avustusta v 2020. Kokonaistoteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta lisäavustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Infrastruktuurin turvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio			161 000		
Määräraha			- 230 000		
Nettomeno	-	-	- 69 000	-	-

Rantojen kunnostaminen, hyppylaituri ja pyörätuoliramppi Vihta-saunan rantaan. Lisäksi esteettömyyskartoituksessa esiin nousseisiin parantamiskohteisiin mm. päärakennuksen ja pappilan ulko-ovien kätisyyden vaihtaminen, inva-wc:t toimivuuden parantaminen, kynnysten madaltaminen, ovipumppujen uudistaminen. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Toimintapuisto ja esteetön luontopolku					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio			120 000	130 000	150 000
Määräraha			- 150 000	- 160 000	- 180 000
Nettomeno	-	0	-30 000	-30 000	- 30 000

Toimintapuisto sisältäen alueen suunnittelun ja esim. seuraavia toimintoja: minigolfrata, ulkopelienttä, tekojäärata, puisto-/piknikalue, parkourrata ymv. sekä esteetön saaren kiertävä luontopolku oheistoimintoineen esim. ulkokuntolaitteet. Investoinnin toteutus riippuu kaupungin osallistumisesta kustannuksiin sekä kohteelle mahdollisesti saatavista avustuksista. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: ulkovalaistuksen uusiminen					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha			- 50 000		
Nettomeno	-	-	- 50 000	-	-

Sisältää varauman ulkovalaistuksen uusintaan.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Lomasaaren mökkien lämmitys-/jäähdytysjärjestelmän täydentäminen					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio			21 000		
Määräraha			- 30 000		
Nettomeno	-	-	- 9 000	-	-

Sisältää varauksen lomasaaren mökkien ilmalämpöpumppeihin. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesta saatavasta avustuksesta. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Vihta-saunan ulkoporeammeet 2 kpl					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha				-50 000	-50 000
Nettomeno	-	-	-	-50 000	-50 000

Hankeryhmän määräraha ovat varauksia Vihta-saunalle tuleviin ulkoporeammeisiin. Investoinnin toteutus riippuu kohteelle mahdollisesti saatavista avustuksista. Tämä vaikuttaa myös investoinnin toteutusaikatauluun.

Liikelaitos Marttinen					
Hankeryhmä: Perinnekyllän rakennuksien kunnostaminen					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio					
Määräraha	-55 727	-100 000	-100 000		
Nettomeno	-55 727	-100 000	-100 000		

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia perinnekyllän rakennuksien kunnostamiseen. Perinnekyllän investoinnit rahoitetaan kaupungin pääomasijoituksella ja testamenttivaroin. Investointisumma on määritetty v 2019-2021 yhteensä 280 000 euron suuruiseksi.

Liikelaitos Marttinen					
Kaikki investoinnit yhteensä					
	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tuloarvio yht	51 863	0	406 500	427 500	485 000
Määräraha yht	-133 831	-202 000	-772 000	-560 000	-689 000
Nettomeno yht	-81 968	-202 000	-365 500	-132 500	-204 000

Liikelaitos Marttinen rahoitusosa

Liikelaitos Marttiselle kaupungin antaman antolainan viimeinen erä on maksettu vuonna 2015. Talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille on huomioitu Virtain kaupungin perinnekylän rakennusten kunnostukseen antama rahoitus, joka on huomioitu rahoituslaskelmassa oman pääoman lisäyksenä. Liikelaitos Marttisen kassan tilanne on hyvä. Tämä tarkoittaa sitä, että Marttinen voi toteuttaa nuorisokeskustoimintaansa suunnitellut investoinnit ilman lainanottoa. Johtokuntaan nähden sitovia eräiä ovat ulkoisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä ei ole vuodelle 2021 ollenkaan.

	TP 2019	ENN2020	TA2021	TS2022	TS2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	175 149,89	190 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	175 149,89	190 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-133 830,97	-185 000,00	-772 000,00	-600 000,00	-709 000,00
Rahoitusosuudet investointeihin	51 863,10	130 000,00	406 500,00	457 500,00	495 000,00
Pysyvien vastaavien luovutustulot					
Investointien rahavirta	-81 967,87	-55 000,00	-365 500,00	-142 500,00	-214 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	93 182,02	135 000,00	-205 500,00	17 500,00	-54 000,00
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset (liikelaitokset)					
Välirahoituksen vähennykset					
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00			
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Lainakannan muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	80 000,00		100 000,00		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-40 218,02	35 067,39	-55 000,00		
Rahoituksen rahavirta	39 781,98	35 067,39	45 000,00	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	132 964,00	170 067,39	-160 500,00	17 500,00	-54 000,00
Kassavarat 31.12	479 932,61	650 000,00	489 500,00	507 000,00	453 000,00
Rahavarat 1.1.	346 968,61	479 932,61	650 000,00	489 500,00	507 000,00
Rahavarojen muutos	132 964,00	170 067,39	-160 500,00	17 500,00	-54 000,00

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN TALOUSARVIOSSA					
	kaupungin tuloslas- kelmaosa pl. Liikelai- tos	Liikelaitos yht.	<i>Eliminoinnit</i>		Kaupungin tulos- las- kelmaosa ml. Liikelai- tokset
<i>Talousarvio 2021</i>	kaupunki+VH Budj. u/s	Budj. ulk/sis.	Kaupunki	Liikelaitos	ulkoinen
<i>Toimintatuotot, sisäiset</i>	6 374 739	96 750	-6 374 739	-96 750	0
Toimintatuotot, ulkoiset	32 086 648	2 081 750			34 168 398
<i>Avustus kunnalta</i>		201 200		-201 200	0
Valmistus omaan käyttöön	95 000				95 000
Henkilöstömenot	-15 118 541	-1 197 000			-16 315 541
<i>Palvelujen ostot, sisäiset</i>	-2 365 416	-109 733	2 365 416	109 733	0
Palvelujen ostot, ulkoiset	-55 065 570	-490 267			-55 555 837
Aineet, tarvik ja tavarat/ulk	-3 523 577	-330 000			-3 853 577
<i>Aineet, tarvik ja tavarat/sis</i>	-2 200		2 200		0
<i>Vuokrat, muut kulut/sisäiset</i>	-3 952 509	-29 373	3 952 509	29 373	0
Vuokrat, muut kulut	-2 494 854	-50 127			-2 544 981
<i>Avustukset, sisäiset</i>	-12 258		12 258		0
Avustukset, ulkoiset	-2 049 734	-13 200			-2 062 934
<i>Avustus liikelaitokselle</i>	-201 200		201 200		0
TOIMINTAKATE	-46 229 472	160 000	158 844	-158 844	-46 069 472
Verotulot	23 804 000				23 804 000
Valtionosuudet	26 401 875				26 401 875
Korkotuotot, sisäiset					0
Korkotuotot, ulkoiset	6 000				6 000
Muut rahoitustulot	239 500				239 500
Korkomenot, sisäiset					0
Korkomenot, ulkoiset	-201 000				-201 000
Muut rahoitusmenot, sisäiset					0
Muut rahoitusmenot, ulkoiset					0
VUOSIKATE	4 020 903	160 000	158 844	-158 844	4 180 903
Poistot käyttöomaisuudesta	-4 167 554	-160 000			-4 327 554
TILIKAUDEN TULOS	-146 651	0	158 844	-158 844	-146 651
Poistoeron vähenn	157 845				157 845
Varausten lisäys					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	11 194	0	158 844	-158 844	11 194

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen

ulkoiset erät	Liikelaitos Martti- nen	Kaupunki	yhteensä
Ulkoisen myynti	2 081 750	32 086 648	34 168 398
Henkilöstömenot	-1 197 000	-15 118 541	-16 315 541
Ulkoiset materiaaliostot	-330 000	-3 523 577	-3 853 577
Ulkoiset palvelut	-490 267	-54 970 570	-55 460 837
Ulkoiset vuokra ja muut kulut	-63 327	-4 544 588	-4 607 915
Vaikutus toimintakatteeseen (ulk)	1 156	-46 070 628	-46 069 472
Ulkoiset rahoituserät	0	50 250 375	50 250 375
Vaikutus vuosikatteeseen	1 156	4 179 747	4 180 903
vaikutus poistoihin	-160 000	-4 009 709	-4 169 709
Vaikutus kunnan ulkoiseen tilikaudentulokseen	-158 844	170 038	11 194

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin toiminnan ja investointien rahavirtaan

ulkoiset erät	Liikelaitos Marttinen	kaupunki	yhteensä
Vaikutus kaupungin vuosikatteeseen	1 156	4 179 747	4 180 903
Ulkoiset investointimenot	-772 000	-9 213 600	-9 985 600
Ulkoiset investointitulot	406 500	20 000	426 500
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-364 344	-5 013 853	-5 378 197
Ulkoiset antolainasaamisten lisäys	0	-150 000	-150 000
Ulkoisten antolainasaamisten vähennys	0	50 000	50 000
Pitkäaikaisten velkojen muutokset	0	8 000 000	8 000 000
Ulkoiset saamisten muutokset	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	0	0	0
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	0	7 900 000	7 900 000
Vaikutus toiminnan ja invest.rahavirtaan	-364 344	-5 013 853	-5 378 197
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	0	7 900 000	7 900 000
Vaikutus kunnan maksuvalmiuteen	-364 344	2 886 147	2 521 803

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin toiminnan rahoitukseen

1000 € ulk/sis	Talousarvio 2021		Eliminoinnit		kaupungin rahoitusosa ml. Liikelaitos
	Kaupunki	Liikelaitos	kaupunki	liikelaitos	
Tulorahoitus					
Vuosikate/Liikelyli-/alijäämä	4 021	160	159	-159	4 181
Satunnaiset erät					0
Tulorahoituksen korjauserät					0
Toiminnan rahavirta	4 021	160	159	-159	4 181
Investointimenot					
Investointimenot	-9 314	-772	100		-9 986
Rahoitusosuudet investointi		407			407
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	20				20
Investointien rahavirta	-9 294	-366	100	0	-9 560
Toiminnan ja inv.rahavirta	-5 273	-206	259	-159	-5 379
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäykset	-150				-150
Antolainasaamisten vähennykset	50				50
Antolainauksen muutokset	-100	0	0	0	-100
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000				10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000				-2 000
Lainakannan muutokset	8 000	0	0	0	8 000
Oman pääoman muutokset		100		-100	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		0			0
Rahoituksen rahavirta	7 900	100	0	-100	7 900
Rahavarojen muutos	2 627	-106	259	-259	2 522

18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2021

Tilinpäätös 2019, talousarviot 2020 ja 2021

	TP2019	TA2020	TA2021	MUUT 19/20 %
MYYNTITUOTOT	668909	675040	688170	-1,9 %
LIKEVAIHTO	668909	675040	688170	-1,9%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	3228			
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	1061			
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-102065	-107200	-112220	-4,7%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-102065	-107200	-112220	-4,7 %
VUOKRAT		-80	-120	-50,0%
PALVELUJEN OSTOT	-155981	-173053	-174916	-1,1 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-258046	-280333	-287256	-2,5 %
PALKAT JA PALKKIOT	-148539	-147229	-149860	-1,8 %
ELÄKELUKULUT	-32424	-30679	-30611	-0,2 %
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-4650	-6479	-6281	3,0 %
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-37074	-37158	-36892	0,7 %
HENKILÖSTÖKULUT	-185613	-184387	-186752	1,3 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-280215	-290524	-294693	-1,4 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-280215	-290524	-294693	-1,4 %
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-271			
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-50948	-80204	-80531	-0,4 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1253			
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	1253			
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ	-49694	-80204	-80531	-0,4 %

19 TASAPAINOTTAMISOHJELMAN MUKAISET TOIMENPITEET

Toimielin	Säästö yht.	2019	2020	2021
Kaupunginhallitus	154 895	30 895	63 000	61 000
Perusturva, Virrat	335 000	206 000	129 000	
Sivistyslautakunta	137 000	34 500	62 500	40 000
Merikanto-opisto (Virtain osuus)	2 500		2 500	
Tekninen	122 400	42 500	67 200	12 700
Yhteensä	751 795	313 895	324 200	113 700

Kaupunginhallitus		Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	2019	2020	2021	
Ei osoiteta työllistettyä Virtain kyläilykahvilaan	Ei vaikutuksia kaupungin toimintaa. Pitkään jatkunut tuki vääristää kilpailua.	14 895	14 895	14 895	Toteutuu
Nuorten työpajaan ei palkata erillistä ohjaajaa.	Ei vaikuta palveluihin merkittävästi, sillä ohjaaminen hoidetaan työpajatoiminnan järjeistämällä.	8 000	8 000	8 000	Toteutuu (toiminta osana muiden työpajojen toimintaa, toimintaan on saatu hankerahoitusta)
Henkilöstöjärjestelyt, osa-aikaistaminen, eläköitymiset	Palvelut voidaan järjestää nykytasolla työtehtäviä uudelleen organisoimalla	8 000	16 000	32 000	Toteutuu
Opiskelija-asuntoloiden tilanteen ratkaiseminen	Ei vaikutusta toimintaan		45 000	90 000	Huomioitu talousarviossa, toteutunut osittain. Avustuksen määrä on alentunut ja toimintaa kehitetty mm. elinvoimapaketin yhteydessä
ICT-säästöt, osassa kustannukset/säästöt kohdistuvat kaikille osastoille	Ei vaikutusta palveluihin/toimintaan. Toteutus pääosin sopimusten kilpailutuksin		10 000	10 000	ei ole toteutunut, kokonaisuutena kuitenkin päästy euromääräiseen tavoitteeseen (säästöjä saatu muualta)
Kumulatiivinen säästö yhteensä		206 000	335 000		
Vuotuinen lisäys		206 000	129 000		

Perusturvalautakunta	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
		2019	2020	2021	
Asiakasmaksutuottojen muuttaminen talousarviossa lähemmäksi 2018 toteumaa		54 000	54 000		Toteutunut
Talkoovapaiden tarjoaminen Keiturin Sote Oy:lle / Vapaaehtoinen lomarahen vaihto vapaaksi (hallinto, osastonhoitajat, sihteerit.	E.m. toimenpiteet eivät saa aiheuttaa sijaistarvetta.	47 000	47 000		Ei toteutunut
Hoitotarvikkeiden (mm. haavanhoitotuotteet) siirtäminen Tuomilogistiikan hankintasopimuksen piiriin	Tuotevalikoiman tarkastelu, käydään läpi prosessi, jolla tuotteita annetaan asiakkaille ja miten käyttöä seurataan.	16 000	25 000		Toteutunut, ei saavutettu merkittäviä kustannussäästöjä
Uusia asiakkaita ei sijoiteta ulkopuolisiin yksiköihin, jos omissa on tilaa.	Budjetoitu ulkopuolinen kehva-sijoituksen osto vapautunut talousarvion hyväksymisen jälkeen	89 000	89 000		Ei toteutunut
Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumisen uudelleenarviointi			120 000		Ei toteutunut
Kumulatiivinen säästö yhteensä		206 000	335 000		
Vuotuinen lisäys		206 000	129 000		

Sivistyslautakunta	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
		2019	2020	2021	
Koulupsykologin ostopalvelusopimuksen päättäminen. Ostopalvelusopimus on katkolla kesäkuussa 2019.	Koulupsykologipalveluiden saatavuus vähenee 2 pv viikossa. Koulupsykologipalveluista vastaa tämän jälkeen perheneuvolan psykologi, joka toimii Virroilla 3pv viikossa. Psykologin palvelut jäävät alle Suomen psykologiliiton ja THL:n hyväksymän suosituksen, yhtä koulupsykologia kohti tulisi olla enintään 600-800 oppilasta/opiskelijaa ja 2-3 koulua. Virroilla oppilaita on noin 700. (Lähde: Suomen Psykologiliiton lausunto: Hallituksen esitys op pi lasja opiskelijahuoltolaiksi 2013)	5 000	5 000	5 000	Toteutuu. Koulupsykologipalveluita ei toteuteta enää ostopalvelusopimuksena vaan Virtain kaupungin sivistystoimi on palkannut oman koulupsykologin, jonka työaika myydään Ruoveden kunnalle 40%
Lukion osittainen yksisarjaistaminen	ryhmäkoko kasvaa noin 30-35 oppilaan ryhmiin niillä kursseilla, jotka ovat mahdollista toteuttaa suurryhmäopetuksena	10 000	20 000	20 000	Toteutuu lukion 2. ja 3. vuosiluokan opiskelijoiden kohdalla. Lukion aloitti elokuussa 2020 41 opiskelijaa, joiden

					opiskelu toteutetaan kaksisarjaisena.
rehtoreiden opetusvelvollisuuden lisääminen 10 vvt	rehtorin opetusvelvollisuus nostetaan 2 tuntiin, apulaisrehtoreiden 10 vuosiviikkotuntiin. Rakentamisprosessin ollessa kesken toteuttaminen heikentää koulun hallinnon tasoa. Ja lisää rehtoreiden ylityömäärää	10 000	20 000	20 000	Toteutuu suunnitelman mukaan.
Koululaisten ap-ip-toiminnan kk-maksujen korottaminen syyslukukaudesta 2019 lähtien; korotus 90 eurosta/lapsi/kk 100 euroon/lapsi/kk ja 50 euroon/lapsi toimintaan osallistuttaessa enintään 10 päivänä koulukaudessa	Ei vaikutuksia palveluun; saattaa vähentää osallistujien määrää; palvelua tarjotaan 1.8.19 alkaen sekä 1. että 2. lk:n oppilaille	3 000	3 000	3 000	Toteutunut
Kirjaston työtehtävien järjestely		6 500	9 000	9 000	Toteutunut
yhdeksännen luokan kolmisarjaistuminen.	luokkakoko yläkoulussa muodostuu noin 22-23 oppilaan luokaksi. Jakotuntien määrä kasvaa jonkin verran, koska BI/GE FY/KE ja KÄ toteutetaan jakoryhmissä. Säästötaavoite n. 25 vuosiviikkotuntia.	0	20 000	40 000	
Koulutoimiston sihteerin ja koulusihteerin toimenkuvien yhdistäminen	Eläköityvien toimistosihteerien sijaan palkattaisiin yksi hallintosihteerin	0	20 000	20 000	Toteutunut
Varhaiskasvatuksen virkojen uudelleenjärjestely				20 000	Toteutunut
Kumulatiivinen säästö yhteensä		34 500	97 000	137 000	
Vuotuinen lisäys		34 500	62 500	40 000	
Merikanto-opisto		Vaikutus/Euroa			
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	2019	2020	2021	Toteutuminen
Lukukausimaksujen korotus 1.1.2020 alkaen; korotetaan lukukausimaksuja n. 10 % .	Voi vaikuttaa jonkin verran oppilasmäärään. Lukukausimaksujen korottaminen saattaa vaikuttaa opintojen keskeyttämiseen /lopettamiseen sekä myös opintoihin hakeutumiseen.		10 000 (Virtain osuus n. 2 500)	10 000 (Virtain osuus n. 2 500)	On toteutunut kevään lukukausimaksujen osalta ja toteutunee myös syksyn osalta.
Kumulatiivinen säästö yhteensä		0	10 000	10 000	
Vuotuinen lisäys		0	10 000	0	

Teknisten palveluiden lautakunta	Vaikutus toimintaan ja palveluihin	Vaikutus/Euroa			Toteutuminen
		2019	2020	2021	
Toimenpiteen kuvaus ja toteutustapa					
Schneider taloautomaatio: Seurantajärjestelmä on ylimitoitettu. Buildercom sovelluksen käyttöönoton yhteydessä seurantajärjestelmä järjeistetään ja järjestely uusitaan.	Schneiderin sopimus irtisanoitaan ja seuranta järjestetään uudella tavalla (Ouman). Tk, vk, päiväkodit, vihriälä jäävät. Rivitaloista poistetaan käytöstä.	3 000	5 000	5 000	Toteutuu aikaisintaan v. 2022, palvelu irtisanoitaan osittain ja uudet lämmönsäätimet hankitaan v. 2022
IT-järjestelmät ja sovellukset: Buildercom sovelluksen käyttöönoton yhteydessä käytössä olevat IT-sovellukset järjeistetään. KOKI, kulutusseuranta poistuu Fiksuvesi, poistuu Cloudia, poistuu > Buildercom (sähköinen kilpailutus) Granlund Manager, poistuu > Buildercom	Ei oleellista vaikutusta. Kulutusseuranta siirretään Enerkey, sähköautom. vedenkulutus autom. neutron lukija, kaukolämpö ei (Buildercom). Cloudian etu automaattisesti tarjoustenvertailusta poistuu, ei suurta merkitystä.	7 000	11 500	11 500	Buildercom ja Cloudia on irtisanoitettu, näiden salta sopeuttaminen toteutuu Fiksuvesi on päättyyt v. -19) Granlund Manager ja okin vuokranhallinta osio jäävät käyttöön.
Kiinteistöjen energiatehokkuuden ja kulutuksen ohjaus: 1aste lämpötilan lasku vastaa 5% kustannussäästöä. Veden sekoittajiin asennetaan kulutusta rajoittavat suuttimet.	Ala-aste as; nallela RT, Palkanne, Koivurinne, Louherinne rt, vanha tervt. Budjetti 51 000€. Rantatien koulu, Kaupungintalo, Autosilta. Budjetti 94 200€. Ei käytetty. Kurjenkylän koulu. Budjetti 6900. Ei käytetty.	2 500	5 000	5 000	Toteutuu
Asiantuntijapalvelut: Budjetoitu 257 500€. Teemme osan omana työnä ja opinnäytetöinä.	Toiminta hidastuu. Asioita priorisoidaan.	10 000	10 000	10 000	Toteutuu
Puitesopimukset: Puitesopimusten alaisia palveluita laajennetaan. Alueurakoinnin puitesopimukset uusi- taan alkaen 2020. Suunnittelualojen puitesopimukset uusi- taan alkaen 2020.	Työmäärän mitoituslaske- mien, kustannusarvioiden ja vertailulaskelmien laa- tuta parannetaan. Raken- nustieto Oy kustannusar- viosovellus on jo hankittu.	5 000	10 000	10 000	Toteutuu. Suunnit- telualan puitesopi- mukset aikaisintaan v.2021.
Hulevesimaksujen määrääminen.	Hulevesimaksuja aletaan kerätä. Tulopohjaa laajen- netaan.		5 000	5 000	Ei toteudu. Huleve- simaksun käyttöö- notosta ei päätöstä.
Yksityistieavustusten pienentäminen. Budjetoitu 221000€	Yksityistieavustukset pie- nenevät.		10 000	10 000	Avustusten koko- naissumma ei pie- nene, perusparan- nushankkeiden osalta toteutuu lä- hes arvioidusti.
Kiinteistörekisterin ja kiinteistöverokan- nan tarkastaminen	Ei vaikutusta. Tulopohjaa laajennetaan.		10 000	10 000	Toteutunee myö- hemmin, aikaisin- taan 2023
Ruokapalveluiden henkilöstö: Uusi kes- kuskeittiö vähentää henkilöstötarvetta.	Ei vaikutusta.	10 000	25 000	25 000	Huomioitu talousar- viossa

Ympäristötarkastajan työpanos 40% > 20%	Tarkastus- ja hankintasuunnitelma tulee laatia. Organisaatiouudistus (maankäyttöinsinööri, kaasuunnittelija jne.)	5 000	10 000	10 000	Ei toteudu.
Kiinteistömäärän pienentäminen: Tarpeeton kiinteistömäärä puretaan.	KT2, Mäntylä, Yläkoulu B-C. Mäntylä käyttökustannukset poistuvat 12 700€, muut otettu jo huomioon.			12 700	Huomioitu talousarviossa, toteutuu jo 2020. Kuluvana vuonna puretaan Varpustien okt, Puistola ja Nevala
Kiinteistömäärän pienentäminen: Tarpeeton kiinteistömäärä poistetaan käytöstä	Puistola, Männistö, TVL, Yläkoulu A, Käyttökustannukset pienenevät.		8 200	8 200	Huomioitu talousarviossa; Männistö ja TVL myyty
Kumulatiivinen säästö yhteensä		42 500	109 700	122 400	
Vuotuinen lisäys		42 500	67 200	12 700	